

**ИДЕНТИТЕТ ЕВРОПЕ:
БУДУЋНОСТ
МУСЛИМАНА
У
ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ**

Зоран Милошевић (1959-?), *Идентитет Европе :
будућност муслимана у Европској унији*, прво издање

ИЗДАВАЧ:

Институт за политичке студије
Светозара Марковића 36
Београд

ЗА ИЗДАВАЧА:

Др Живојин Ђурић, научни саветник

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Проф. др Раде Божовић
Др Момчило Суботић, научни саветник

ПРИПРЕМА ЗА ШТАМПУ:

Аутор

ШТАМПА:

Еселоге д. О. О., Београд

ТИРАЖ:

300.

Монографија је настала у оквиру научног пројекта „Демократски и национални капацитети политичких институција Србије у процесу међународних интеграција“ (179009), који финансира Министарство просвете и науке Републике Србије

ISBN 978-86-7419-249-8

**Проф. др Зоран Милошевић,
научни саветник**

**ИДЕНТИТЕТ
ЕВРОПЕ:
БУДУЋНОСТ
МУСЛИМАНА
У
ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ**

**ИНСТИТУТ ЗА ПОЛИТИЧКЕ СТУДИЈЕ
БЕОГРАД, 2012.**

ПРЕДГОВОР

Ислам је религија која је изнедрила особену цивилизацију коју треба поштовати, али и ставити под објективан суд. Ислам је имао свој златни век (750 – 1250), а потом је, према мишљењу – изложеном и књизи метафоричног наслова „Шта (данас) није у реду са исламом“, ауторке Иршад Мањи, склизнуо на страну.

Ислам је формирао и формира особен стил живота и систем вредности код својих следбеника. Да би се разумело понашање муслимана, мора се схватити суштина ислама. Наравно, то није могуће учинити једном студијом, већ, како је то иначе, мноштвом истраживања кроз више векова. Сабирајући сва та виђења, наглашавамо кроз дужи временски период, долазимо

до поузданих сазнања и јасних закључака. Из те тачке може почети похвала или критички однос према исламу.

Ислам је, како смо већ навели, имао свој златни век који је трајао од 750. до 1250. године, мада га неки, као Гиб, ограничавају на два века, између IX и X века. У то време у Сирији и Ираку, срцу исламске империје, хришћани су чак предњачили муслиманима у превођењу и оживљавању старе грчке филозофије. У Шпанији, ислам је на Западу тамо имао границу, муслимани су развили „културу трпељивости“, заједно са Јеврејима и хришћанима. Муслимани су живо трговали са немуслиманима и први увели систем по којем су се чекови издати у Мароку могли уновчити у Сирији. Трговачки систем је неговао и живахну размени мишљења. Исламски допринос западној култури су гитара, сируп против кашља, универзитет, алгебра, турска кафа, па су чак, за неверовање - унели неке новине у агрокултури и др.

Како је овај систем подстицао отвореност према хришћанима и Јеврејима? Одговор је вишеслојан, али у суштини ради се о трпељивости, која је била најбољи систем изградње и очувања исламске империје, посебни на тлу Шпаније (718-1492), у Андалусији о којој неки арабисти говоре као о космополитској земљи. Већина муслиманских освајача је сматрала да не сме наметати проверавање људима свете књиге – Јеврејима и хришћанима. То се показало стратешком предношћу империјалистичког ислама пред империјалистичким хришћанством.

Како је, дакле све пошло другим током? Иршад Мањи наводи мишљења проучавалаца златног века ислама и Курана да су у том периоду Куран, који је алегоричан а не дослован, тумачили филозофи, који су прихватили логику као прави начин размишљања, говорећи да је разум њихов имам. Они су то чинили,

јер није постојао ни један ајет, курански стих да ову Свету књигу треба интерпретирати дословно. Највише оних који су почели дословно тумачити Куран има из Саудијске Арабије, зато Мањи у споменутој књизи каже: „Наши проблеми су почели са нама самима. Све до данас“. Дакле, крајем златног века прихваћена је одлуке једног од халифа и (његовог) теолога Ашарија „да верници морају прихватити оно што прописује Куран, без поговора и питања „како“?. То је довело да се дух слободне мисли повуче у неке делове муслиманске империје, али формално *традиција џитихада (самосталног просуђивања) је напуштена* (чували су је још шиити). То је изазвало хаос и поделе, а властодршци у Багдаду су се затворили у ашаритске окове и тиме одустали од трпељивости као основног начела раумне политике и неких куранских препорука. Тако је независна мисао угушена и тако се успоставило традицијско, ортодоксно мишљења и послушност верника, који морају најпре да затру своје духовне потенцијале, како би могли да испуне први циљ ортодоксије и конезервативаца – неразмишљање.

Када се право на трпељивост и самосталну егзегезу у исламској империји затрло, право на независно мишљење постало је власништво само ортодоксних муфтија и егзегетичара из радова уleme. Ислам, подељен на четири основна верска мезхеба, правничке школе наметао је и обавезе својим следбеницима: „Све до данас објављују муфтије правна мишљења, објављују фатве у складу са правним начелима својих правних школа“.

Овде се отвара питање спровођења шеријата, пошто већина муслимана мисли да је шеријат свето, божје право, јер им је поручивано од ортодоксне уleme да представља праве исламске идеале. То се, наравно, не може доказати, већ представља, како каже Мањи, цитирајући Зиаудуна Сардара, лудост. „Главнина ше-

ријата није ништа друго него правна мишљења класичних правника“ (оних који припадају школама сунитског права, а понављамо да постоје такве четири школе, З. М.). Зато када се год шеријат употреби изван контекста свог настанка и у раскораку са данашњим временом, муслиманске државе се врате у средњовековни амбијент. То се понајбоље види у Саудијској Арабији, Ирану, Судану и Авганистану под талибанима.

Из ове традиције потекла је дискриминација хришћана и Јевреја, тј. из става да муслиманима блиски народи Светог Писма имају право на заштиту у муслиманским друштвима! Али поставља се питање зашто би им требала заштита? **Наиме, у исламу постоји правна теорија да је дозвољено убити невернике** (у "невернике" су после златног века ислама све више убрајали хришћане и Јевреје), па је њима стога потребна заштита. С друге стране, та заштита је имала и своје економске резултате - преко **посебног пореза за "заштићене"** (ар. зимије) долазило се до средстава којима се управљало државом и водили ратови. Овај порез је у исламу познат као цизија (главарина). Другим речима, хришћани и Јевреји који муслиманима плате (цизију) биће заштићени. Ова институција се одржала до дана данашњег у неким муслиманским државама, чак и у Ираку. Овај правни акт који озакоњује дискриминацију немуслимана у муслиманским државама зове се Умарев пакт (Умар је био други наследник пророка Мухамеда, други "праведни халифа"). Истина, део богослова и научника демантује ово, тврдећи да се не ради о овом халифи и да је читав документ фалсификација. По овом пропису, немуслиман мора устати када муслиман пожели сести, морају немуслиманци своје храмове препустити пропадању, без да имају могућност поправке и изградње нових храмова, да сведочење муслимана на суду има предност над сведочењем немуслимана, да се немуслиманци морају разликовати од муслимана по седлима и живо-

тињама које јашу, "своју капу морате тако означити да се разликује од муслиманске"... Другим речима, ради се о „божански озакоњеном систему дискриминације“ – признаје Абудала Сахедина, професор верских наука на универзитету у Вирџинији.

Зато Иршад Мањи каже да је почела да схвата како је ислам постао значајно ограничена религија. Ако уједините забрану размишљања са дуго практикованим кодексом дискриминације, добијате обнављање нетрпељивости.

Мањи цитира, између осталог, и пакистанског председника Первеза Мушарафа, који је поводом терористичког акта 11. септембра у Њујорку изјавио: „Муслимани су данас најсиромашнији, најнеписменији, најзаосталији, најболеснији, најмање просвећени, највише ускраћени и најслабија су карика у људској раси“. Ако овоме додамо да ислам негује једну од најслабијих радних етика, онда питање ко је за то крив има стратегијски значај? „Пошто ни Израел ни Америка нису извор беде муслимана, да ли је то можда сам ислам? Ислам повезује панораму култура од Северне Африке до Јужне Азије, и у свим тим културама примена људских права заостаје у односу на већину држава у свету. Да ли је, дакле ислам супер-негатор стваралаштва, динамичности и демократије?“ Шта рећи о податку да у Саудијској Арабији није за хиљаду година преведено књига на арапски, колико се у Шпанији преведе за једну годину? Шта рећи о податку да је 1579. године Истамбул добио опсерваторију, а да ју је следеће, 1580. године исламско свештенство порушило, иако је, треба и то рећи, током златног века ислама постојала слична опсерваторија током X и XI века (такође потом уништена).

Истраживачи ислама отварају и друга питања, као што су тврдње да су само прави муслимани Арапи, а да су други мање вредни муслимани, зашто се мора

молити само на арапском, а не и на другим језицима? Зато тврде да је у ислам, у ствари, унета арапска пустињска култура (где чланови нижи по положају морају некритички шеику изражавати покорност) и да је данас потребно „пустињска правила одстранити из исламског живота“. „Опонашање пустињског народа у обличању, језику или молитви не значи нужно слеђење универзалног Бога“.

Другим речима, муслимани се морају суочити са потребом реформе или "осавремењавања" ислама, оно што су некада радили поједини муџтехиди (тумачи ислама). То је оно најважније што сматрају бројни истраживачи ислама, и то у правцу његовог схватања какво је било у златном веку ислама.

Данас када и даље из неких исламских држава стижу заиста фантастичне, али и застрашујуће вести о деловању верске полиције, о каменовању и вешању жена (блудница), којима треба четири мушка сведока да би доказале да нису починиле прељубу, већ да су силоване, када у неким исламским земљама жене које нису покривене по муслиманским обичајима поливају киселином, када имами или муфтије дозвољавају себи да тумаче науку и национално порекло (неких) људи, када исламски тероризам постаје свакодневница а међусобни крвави обрачуни сунита и шиита дневна пракса, када ропство у исламу понегде и даље истрајава, када се забрањује „претерано смејање“, када се забрањује праћење новина (нових речи и изума), када ислам не образује већ индоктринира, када је положај жене у исламу испод свих стандарда основних људских права, када се женама (још увек) не дозвољава понегде образовање, рад у приватним и државним компанијама, бављење неким врстама спорта, када се писци због својих стихова или новинарских чланака осуђују на смрт – логично је поставити питање из наслова поменуте књиге Иршад Мањи: „Ша није (данас) у реду са исла-

мом“ и неким његовим тумачима, теолозима и каква је, потом будућност муслимана који покушавају да овакву (не)културу наметну у Европској унији?

Шта је проблем са исламом? Агресивност, непоколебиво наметање, по сваку цену и у свим околностима, свог стила живота и система вредности, чак и у кући (држави) домаћина, па чак и кад је тај систем слабији, односно мање хуман и вредан од других. Једноставно у сусрету са исламом и муслиманима човек се запита зашто нема промена које одговарају времену, реформе, отклањање очигледних недостатка у делу исламске културе?

Реакција немуслимана, када се сусретну са оваквим исламом и муслиманима који беспоговорно намећу „своју истину“, јесте предвидива, у складу са вредностима либералне демократије – покушај убеђивања муслимана да се нема ништа против њихове религије, стила живота и система вредности, али и да немуслиmani имају своју културу коју желе да и даље практикују. Муслимн(и) то, наравно, игноришу и настављају да намећу своје. Све то код немуслимана, пре или касније, изазива отпор који се може манифестовати на више начина: позицијом равнодушности, игнорисања, бегства и мржње. При чему, дужа упућеност немуслимана на муслимане стварно доводи до стварања осећаја мржње код првих (али, да напоменемо, да је она понекад и последица несигурности у новој средини, па понекад и неприхватања "дођоша"). Другим речима, овде се манифестује један сложен социолошки феномен, који није лако ни објаснити ни пацификовати.

Одбацујући ислам у либералној демократији људи немају другу могућност осим да направе грешку и „побегну“ од муслимана, дозвољавајући им да стварају гета. Но, та се гета шире, стварајући у времену и простору, концентричне кругове ка периферији. Тиме се стварају услови да у тим гетима не важе државни

закони, већ се тежи ка успостављању шеријата. Следећи корак може бити захтев за успостављање аутономија освојене територије, па „запоседање“ веће територије, која се или сепаратише од државе, или служи за даље освајање и исламизацију целокупне државне територије.

Традиције које су настале у Европи тежиле су својеврсном слободарству, које делимично прихвата и Црква, што се огледа и у малом броју црквених или верских грехова у односу на ислам, где се у књигама од 200 и више страна Б-5 формата набрајају грехови. Сукоб између слободе и потчињавања је суштински и има изузетне последице на стање у друштву. То се, на крају крајева, огледа и у (успешности) у култури, спорту и науци. Другим речима, није чуд(н)о што се у исламском културном кругу, у већини муслиманских земаља запажа сумрак науке, спорта, па и својеврсно, са аспекта културе Европе, неприхватљиво дефинисање положаја жене.

Но, у Европској унији, постоји традиција, „бурне реакције“, додуше која се припрема од постојећих центара моћи, као што је и нацизам био припремљен од истих или сличних центара. Треба, дакле, очекивати „погрешни корак“ муслимана, који ће бити окидач за геноцид и истребљење муслимана у Европској унији. Немуслимански терористи (Брејвик и други) говоре да у ставу према муслиманима представника држава који чине Европску унију се догађа трансформација, те да појава Брејвика није случај, него „опипавање“ терена и снажна порука муслиманима да оду из Европе. Наравно, има и других мишљења да се ислам и муслимани користе у Европи ради изазивања рата после кога би се створиле Сједињене европске државе (по обрасцу Сједињених америчких држава), које би се после грађанског рата ујединиле на федеративном начелу.

Наравно, ни Запад (Европска унија и САД) нису недужни и апсолутно исправни, када је у питању ислам. Умногоне су провоцирали агресивност ислама својом арогантном неоколонијалном политиком, што потврђује стару истину да су за свађу потребне две стране.

У сваком случају, наше виђење проблема, које нема амбицију да буде последња реч по овом питању, јесте скромна намера да све ово предамо на увид јавности, са жељом да упозоримо на један горући проблем који може да изазове непредвиђене и веома непримерене реакције различитих група, покрета, али и државних власти.

I

ЕВРОПСКА УНИЈА И ИСЛАМ

Европљанин са мајицом којом пропагира забрану градњи џамија у Европској унији

„БАУК ИСЛАМА“ КРУЖИ ЕВРОПОМ

У Европи је све више јача исламофобија заснована на живом контакту Европљана са муслиманима, али и страху да ће муслимани ускоро постати већина. Према истраживањима Центра за прогнозирање Салзбуршког универзитета, 53 одсто Аустријанаца сматра да ће доћи до сукоба између староседелаца и имиграната, док 45 одсто мисли да ће сукоб започети хришћани и муслимани. Истраживање је урађено после изјаве министра унутрашњих послова Џоана Микл-Лајтера, да је забележено 580 случајева ксенофобије, расизма, антисемитизма и исламофобије.

У савременом друштву критика ислама није могућа

Ни иначе мирни Швајцарци нису поштеђени исламофобије. Наиме, Швајцарска новина „Le Matin“ је објавила интервју под називом „Дан поштовања Charlie Hebdo“, са познатим женевским адвокатом и носиоцем одликовања „Витез Реда Легије части“, 66-о годишњим Марком Бонаом, чији је ефекат био изузетан. Наиме, исламисти стално нападају на париску редакцију сатиричне новине „Charlie Hebdo“ („Чарли Хебдо“), која је објавила карикатуру пророка Мухамеда, на којима он прекрива лице рукама, говорећи: „Ужас, кад вас воле овакви идиоти“. Следећи дан на редакцију „Чарли Хебдо“ је бачен „молотовљев коктел“, због чега је избио пожар. У интервјуу Бона каже: „Исламофобија представља не само право сваког од нас, већ и нашу обавезу!“ Такође, истиче „Европљани треба да се плаше ислама, сваки дан, дан за даном, јер намеће Западу своје законе и правила“. Поред тога, примећује Бона, „У савременом друштву критика ислама није могућа, јер на критику не следи реакција речима већ насиљем“. Напомињући да је „Чарли Хебдо“, пре свега, сатирични недељник познати адвокат закључује „муслимани не знају да се смеју“, „те да то чека и нас, ако дозволимо да нам други формирају правила и намећу своје табуе“. У Интервјуу Бона каже да не позива на рат са исламом, већ се бори против страха који намеће наступајући ислам.

Ислам је политичка идеологија

Године 2010. лидер холандске Партије слободе, Гирт Вилдерс је у Берлину, на позив истомишљеника, дао изјаве из којих је постало јасно да се родио «Нови манифест Европске интернационале», која жели да

спасе европску цивилизацију и њену демократско-либерлану традицију од наступајућег тоталитарног ислама. Вилдерс је том приликом рекао: «Драги другови, дошао сам на позив Ренеа Штадтквица... сматрао сам својом обавезом доћи у Берлин, који као и цела Немачка се нада заштити свог идентитета од наступајућег ислама». Швајцарска Народна партија, данска «Фолкепарти». Без Немаца ми не можемо створити «Међународни савез слободе». Године 1848, Карл Маркс у свом «Манифесту» је написао чувену фразу: «Баук кружи по Европи, баук комунизма». Сада се може рећи «баук ислама». Испада да је ова опасност и политичка, јер ислам није само религија, како многи мисле, већ пре свега политичка идеологија. Године 1954. познати британско-амерички професор оријенталиста Бернард Луис у свом есеју «Комунизам и ислам» је написао: «Подела света на дом ислама и дом рата представља паралелу комунистичком виђењу света. Агресивни фанатизам верујућег има сва та својства». Ислам има следеће одлике: страст ка политичким чисткама, са жељом да се из друштва одстрани непожељни елементи. Ислам подноси само једну партију, ако партије постоје, ислам тражи да буду исламске. Од људи се тражи да следе само њихов пут.

Напоменимо и то да је Герт Вилдерс (1963), оснивач и председник Партије слободе, посланик, залаже се за либертарианизам и критику ислама. Постао је познат због умешне критике ислама, а посебно после изјаве „да би протерао пророка Мухамеда из државе, кад би он сада био жив“. То је мало претерана политичка флоскула, али је не треба потпуно одбацити. Године 206. Партија слободе је освојила шест одсто гласова на холандским изборима, а 2009. на изборима за Европски парламент 16 одсто. На последњих холандским изборима у јуну 2010. његова партија је добила 24 посланичка места од 150, зауевши треће место, што јој је омогућило да уђе у владу (створивши коа-

лицију са Хришћанско-демократском партијом). Вилдерс јавно говори да када би постао премијер, онда би забранио ношење хиџаба (вела), изградњу џамија и предузео мере да се онемогући усељавање муслимана у државу. Амерички аналитичари сматрају Вилдерса „најперспективнијим политичарем у Холандији“, који ће „већ на следећим изборима постати премијер, чиме би повео сву Европску унију у добром правцу“.

„Зауставите исламизацију нација“ (SION)

Но, овде није крај. Организације за заштиту људских права под необичним именом „Зауставите исламизацију Америке“ (Stop Islamization of America, скраћено SIOA) и „Зауставите исламизацију Европе“ (Stop Islamization of Europe, SIOE) ујединиле су се крајем јануара 2012. године, са жељом да буду језгро светски јаке организације за заштиту слободних друштава, наводи „Britishfreedom.org.“. Уједињена десничарска организација која наступа против агресивне експанзије исламске културе на Запад, добила је ново име **„Зауставите исламизацију нација“ - Stop Islamization of Nations (SION)**. СИОН води Американка Памела Гелер (Pamela Geller, 1958), позната по организацији масовних манифестација у вези са екстремним случајевима „убиства због части“, као и митинга против изградње џамије («Ground Zero») на месту трагедије 11. септембра 2011. године у Њујорку. Памела Гелер се родила у Њујорку у јеврејској породици и била је трећа од четири ћерке. Две сестре су лекари, једна учитељица, а Гелер је постао новинарка «New York Daily News» и «New York Observer», да би 1994. године напустила посао и посветила се васпитавању четири ћерке. Сада се бави писањем, заштитом људских права, новинарством и политиком, али је и једна

од активиста на интернету у блогу „Atlas Shrugs“ на коме је објавила „крсташки рат против ислама“.

Поред Гелерове у уже новоизабрано руководство Савета СИОН-а ушли су и познати амерички експерт за ислам, аутор многих бестселера Роберт Спенсер, писац и оснивач сајта Faith Freedom.org“, др Али Сина, психијатар и писац, исламолог др Вафа Султан, немачки друштвени делатник Стефан Хере, израелски писац др Мордехај Кедер, индијски борац за права човека Бабу Суселан и члан европске антиисламске организације СИОЕ Андерс Грејверс.

Руководство СИОН-а тврди да поштује сваког човека који исповеда ислам, поштују, како његову личност, тако и његова права, међутим боре се против исламизације као наметања другачијег политичког, идеолошког, религиозног, културног и социјалног стереотипа понашања. Декларација СИОН, поред осталог, настојава на: слободи говора насупрот исламском закону о „богохуству“ и клевети на ислам, који се користе да се увелико забрањује разматрање тема као што су цихад и исламски екстремизам; слобода савести насупрот исламском схватању о неопходности смртне казне у случају преласка са ислама на другу веру; једнакост свих људи пред законом – чега нема у исламу, где царује на шеријату заснована дискриминација жена и немуслимана.

Непосредни задатак СИОН-а, између осталог, је да указује на поједине политичаре, културне и друштвене делатнике и новинаре, али и организације, које подстичу исламизацију западне политике и културе. Организација, такође, намерава да обавештава јавност о проблемима исламизације и гушења западних вредности и слобода, као и да учествује у јавним расправама и дебатама који се односе на ова питања.

Да су Европљани дефинитивно „нашли непријатеља“ и да се не плаше борбе, показује немачка партија „Покрет за заштиту права грађана Северне Рајне – Вестфалије“ (Pro NRW) која је објавила је да намерава да организује конкурс за најбољу карикатуру муслиманског пророка Мухамеда. Према подацима дневне новине Die Welt, проглашење најбољих карикатура обавиће се 13. маја у парламенту ове немачке покрајине. Овом необичном манифестацијом чланови ове партије намеравају да се боре са „исламизацијом Немачке“. Да би конкурс био запажен, активисти ове политичке партије су одлучили да залепе 25 плаката код 25 џамија на којима ће бити карикатура пророка Мухамеда. Партија намерава да представи немачким муслиманима око 100 успешних карикатура пророка Мухамеда. Ову акцију, која је почела 29. априла, ипак је спречила полиција не допустивши активистима партије „Покрет за заштиту права грађана Северне Рајне – Вестфалије“ да се приближе џамијама, а акцију су критиковали представници регионалног и федералног Министарства унутрашњих послова. Најоштрији је био министар унутрашњих послова Немачке, Ханс Петер Фридрих, оптуживши партију „Покрет за заштиту права грађана Северне Рајне – Вестфалије“ да провоцира муслимане.

Све је наравно повезано са догађајима од неколико година раније када је избио први међународни скандал повезан са карикатурама на тему пророка Мухамеда, 2005/2006. године у Данској, када је било објављено 12 карикатура пророка Мухамеда. Карикатуре су извале талас протеста у исламском свету. Прва новина која је подржала данске колеге била је норвешка новине „Magazinet“ која је пренела карикатуре. На аутора карикатура, Курта Вестергарда, од тада се престано покушавају атентати. Поступак „Покрета за заштиту права грађана Северне Рајне – Вестфалије“

треба да покаже muslimanima да се Немци не плаше њиховог насиља.

Антиисламисти у Европи су већ почели борбу за сваку улицу, сваку кућу, како би спречили даљу исламизацију. При томе, користе интернет, али и старе испробане технике директне комуникацију са људима. Тако је невелика група активиста „Блок Идентитер“ успела да онемогући изградњу џамије и исламског центра у централном делу Нице, „што је довело до невиђене еуфорије широких народних маса“ и пораста самопоуздања припадника антиисламских организација. Активисти су, наиме, давали одабране информације представницима власти, али и грађанима идући од стана до стана. Пошто је становништво Нице било већ против изградње џамије, појава активиста са новим информацијама изазвала је такав отпор немуслимана да су власти, ради мира у кући, обуставиле давање дозволе за изградњу.

ЕВРОПСКА УНИЈА И ИСЛАМ

После 11. септембра 2001. године муслиманска култура, односно ислам почео је да се у свету анализира много темељније и државе су наручиле низ научних истраживања о овој религији. Владе Запада је интересовало све, пре свега, религиозни (исламски) фундаментализам¹, тиранија, неприхватљиви однос према женама, хомосексуалцима, омладини, преступницима и мањинама (верским и националним), које нису у стању себе да заштите. Јер, све се више у западном свету шири страх од ислама, од имиграната из исла-

¹ Како истиче Владан Станковић, појам фундаментализма није најјаснији. Најчешће се код нас, у колоквијалној комуникацији, повезује са исламом. Реч иначе потиче из латинског језика *fundamentum*, а значи: 1. темељ, основа, база, подножје, постоље; 2. пренесено – основа, упориште, темељ, подлога; 3. фундаменталан – темељни, основни. „Фундаментализам би дакле био 'тежња да се у оквиру неког учења, политике, вере или идеологије постигне повратак наводним првобитним основама'.“ Види: Владан Станковић, Основи фундаментализма, *Политичка ревија*, бр. 4, Београд, 2010, стр, 110 – 111. Сасвим другачије виђење фундаментализма нуди Klaus Kincler, *Verski fundamentalizam*, Clio, Beograd, 2002, посебно на стр.15 – 18.

мских земаља које није могуће интегрисати у западна друштва, јер се изолују у гетима, где, како наводи Р. Санторо „чувају свој стил живота и одбијају да поштују друге културе“.² Такође, како (с правом?) тврде неки аутори ислам и демократија не могу заједно, што исламску заједницу још више удаљава од заједништва са Европљанима, склоним оваквом политичком поретку.³ Поред тога, у западној науци постоје ставови да је ислам „религија насиља“, „религија војника“ (Вебер) као и „да су муслимани прве жртве ислама“, што отежава дијалог, а даје аргументе заговорницима сукоба цивилизација.⁴

Муслиманске заједнице постоје у више од 120 држава света, а најбројније су у Индонезији, Индији, Пакистану и Бангладешу. Посебно се брзо увећава број муслимана у Европској унији. Многобројне заједнице муслимана формирале су се у Немачкој, Великој Британији, Италији, Белгији, Холандији, али и Норвешкој, Шведској. Број муслимана у Европској унији не зна нико, јер закони забрањују попис становништва на верској основи. Друго, међу муслиманима у Унији је мноштво људи без докумената и као такви се не појављују нигде у службеним статистикама. Према различитим проценама данас у Европској унији живо од 15 до 24 милиона муслимана. Нова појава је и прелазак Европљана на ислам. Према подацима француске новине «Фигаро» (објавила је студију француских

² Roberto Santoro, Quando l'islam non farà più paura , *L'Occidentale*, 27/09/2010

³ Villu Zirnask, Отто Ястров: ислам и демократия несовместимы, *Eesti Paevaleht*, 04/02/2011

⁴ Види: Osman Đogić, Islam in nasilje, u zborniku: *Religija in nasilje*, eseji i razprave, uredila Iztok Simoniti i Peter Kovačič Peršin, Fakulteta za družbene vede in i Revija 2000, Ljubljana, 2008, str. 83.

специјалних служби) из 2003. године, број «белих» Француза који је примио ислам је око 50.000. Према броју следбеника ислам је друга религија света (око 1,5 милијарди), уз велике шансе да постане и прва религија.

Развој исламске културе није био једносмеран. Наиме, исламски свет је имао свој «златни век» од IX – XI века. Тада је био доста квалитетнији, софистициранији, трпељивији и напреднији од Европе. Преокрет настаје током Крсташких ратова, када су хришћани показали већи фанатизам и агресивност од муслимана. После тога, исламска култура је изгубила свој динамизам, свежину и стваралачки импулс и запала у догматизам, нетрпељивост и интелектуалну ограниченост (фундаментализам). Исламски свет није играо скоро никакву улогу у развоју савремене науке и веома слабо је представљен у данашњим научним истраживањима (осим савременог Ирана). Шест од осам најсиромашнијих држава у свету су чланице Исламске конференције. У овим државама власт се преноси по наслеђу, а заснована је на дохотку од продаје нафте, док већина муслимана живи у сиромаштву, што има низ негативних последица: демографски бум, бескорисну наставу у медресама, која се своди на учење Курана напамет, незадрживе тенденције ка гушењу права жена и спречавања њиховог учешћа у друштвеном животу, фатализам, неизмерну корупцију и насилну или некономску примену религиозних норми у области банкарског пословања (забрана камате).⁵

Последњих деценија већина написа повезаних са исламом тиче се тероризма. Нетрпељивост према САД, Израелу и Индији, према странцима, туристима и це-

⁵ Jesús Mosterín, *Esplendor y miseria del islam*, El País, 12/04/2012 (Хесус Мостерин - филозоф и аутор књиге «Ислам и историја мисли» („El islam: historia del pensamiento“)).

лом савременом свету, нетрпељивост према другим религијама и идеологијама, али и према другачијим теолошким размишљањима чак и унутар самог ислама, укључујући и стара спорења између сунита и шиита, довели су до слављења терориста-самоубица, растућој агресивности и сукоба са осталим светом.

Кратак увид у најважније савремене црте ислама треба допунити и важним питањима за нашу тему – где се и како шири ислам и да ли су у праву аутори попут Тила Сарацина (Thilo Sarrazin) који шире страх од исламизације Европе?⁶

Амерички истраживачи су саопштили резултате својих истраживања, према којима се од 1990. до 2010. године број муслимана у свету повећао за 2,2 одсто, али ће се према предвиђањима до 2030. године број припадника ове религије смањити за 1,5 одсто, тако да ће 2030. године на свету бити 26,4 одсто муслимана у структури свег становништва на планети. То значи да ће хришћани и даље бити значајна заједница у свету (2030. године, према предвиђањима америчких демографа, биће их између 30 и 33 одсто у светској структури становништва).

У Европи, према истом истраживању, 2030. године, ако не буде значајне промене имиграционе политике, муслимани ће чинити осам одсто становништва, тј. 58,2 милиона, а сада их је четири одсто или 44,1 милион. Тренутно муслиманке у Европи на свет доносе, у просеку, 2,2 детета, а немуслимански 1,5, док ће према предвиђањима, муслиманке 2030. године рађати два детета, а немуслиманке 1,6 деце. Амерички истраживачи пак предвиђају да ће већина европских

⁶ Anna Reimann, Wo der Islam sich ausbreitet, *Der Spiegel*, 27/01/2011. Сарацино је, иначе, написао књигу «Самоликвидација Немачке», којом је изазвао мноштво различитих реакција.

муслимана, 2030. године, живети на Истоку Европе (Русији) и Балкану, а не у Западној Европи. У Западној Европи највише муслимана имаће Француска, Немачка и Холандија, где ће њихов број порастати са садашњих 11,3 на 16,4 милиона. Изражено у процентима са садашњих шест одсто број муслимана ће порастати на 8,6 одсто. Док ће у Италији, Шведској, Белгији и Аустрији број муслимана изузетно брзо расти. У Великој Британији број муслимана ће такође расти, тренутно их има 2,9 милиона, а 2030., предвиђа се, биће их 5,6 милиона, тако да ће чинити седам посто становништва. Највећи скок у броју муслимана очекује Ирску (188 одсто) и Македонију (40 одсто).⁷

Однос Европљана према муслиманима

Резултати истраживања у Француској и Немачкој, које је спровела компанија IFOП 2010. године, „сведоче да милиони Француза и Немаца сматрају ислам претњом за свој национални идентитет. Већина испитаника сматра да имигранти-муслимани не желе да се интегришу у западно друштво“.⁸ Према резултатима истраживања, 68 посто Француза и 75 посто Немаца⁹ сматра да се није успело у интеграцију муслимана у западно друштво, док више од 40 посто сматра да припадници ислама представљају опасност за њи-

⁷ Види: Зоран Милошевић, Неонацизам или сукоб цивилизација, *Печат*, бр. 210, Београд, стр. 47 – 49.

⁸ Французи и немци признају: интеграција мусуљман потерпела фиаско, <http://newsru.co.il/world/06jan2011/fiasco-456.html>

⁹ Види: Зоран Милошевић, Ширење идеја блискоисточних исламиста у школама Немачке, *Политичка ревија*, бр. 3, Београд, 2010, стр. 233 – 248.

хов национални идентитет. Компанија намерава да спроведе идентично истраживање и у Великој Британији, где је пилот-истраживање наговестило још горе резултате.¹⁰

Свакако да постоји мноштво чињеница које су натерале и генералног секретара Уједињених нација Бан Ки Муна да изјави да постоји «опасна тенденција» поларизације и раста нетрпељивости према муслиманским имигрантима на територији Европске уније. Током свог наступа на седници Европског парламента у Стразбуру, 2010. године, Бан Ки Мун је оптужио негативне снаге, које манипулишу људским страховима и рекао да су «неосноване изјаве неких политичара да муслимани не прихватају и скрнавe европске вредности».¹¹

¹⁰ Однос неких држава, чланица Европске уније према хришћанству је веома негативан, што неке аналитичаре наводи на закључак да се ислам и исламизација Уније подржава од неких политичких центара. Наиме, у Британији траје расправа, како у медијима, тако и на суду (поступак је, што је посебно интересантно, пренет у Стразбур, јер је један локални суд пресудио да хришћани немају право да носе крст на ланчићу док су на послу). Наиме, европско право изражено у Европској конвенцији, чл. 9, каже да је хришћанима дозвољено да носе крст на ланчићу (и кад су на послу). На ово су реаговале британска влада која су наговестила „одговарајући одговор“, тј. припрема закон по којем хришћани не смеју да на послу показују своју религиозну припадност, па ни ношењем накита. Аргументација владе је чудна: „нигде се не каже да хришћани морају да носе знакове своје вере“, али коначно решење ће, како изгледа, морати да донесу послодавци. Види: Дарња Сивашенкова, Великабританија: крст Христов вне закона, http://www.pravda.ru/faith/dialog/12-03-2012/111-1052-britain_cruh-1/

¹¹ Генсек ООН Пан Ги Мун обеспокоен растом антиисламских настроений в Европе, <http://newsru.co.il/world/19oct2010/ban4562.html>

Из сфере научних чињеница до политичке праксе у Европској унији није далеко, па се после саопштавања ових резултата огласио и француски председник Саркози, који је, између осталог, нагласио да треба поштовати различитости, али у Француској различита друштва живе једно поред другог. То су одвојене заједнице.¹² «Ако долазите да живите у Француску, морате се сложити да имате обавезу да прихватите француску културу, ко не жели да ово прихвати није добродошао у Француску. Француска национална заједница не може се променити и да прихвати неједнакост између жена и мушкараца, као и то да девојчице не иду у школу. Наши суграђани муслимани морају имати могућност да исповедају своју веру, као и сваки други грађани, али ми у Француској не желимо да се људи моле на улицама».¹³

Односи између Француза и имиграната (посебно муслимана) сваке године су лошији, али за водеће француске политичаре ова тема до скоро је била табу. Само је лидер „ултра-десног“ фронта, Жан Мари Ле Пен, говорио о овоме отворено. Док су се Француски политичари „стидели“ да проговоре о исламу, дотле се у цамијама проповедао цихад, како тврде неки. Стотине хиљада имигрантских породица су живеле у паралелној „исламској“ реалности. Мноштво тих имиграната није радило, а издржавани су од помоћи државе, односно од француских пореских обвезника, већином.

Године 2004. ситуација више није могла лако да се контролише. У националном парламенту донесен је Закон о забрани ношења религиозних симбола у шко-

¹² Sarkozy estime à son tour que le multiculturalisme est un "échec", AFP, 11/02/2011

¹³ Сергей Балмасов, Вадим Трухачев, Саркози вызывает исламскую бурю, <http://www.pravda.ru/world/europe/european/11-02-2011/1066464-sark-1/>

лама, а следеће 2005. године је у већим имигрантским квартовима избили су нереди. Током председниковања Саркозија, Француска је поштрила правила пријема у француско држављанство. Женама са велом забрањено је појављивање на јавним местима, а поједностављена су правила депортације за оне који нису поштовали државне законе.¹⁴

Главни херој конференције о безбедности 2011. године одржане у Минхену био је премијер Велике Британије Дејвид Камерон, када је признао да је политика интеграције муслимана у британско друштво претрпела потпуни крах.¹⁵ «Ми смо принуђени да трпимо сегрегацију, која није део наших вредности. Многи муслимани су неприлагођени. Они се не преобраћају у терористе за један дан, но ми смо сведоци процеса њихове радикализације. Принуђени смо да предузмемо жестоке мере према таквим проповедницима и да забранимо њихову делатност у нашим државама. Дајте да оценимо те организације: верују ли оне уопште у права људи, укључујући и жена и људи других вероисповести? Верују ли у једнакост свих пред законом? Верују ли у демократију и право човека да бира сопствену владу? Подржавају ли интеграцију или сепаратизам?»

Стигло се до важног питања: Да ли су муслимани у Европи обични грађани, који исповедају своју религију и по теоме се разликују од других? Оваква питања се, по правилу, постављају после терористичких (не)дела које су извршили припадници исламске

¹⁴ Вадим Трухачев, Сильный удар по иммигрантам от Саркози, <http://www.pravda.ru/world/europe/european/07-03-2012/1110581-sarkozy-1/>

¹⁵ Вадим Трухачев, Кэмерон вышел на тропу войны с исламистами, <http://www.pravda.ru/world/europe/european/08-02-2011/1065918-england-1/>

вероисповести.¹⁶ Ово питање постало је (опет) доминантно у расправама о исламу и после терористичког чина који је учинио Мухамед Мера у марту 2012. У самој Француској, иначе, однос између ислама и Републике је веома сложен. До споменутог терористичког чина Република је забранила да мајке-муслиманке носе вео када долазе у школе (марта 2011.), забранила је молитве на улицама (одлуком министра Клода Геанома у септембру 2011), на крају је донесен и Закон о забрани ношења вела (јануар 2012). Месец дана касније, у фебруару 2012. године Марин Ле Пен прешла је у офанзиву изјавивши да „све месо које се продаје у Ил де Франс је чисто“.¹⁷ Такође, овде се отвара питање да ли је Европљанима могуће да у исламским државама практикују своје обичаје, јер до сада то није било могуће. Другим речима, ова збивања отварају политичко и цивилизацијско питање: Да ли ислам и његове једностране норме и обичаји које он намеће представља опасност?

Што се тиче постојећих закона, јасно је да ношење вела, вршење молитви на улицама, одвојена покретност мушкараца и жена базенима, инсистирање на „чистом месу“ не противуречи секуларној држави. Такође, изградња џамија није незаконита, ако власти дају сагласност, али то иритира немуслимане, те има велике негативне политичке последице.¹⁸

¹⁶ Ariane Bonzon, L'islam menace-t-il la république (française)?, *Slate.fr*, 11/04/2012.

¹⁷ Ово је осврт на захтев муслимана да животиње морају бити заклане по њиховим прописима. Тек тада је месо за употребу, тј. *халал*!

¹⁸ Оно што иритира немуслимане јесу и стални сукоби унутар ислама. Наиме, поједине исламистичке групе проглашавају друге неверницима, чиме постају њихова мета за нападе. „Да би успоставио нови калифат, неверне вође прозападњачких исламских држава (Саудијска Арабија,

Оно што је тачно, јесте да иностране организације - пре свега из држава Блиског истока, али и Централне Азије и Севера Африке - имају велики утицај на муслиманску популацију у Европи. Познато је да неке муслиманске државе финансирају, како изградњу, тако и сам рад џамија плаћајући њихове имаме, па је јасно да те државе контролишу мноштво имама и џамија у Европи. Поред тога, Министарство рада Турске, на пример, бира посебне имаме, који после додатне обуке, добијају плату од турске државе и упућују се у Европу да шире исламске и националне обичаје. Египатски огранак „Муслинске браће“ контролише, на пример, рад Савеза исламских организација у Француској, који, потом, међу верницима шири њихов политички програм. Државе из Персијског залива, посебно Катар, труде се да преузму контролу над неким организацијама муслимана у Европским државама. Такође, у анализама се поставља дилема да ли су европски муслимани потенцијални кадрови за исламисте, који се залажу за увођење шеријата и вођење цихада. Истина је негде између. Међутим, чињеница је да код муслимана у Европи, чак у другој и трећој генерацији има младих који постају екстремисти. Према истраживањима француских научних института (спроведеним 2008. године), јасно је да француски муслимани млађи од 30 година више подржавају шеријат од старијих

Јордан, Египат) морале би бити замењене исправним вођама, а западне силе, које су потпомагале ове неверне државе, морале би бити уништене. Главна међу тим силама била је САД. Кад би САД биле уништене, марионетски режими на Средњем Истоку би пропали, а на њиховим рушевинама изникао би нови калифат“. Види: Зоран Милосављевић, Исламски екстремизам / превенција тероризма по моделу САД, *Политичка ревија*, бр. 3, Београд, 2006, стр. 533 – 534.

верујућих муслимана (60 насупрот 33 одсто).¹⁹ Међутим, има и оних који прихватају европске државе као секуларне. На пример, у Француској армији има од 10 до 20 одсто муслимана другог поколења.

По мишљењу многих у Европи, ислам је, пре свега, проблематичан због тога што подржава неједнакост мушкараца и жена, што одудара од основа европске културе. Што се тиче полне еманципације, ислам је изразито сексистички и претерује у оправдавању тога, наводном вољом Бога. Потчињавање жена је у исламу политичко-религиозна доктрина (забрањен је код неких развод), девојчице васпитавају тако да прихватају потчињен положај, док се дечаци припремају да играју доминантну улогу. Зато социолози религије из овога изводе закључак да је ислам страна појава која не може да се прилагоди европском секуларизму. Ово намеће следеће питање: Да ли је могућа демилитаризација исламске политике?²⁰ При чему се мисли на одрицање од цихада и од ослобађања утицаја војске на државну политику.

Када је реч о односу власти и војске, проблем се састоји у формираној традицији код муслимана, јер од VII века, када се ислам формирао као религија, он је подржавао традицију учешћа војске у политици и управљању државом. Затим, цихад („свети“ рат) је помогао да се ислам брзо прошири, што је у исламу међу неким исламским мислиоцима присутно и данас.²¹

¹⁹ Ariane Bonzon, L'islam menace-t-il la république (française)?, *Slate.fr*, 11/04/2012

²⁰ Shahid Javed Burki, Demilitarizing Muslim Politics, *Project Syndicate*, 25/01/2012

²¹ Види: Ивана Којадиновић, Савремени тероризам, *Српска политичка мисао*, бр. 4, Београд, 2009, стр. 255-268. Што се тиче савремених појмова који се користе у опису појава везаних за ислам, можемо рећи да има мноштво недо-

Шеријат и Европска унија

Ислам се данас колеба између дилеме: ићи ка исламизму, односно снажној реисламизацији а друга која је у снечи нових гибања (мање запажена?) ка демократији.²² Исламисти теже томе да уведу шеријат, тј. закон који своје корене има у Курану, као и речима пророка Мухамеда, и самој правној традицији арапског света. Занимљиво је да се та реч спомиње у Кур'ану само једном (45/18) у значењу 'прави начин', или 'прави пут, стаза' и настала је из истог корена као глагол који значи ићи право, правим путем! Најрадикалније исламистичке групе одбацују било какав парламентаризам, суверенитет народа или нације у корист прихватања шеријата као обавезног, Божијег закона. Међутим, и овде има разлике. Неке исламистичке организације, попут Хизболаха дозвољавају учешће на изборима, а такви су и исламисти у Турској и Тунису, што отвара (на Западу) наду да је могућа симбиоза ислама и демократије.

Европски медији од јесени, прошле 2011. године, упорно пишу о томе да муслимани у САД и Европској унији уводе шеријатске судове, чиме негирају правни поредак државе у коју су се доселили. „Паралелно право“ функционише и у Немачкој и многим државама Европске уније.²³ Јоахим Вагнер, познати немачки правник, написао је књигу о овом проблему под насловом «Судије без закона» (*Richter ohne Gesetz*), где је, између осталог, навео: «Снага ових судија

речености, па чак и код појма тероризам. Наиме, Којадновићка наводи: „Контроверзан појам какав јесте, тероризам није добио ниједну опште прихваћену дефиницију у међународном праву“.

²² Jean-Luc Marret, "Islamisme ou démocratie? Le 'choix' manichéen", *Le Monde*, 07/11/2011

²³ *Der Spiegel*, 01/09/2011.

се не заснива на закону, већ на одредбама које постоје у оквиру исламске заједнице. Већина такозваних судија су припадници клана, имами, који за неке спорове чак специјално долазе из Турске и Либана. Исламски паралелни правосудни систем постаје претња правним систему Немачке». Слично је и у Норвешкој, где делују бројни лобисти за увођење шеријата. Недавно је постало познато да Уједињени судови Норвешке спроводе консултације са имамама у циљу «организације Савета за грађанска питања по питању развода, насиља и насиља у породици», што другим речима значи имплементацију шеријата у државно законодавство.

У Великој Британији је за двомилионску пакистанску дијаспору шеријатски суд и службено легализован на основу Споразума потписаног 1996. године између представника државе и муслиманског свештенства. Шеријатски судови су отворени у великим градовима са бројном муслиманском дијаспором (Лондон, Манчестер, Бирмиген, Бредфорд и Нанитон). Међутим, имами су ван овог Споразума отворили још нелегалних судова, тако да их је 2009. године било укупно 85. Ево какве пресуде доносе шеријатски судови у Британији: забрана муслиманкама да се удају за немуслимане, ако они не пређу на ислам; одобравање многоженства; принуда жена на секс у сваком тренутку, кад год то муж зажели... Овим држава само легализује и радикалније муслиманске захтеве, попут оног од имама Анцема Чударија да «шеријат буде закон за све становнике Британије».

У Белгији такође раде шеријатски судови, чије оснивање исламисти тумаче «као нови корак ка исламизацији Белгије». Према мишљењу белгијских правника шеријатски судови паралишу истраживање «убиства због части», као и принудне бракове, који су и званично забрањени у држави од 2007. године. «Шеријатизација» Европске уније, по правилу има подр-

шку Брисела, док на нивоу појединих држава овај правни систем подржавају отуђени и денационализовани политички кадрови, чланови разних хуманитарних и тзв. невладиних друштава, што доводи до конфликтне ситуације у самој Унији. Због тога, многи експерти за ислам из Уније саветују оним државама које желе да уђу у Унију да сачекају, јер «сукоб цивилизација» у Унији добија на жестини и није паметно ући у заједницу држава у којој постоје нерешена тако важна питања, јер ће бити увучена у нешто што ће дестабилизувати политичку ситуацију и у новопримљеним државама.

Због свег напред реченог, отварају се важна питања, попут: да ли религиозни догађаји у Унији воде свет ка интеграцијама или конфликту цивилизација и религија?²⁴ Јер, са исламом данас није једноставно. Из већ објављених анализа знамо да азијски ислам (Сирија, Ирак, Иран, Пакистан, Авганистан) и афрички ислам могу да оправдају сваки песимизам и поступак, а ни балкански ислам није за потцењивање. Недавно манифестовање мржње муслимана према Коптима, сукоб са хришћанима у Нигерији и другде, такође није допринело поправљању имиџа ислама у свету.

Имамо ли решење?

После 11. септембра 2001. године, у САД се најчешће постављало питање (у медијима, научним публикацијама и монографијама) „Зашто нас муслимани мрзе?“²⁵ питање које и многи муслимани постављају у контра смислу Западу. Дати су различити одговори, али је највише прихваћено објашњење покојног пале-

²⁴ Sergio La China, Una migliore informazione diretta è il primo passo per evitare lo scontro di civiltà, *L'Occidentale*, 26/01/2012

²⁵ Бен-Дрор Ямини, Машина смрти: какіе плани вынашивает воинствующий ислам, *Maariv*, 25/01/2012

стинског интелектуалца и професора, Едварда Саида, који је написао: „Они нас мрзе јер смо то што јесмо. Они нас мрзе због наше званичне политике. Они нас мрзе због нашег капитализма. Они нас мрзе јер смо их експлоатисали и користимо њихове ресурсе. Они нас мрзе јер ми подржавамо њихове корумпиране владаре. Јер ми подржавамо Израел, а не Палестинце.“ Чак су и научници (социолози, политиколози, психолози, историчари), који су учествовали у истраживању нарученом од владе САД дошли до сличног закључка: крива је једнострана политика Вашингтона на Блиском истоку! Запад прати само терористичка дела усмерена против њених грађана и имовине, а уопште се не осврће када исламисти изврше слична дела према својим сународницима или истоверујућим. Но, ни Запад није способан да брзо мења суштину своје политике, тако да проблем (који ионако нема брзог решења) остаје нерешен и поред цитираног сазнања.

Ислам, спорт и политика

Свет се мења и време тече брзо. Због тога он захтева уједињење свих људи, без обзира на веру и расу. Многи научници, новинари, књижевници и аналитичари убеђују људе да од сукоба цивилизација нема ништа – да је то резултат баналног несхватања припадника различитих цивилизација (такво мишљење заступа и популарни писац Пауло Куељо). Међутим, очигледно је да постоји конфликт. Да све некако иде на штету хришћанства показују догађаји у спорту. Наиме, у првој половини априла Рас ел Хајм, затражио је од руководства фудбалског клуба „Реал Мадрид“ да са логотипа и других рекламних материјала клуба скину крст, „јер он подсећа на крсташке ратове“. Крст који на логотипу клуба стоји од 1920. године, када је краљ

Алфонс XIII узео клуб под своје покровитељство. Шпанци су изашли у сусрет муслиману са образложењем „да је потребно избегавати неправилне интерпретације у регионима где становништво исповеда ислам“. Наравно, нико није одговорио шта би се десило да је неко од хришћана затражио мењање неких муслиманских симбола.

У Италији је Савез европских фудбалских асоцијација (УЕФА) казнио фудбалски клуб „Интер“ зато што је поводом стогодишњице клуба промовисао логотип са ликом светог Ђорђа (који убија аждају), а што „може изазвати забринутост код муслимана и тумачење у смислу расизма и доминације Запада над исламом“. У Француској ФИФА је дозволила муслиманкама да за време утакмица носе хиџаб.

Спорт је нешто што се придржава традиције, народних вредности, „вере“, како говоре играчи на стадиону.²⁶ Зато ће догађаји на трибинима, посебно фудбалским, бити поуздан индикатор у ком правцу ће се одвијати односи између Европске уније и ислама. Тако је било и на простору бивше Југославије, али и другим крајевима света, па нема разлога да другачије буде и у Унији.

Прогноза

Реакција немуслимана је предвидива, јер је заснована на вредностима либералне демократије, а то значи да покушавају да убеди муслимане да се нема ништа против њихове религије, стила живота и система вредности, али да они имају своју културу коју желе да и даље практикују. Муслимани то, наравно,

²⁶ Roberto Santoro, L'islamizzazione continua. Adesso tocca al calcio, *L'Occidentale*, 12/04/2012

игноришу и настављају да намећу своје. Све то код немуслимана, пре или касније, изазива спор који се може манифестовати на више начина: позицијом равнодушности, игнорисања, бегства и мржње. При чему, дужа упућеност немуслимана на муслимане стварно доводи до стварања осећаја (обостране) мржње.

Одбацујући ислам у либералној демократији, људи немају другу могућност осим да направе грешку и „побегну“ од муслимана, дозвољавајући им да стварају гета. Но, та се гета шире, стварајући у времену и простору, концентричне кругове ка периферији. Тиме се стварају услови да у тим гетима не важе државни закони, већ шеријат. Следећи корак је аутономија освојене територије, па „запоседање“ веће територије, која се или сепаратише од државе или служи за даље освајање и исламизацију целокупне државне територије.

Зато је важан одговор на питање постоје ли исламисти савременог схватања?²⁷ Да ли ће поштовати права и слободе оних који не деле њихова мишљења? Да ли ће тражити и даље да жене не излазе из кућа? Да ли ће пристати да предају власт, ако изгубе на изборима? Јасног одговора нема и то је за сада нерешив проблем, јер непоколебљиво наметање, по сваку цену и у свим околностима, свог стила живота и система вредности, чак и у кући (држави) домаћина је нешто што је за сада незауостављиво. Развој ситуације је могуће усмерити у два правца: први правац би био насилни обрачун са муслиманима у Унији, за шта постоје историјске, али и политичке претпоставке. У Европској унији, постоји традиција, „бурне реакције“ (верски ратови римокатолика и протестаната, и данас сукоби у Ирској на тој релацији, нацизам), додуше, која се при-

²⁷ Javier Valenzuela, ¿Islamistas de nuevo cuño?, *El País*, 03/12/2011

према из постојећих центара моћи, као што је и нацизам био припремљен од истих или сличних центара. Анализа новијих терористичких напада на муслимане (Брејвик, Норвешка; Мухамед Мерах, Француска) потврђује да се ради о „припреми јавности“, не само за крах мултикултурализма. Други пут је онај који заговара, између осталог, словеначки социолог Славој Жижек (он, наравно, није једини који ово предлаже, али га овде наводимо као представника ове идеје), да Европска унија мора да пронађе заједничку културу.²⁸ Али, шта ћемо кад муслимани њу не прихватају. Хоће ли се силом наметнути? Ако хоће, какав ће бити тај заједнички идентитет и култура? Просто тежња ка механичком стапању култура у Европској унији се показала немогућом, јер становници или остају и даље муслимани или хришћани.²⁹ Зато нам се чини оправданим поставити следеће питање: да ли треба очекивати „погрешни корак“ муслимана, који ће бити окидач за прогоне и геноцид, а може довести и до истребљење муслимана и прогона из Европске уније, или ће можда, нестати хришћани? У сваком случају, исламско питање рађа нову реалност у Европској унији, сасвим другачију од тренутне, бремениту конфликтним потенцијалима. Реалност постаје сложенија онога часа, ако се то догоди, и Турска уђе у Унију.

²⁸ Slavoj Zizek, L'union européenne doit forger sa culture commune, *Le Monde*, 24/02/2011

²⁹ Овде упућујемо на занимљиво размишљање Петера Ковачича Першина, Значај националне државе у савременом свету, у зборнику: *Национална држава и економија*, приредио: Зоран Милошевић, Слобомир П Универзитет, Бијељина – Слобомир, 2011, стр. 31 – 46.

ШИРЕЊЕ ИДЕЈА БЛИСКОИСТОЧНИХ ИСЛАМИСТА У ШКОЛАМА НЕМАЧКЕ

Сусрет немуслимана са исламом често носи обе-
лежје шока. Не ради се само о великим културним ра-
зликама, већ о игнорисању друштвених чињеница од
стране муслиманских верских вођа. Кад им је нешто у
интересу мимоиђу чињенице, уз образложење «тако је
рекао муфтија или имам».³⁰ За вернике муслимане то
може бити аргумент, али за друге то је нешто што иза-
зива страх – страх од ирационалности. Друго, споме-

³⁰ Мислимо на изјаву главног муфтије Исламске заједнице у
Србији Муамера Зукорилића: “Ми Бошњаци смо поре-
клом Илири. Ако вас неко пита откуда вам то, реците му
слободно: 'Рекао нам муфтија'.» Види: Историја Србије
по црквама или по кадији, *Политика*, 6. мај 2010. стр. 1
и 6. Овакве изјаве исламских великодостојника биле би
смешне да не носе са собом трагичне последице. Нара-
вно, отвара се и питање како остати нормалан, тј. трпе-
љив према овкавим провокативним и ненаучним изја-
вама, односно како сачувати рационаланан однос према
оваквим људима.

нуте изјаве и понашање поједних исламских великодостојника изазивају и страх да са њима није могућ дијалог. Овакву судбину није могла да избегне ни Немачка, водећа држава Европске уније по много чему, која из петних жила покушава да реши «енигму ислама», али јој то, очигледно, не иде баш од руке.

Ново преиспитивање места муслимана у немачком друштву покренула је смрт немачког исламисте **Ерика Брајнингера**, етничког Немца, који је убијен 30. априла 2010. године у региону Везирстана, на северу Пакистана. Брајнингер је постао познат у Немачкој по томе што је испред терористичке групе «Савез исламског цихада» објавио неколико видео позива (преко интернета) муслиманима у Немачкој («браћи по вери») да започну терористичке акције у овој неверничкој држави.³¹

Брајнингер је после прихватања ислама узео име Абдул Гафар (конспиративно име «Немац») и завршио је, потом, терористичку обуку на Пакистанско – Авганистанској граници. Брајнингер је четврти Немац-муслиман убијен на Пакистанско – Авганистанској граници. Први је био Саадула Каплан, из исте исламистичке «ћелије» («Савез исламског цихада»), који је погинуо 2007. године. Други је Кунет Кифтчи, који је погинуо у јесен 2009. године, а трећи Цевад С. из Бона, који се само пре неколико година придружио «Исламском покрету Узбекистана».³²

³¹ Цихадисти су створили у Немачкој инфраструктуру преко које је могуће добити лажне документе, мобилне телефоне, исхрану и смештај. Симпатезири цихадиста су углавном муслиманска студентска, али и друга омладина.

³² «Савез исламског цихада» је милитаристичка тајна организација са узбекистанским коренима (немачки експерти сматрају да је ова организација створена уз подршку «Исламског Узбекистанског покрета»), а за њу су се немачке специјалне службе заинтересовале 2001. године,

Исламске школе у Немачкој - «магнет за радикалне исламисте»

Муслимани стално настањени у Немачкој представљају велику религиозну мањину, која је створила значајан број регионалних и националних организација, попут Централног савета муслимана у Немачкој, Исламског савета, Исламске федерације у Берлину итд. У том смислу, наводи немачаки експерт Кристиан Рот, и исламско религиозно образовање у државним и приватним школама није необично.³³ На пример, постоје приватне исламске школе попут Исламске основне школе у Берлину, која ради у оквиру Исламског колеџа (Islam Kollege e. V), Исламска основна школа у Минхену (такозвана немачко-исламска школа), Исламска школа у Штудгарту (која ради само суботом и недељом), Исламска школа у Нирнбергу, па Академија краља Фахда у Бону.

У овим школама, по правилу, улазак новинара је забрањен. Ипак, зна се да су неке од ових исламских школа прави «магнети за радикалне исламисте». Тако је од њеног оснивања, 1994. године, тврде у бонској полицији. Запажени су и потврђени контакти службеника Академија краља Фахда у Бону са лицима повезаним са «Ал-Каидом». Портпарол полиције у Бону,

тачније од самог почетка њеног деловања. «Савез исламског цихада» је повезан са «Ал – Каидом». Један од најважнијих циљева је да нападне немачке војне објекте, како би подстакли повлачење немачке војске из Авганистана.

³³ Нема јединственог става међу проучавациона ислама колико у њему има политичко-религиозних доктрина. О томе видети: А. Б. Подцероб, О типологији современных исламистских концепций, http://www.iimes.ru/rus/frame_stat.html

Хари Колб, изјавио је медијима да не може да открије све информације, али «могу да потврдим да су одређена лица блиска блискоисточним екстремистима повезани са људима из Академије», што сведочи о радикализацији учења у овој школској установи. **Централна идеја у уџбеницима ове школе је «свети рат са неверницима»**, који се не пропагира само кроз предавања, већ и у дому ученика и студената, који је, такође, власништво Академије.³⁴ Дипломац Академије краља Фахда у Бону је и цихадиста Бекај Хараш (Ве-ккау Наггач), 32 године, ратно име му је Абу-Талха, иначе је становник Бона, мароканског порекла. Говори немачки, француски и арапски језик. Обраћа се јавности преко интернета (видео порукама) позивајући на рат са «неверницима». Сада се налази на Авганистанско-пакистанској граници са женом, Немецом Елизабет, која је примила ислам и малим сином. Циљ њего-

³⁴ Идентичну ситуацију имамо и у Босни и Херцеговини где су у уџбеницима исламске веронауке за државне основне школе православни Срби представљени у најгорем светлу. У уџбенику за први разред се каже: «Алах је највећи! Свједочим да нема другог Бога осим Алаха», затим: «Запамти! Муслимани су пријатељи једни другима. Дружите се и помажите једни другима. Не одвајајте се од својих». Група аутора, *Vjeronauka za prvi razred osnovne škole*, Vjeronaučni udžbenik, El-kalem, Rijaset Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Сарајево, 2000, стр. 58. У осталим уџбеницима до осмог разреда има још и екстремнијих ставова, а можда је најагресивнији став да је «Босна и Херцеговина одбрањена, али не и ослобођена». Дакле, по среди је припрема деце за тотални рат за хришћанима. Види: Зоран Милошевић, *Бошњачко поништавање Срба*, Завод за уџбенике и наставна средства, Српско Сарајево, 2004, стр. 52.

вог деловања и обраћања немачкој јавности је да испослује одлазак немачке војске из Авганистана.³⁵

Иако руководство Академије ово негира, могуће је потврдити горњи став ако се узме, на пример, уџбеник за шести разред, где се као најважнији непријатељи ислама наводе хришћани и јудаисти (Јевреји). «Да би смо их победили», пише у уџбенику, «потребан је џихад у чије име треба принети жртве. Наравно и из властитих редова».

Градске власти Бона су предузеле одређене мере против исламских екстремиста. На пример, организовали су састанак са родитељима који су дали децу у ову школу (углавном су пореклом из Сирије, Јордана, Турске и Ирака). На питање зашто су дали децу у ову школу најчешћи одговор је био – зато што је потпуно бесплатна. Међутим, ово није искрен одговор. Познато је да је у Немачкој основно и средње образовање у државним школама, такође, потпуно бесплатно, а поред тога постоје још неке привилегије и за родитеље и за децу (бесплатан оброк, бесплатне екскурзије, књиге...)³⁶.

Бесплатно (за новац Саудијске Арабије) школовао се у своје време питомац Академије **Бекај Хараш**, грађанин Немачке мароканског порекла, који се прославио у јесен 2009. године када је у видео обраћању исложио захтеве Ал-Каиде. Славу је стекао као најмлађи пропагандиста Ал-Каиде, који је и вешт новинар и течно говори немачки језик (као прави Немац). После бонске Академије завршио је још и терористичку обу-

³⁵ И. С. Берг, «Джихад» в Германии: история и современность, Институт Ближнего Востока (Москва), <http://www.iimes.ru/rus/stat/2010/07-05-10-htm>

³⁶ Распространение идей ближневосточных исламистов в учебных заведениях Германии, <http://www.iimes.ru/rus/stat/2010/04-05-10c.htm>

ку у Пакистану. Бекај Хараш је позвао све бивше ученике Академије да се прикључе "светом рату" и да мученички умру у борби са Јеврејима и хришћанима. Ипак, ректор Академије, професор универзитета краља Суада у Ер Ријаду, Ибрахим ал Муснад и поред очигледних чињеница негира екстремистички карактер школе и говори да је «Академија мост између култура Запада и Истока».

Савет за чување уставног поретка Северне Рајне-Вестфалије, такође, је утврдио да радикални исламисти свесно усмеравају своју децу у школе сличне бонској Академији, али и у приватне исламистичке школе. На упозорење руководства државе да то неће бити на корист деци, а и њима, родитељима, по правилу одго-варају да желе да им се деца верски образују, јер пла-нирају да се за 10 година врате у Турску или неку дру-гу државу Блиског Истока, где су се и родили. На тај начин они покушавају да кажу Немцима да су они ту привремено, то јест да им не прети никаква опасност од исламиста. Међутим, повратка нема!³⁷

³⁷ Немачка држава има проблема и са Божјом партијом – Хизболахом, која се бави терористичким активностима и шпијунажом у корист Ирана и Сирије. Циљ јој је уништење Израела и САД. Иако ова партија у формалном смислу има само 150 чланова, на демонстрацијама, у циљу подршке овој партији, појавило се више од 3500 људи. Партија је усмерена на оружану борбу и има два крила: војно и политичко. Од терористичких активности ове партије, до сада је погинуло више стотина људи. Извели су бомбашке акције у Паризу, Буенос Ајресу и Берлину. Партију финансира Иран са 200 милиона дола-ра годишње. Види: И. С. Берг, «Хизбалла» в Германи: история и современность, http://www.iimes.ru/rus/frame_stat.html. Упор.: И. С. Берг, ХАМАС в Германи: история и современность, http://www.iimes.ru/rus/frame_stat.html

Ипак Немци ову делатност исламиста виде сасвим другачије. Другим речима – сумњају. Сумњају у искреност речи исламиста. Сви муслимани који су дошли у Немачку узели су држављанство ове државе. Ту рађају децу и тако су створени аутохтони, немачки муслимани. Они су у многим градовима створили муслиманска гета, у које немуслимати ретко или никако залазе. У овим гетима муслимани продужавају да живе по својим обичајима и традицијама, а све је обавијено некаквом конспирацијом. Радикални исламисти баш у овим гетима врбују људе за своје редове. Другим речима, јасно је да до интеграције муслимана у немачко друштво није дошло. И не само што није дошло до интеграције досељеника муслимана, већ они придобијају и саме Немце да се боре против сопственог народа.

Наиме, према речима Јорга Циркеа јавног тужиоца Немачке, а које је изговорио на конференцији одржаној 26. априла 2010. године, тренутно се истражује 220 терористичких дела, од чега је половина повезана са нападима на немачке војнике у Авганистану. Под надзором се налази 1100 људи, од којих је 127 веома опасно, јер велики број из ове групе чине цихадисти-домороци (Немци).³⁸

Ко је опаснији за Немачку: исламисти или неонацисти?

У муслиманска гета по немачким градовима долазе блискоисточни емисари из богатих држава овог региона. Са собом, осим новца, доносе и наставне пла-

³⁸ И. С. Берг, «Джихад» в Германии: история и современность, Институт Блиског Истока (Москва), <http://www.iimes.ru/rus/stat/2010/07-05-10-hm>

нове и програме са радикалним исламским идејама. То је отворени извоз екстремизма.

Према мишљењу баварског министра унутрашњих послова, претњу безбедности Немачке не представљају неонацисти, већ исламисти. Они шире «конкретне планове угрожавања Немачке». У Извештају шефа покрајинског МУП објављеног у марту 2010. године речено је да се умножава број обраћања исламских цихадлија преко видео обраћања (путем интернета) којима желе да «надахну цихадисте за борбу против неверника и за дело Алаха».³⁹

Исламисти не изазивају увек подозрење, јер обично користе постојеће либералне државне законе који омогућавају да се изучава арапски језик и Куран. Арапски је потребан да би се Куран проучавао у оригиналу, јер на другим језицима, кажу исламисти, то није могуће. При томе их уче коментарима одређених сура

³⁹ Инфраструктура међународног тероризма представља опасност за све, без обзира на државну форму и политички режим који влада у држави, али и морални поредак. Види: Глеб Олегович Павловский - президент Фонда эффективной политики, *Независимая газета*, Москва, 10. 09. 2002. Истовремено, *Сергей Путилов*, Как победить исламский экстремизм? <http://schola-teologica.narod.ru/text09012503.html> пише: «Шта да очекујемо од тајанственог исламског света у будућности? Да ли ће цихадисти побити све хришћане, а њихове државе претворити у исламске. Да ли ће наше домове и улице претворити у поље светског цихада, у 'дом непрекидног мученштва', како то говоре Муслиманска браћа «Парадокс је у томе, што борити се са исламизмом - од специјалних операција до војно-економских мера - САД и ЕУ стављају карту искључиво на насиље, чиме често иду на руку цихадистима. На смену једном погинулом фанатику цихада, долази нових десет. Ово подсећа на хидру, код које на месту одрезане главе нарасте неколико нових.»

Курана, примерима из биографије пророка, држе проповеди, одржавају такмичења из познавања Курана, истичући да је најважније бити спреман умрети за Алаха. Овде се посебно истакао имам Сабахудин Туркилмаз, који ради у џамији у Франкфурту на Мајни. Имам је одавно под будним оком немачких специјалних служби. У својим проповедима у споменутој џамији јавно је позивао вернике на шиитску солидарност у циљу исламизације Европе и стварања «на земљи неверника» државе по обрасцу Ирана. Такође, у својим проповедима, како је пренео Радио Хесишер Рундфунк (Hessischer Rundfunk) априла 2010. године говорио је против Јевреја и позивао на цихад. Међутим, када се џамија регистровала у документацији је написано да ће овај верски објекат бити «место сусрета, трпеливости и транспарентности». Слично је написано и 2004. године у оснивачком акту бонске Академије, «да ће то бити место дијалога са свим народима, религијама и културама које постоје у Немачкој». Сви ови подаци говоре да су радикални исламисти научили да се представљају као либерали. И, наравно, споменути имам, да не заборавимо, води и часове веронауке (суботом и недељом).

Иако су друштвени и државни субјекти из Немачке понудили Академији у Бону да ради пројекте о положају жене у исламу, о обрасцима васпитања деце, питањима интеграције, проучавања раста радикалног ислама итд, како би била више од користи за Немачку државу, руководство је то одбило. Насупрот томе, успоставило је тесне везе са многобројним муслиманским организацијама из Турске, Ирана, Египта, Авганистана, Марока, Судана и Пакистана. Имао се утисак

да што је нека организација у исламском свету била екстремнија, то је била прихватљивија за Академију!⁴⁰

Оваква ситуација довела је до тога да се државне власти Немачке дистанцирају од оваквих образовних установа. Конац је повучен 2005. године (августа – када већина школа у Немачкој почиње да ради) од владе Баварске која је повукла државну подршку и одобрење за рад Исламској основној школи у Минхену. Према мишљењу експерата покрајинског МУП споменута школа улази у категорију «екстремних». Престанак рада правдан је заштитом уставног поретка, јер је руководство ове школе одржавало тесне везе са «Муслиманском браћом» из Египта, али и ширила њихове идеје у споменутој школи. У жалби, руководство школе се позвало на Устав Немачке, тачније став 7 у коме се каже да је «дозвољено верско образовање у сагласности са религиозним принципима парохије (црквене општине)». Од тада немачка бирократија је предузела низ истраживања по «исламском питању у Немачкој». **Тако су дошли до података да почевши од 2002. године почиње пад уписа муслиманске деце у немачке школе.** Споменуте 2002. године, само 27 посто муслиманске деце није похађало немачке школе, а 2009. године 35 посто. Немци ово тумаче као «демонстрацију моћи муслимана и демонстрацију односа према Немачкој». Што је најгоре ни Немачка пословична педантност није успела да попише муслимане у држави, тако да нема података колико их заправо има. Процене су различите и крећу се од три до пет милиона.

⁴⁰ Види: Гушер А.И., Проблема терроризма на рубезе третьего тысячелетия новой эры человечества // http://www.e-journal.ru/p_euro-st3-3.html

Главна мета исламиста су деца

Управо међу овом омладином која не знају немачки, не знају немачку историју и културу, а и немају никакве квалификације за неки пристојнији посао највише се регрутује «бораца за Алаха». Наиме, према социолошким истраживањима, јасно се одсликава правило – што мање (цивилно) образовање – то већи верски екстремиста.⁴¹

Радикални исламисти не желе да преваспитавају одрасле муслимане, већ пажњу посвећују деци, од малих ногу. Зато траже верско образовање и у вртићима, а познато је да су до сада исламисти покушали да у Немачкој (Штутгарту) организују и две илегалне школе са интернатима. Наиме, деца радника из Турске су до 15 сати ишла у нормалну грађанску школу, а после тога у илегалну исламистичку, коју је организовала Асоцијација исламских културних центара. Када је полиција упала у ову илегалну школу затекла је стање које је оцењено као «нарушавање свих грађевинских, хигијенских и противпожарних мера безбедности». Школа је заправо више представљала затвор за децу него образовну установу, а руководство школе се у истрази чудило да је требало по немачким законима да региструју школу. Говорили су да су први пут чули да је то потребно. После тога у покрајини Баден-Виртемберг регистровано је 20 исламистичких школа, са плаћеним педагошким кадром. Представници Асоцијације исламских културних центара су новинарима рекли «да је то боље, него да попут немачке деце муслиманска деца проводе време поред телевизора». Међутим, у овим школама се преносе проповеди египатског имама Омара Абдел Кафија који се обратио бра-

⁴¹ Види: Авдеев Ю. И., Особенности современного международного терроризма и некоторые правовые проблемы борьбы с ним // <http://www.waaf.ru/3x.htm>

ћи по вери која живе у «државама неверника» следећим речима: **«Наш најважнији задатак је ширење ислама, ми смо дужни да покоримо цео свет и исламизујемо га!»**.⁴²

Покушај немачке државе да организује исламску веронауку у државним школама није дао резултате. Наме, у покрајини Северна Рајна – Вестфалија где је пројекат прво и започео, јер је ту највише муслимана, пријавило се само 11 деце, а после акције дељења пропагандних листића број се попео на 90. Истовремено, у покрајини Баден – Витемберг, где се исто покушало у

⁴² Недавно је Тајмс (Time) објавио чланак посвећен делатности турског проповедника Фејтулаха Гулена, који живи у Пенсилванији, а који је створио исламску организацију по обрасцу римокатоличког монашког реда Језуита. Циљ Гулена је да створи кадрове за «Велику исламску револуцију». У том смислу је пре неколико година послао хиљаде учитеља, наставника и универзитетских професора (наравно исламиста) у државе Централне Азије. Тиме је положио начела великом процесу исламизације на глобалном нивоу.

До априла 2010. године у 100 држава света, отворио је око хиљаду школа «блиских Гулену», а он сам руководи том империјом из своје куће у Пенсилванији. Тако у једном Казахстану годишње 30000 младих полаже испите у 28 школа које је основао Гулен, од којих је око 400 изузетних студената.

Циљ Гулена је да се створи «нова религиозна турска елита», која ће, уважавајући науку и високе технологије успешно да ради на светским тржиштима, али и са уважавањем «породичних исламских вредности» извести «Велику исламску револуцију».

Организација Гулена је још скривена од очију јавности, а није ни познато одакле се финансира. Види: А. А. Гурьев, Ситуација в Турцији: апрелъ 2010 г., <http://www.kurdistan.ru/index.php?m=read&a=5388&PHPSESSID=80e68d83ea543ab7c15ee186fd7c46c4>

тамошњим школама, пренет је дух радикализма. Наиме, вероучитељи су ширили став Швапског одељења турске исламистичке организације Milli Goerues: «Децо ви сте ту да испуните речи Алаха изговорене пред Мухамедом. Ви сте дужни да схватите колико су лажне и апсурдне друге религије и да се држите даље од њих. Млади муџахедини, стално размишљајте како да испуните ове задатке».

Истраживање муслиманске популације у Немачкој

Уследило је шире истраживање муслиманске популације у Немачкој које је објављено почетком 2010. године. У њему су експерти дошли до закључка да је најбоља средина за ширење исламског екстремизма она где живе Турци. Они избегавају да уче немачки језик, а само их је 16 посто завршило средњу школу (ту је убројана и гимназија), што значи да тек сваки шести Турчин заврши школу. Најбољи су резултати остварени код муслимана из бивше Југославије. Они у 22, 7 посто случајева завршавају средњу школу. Интересантно је да сваки седми Турчин напусти средњу школу, док то чини само један посто Пољака. Турци углавном завршавају само основну школу (61 посто), што су најгори резултати међу муслиманском популацијом.⁴³ Такође турска деца не уписују универзитет. Наиме, на једног Турчина – студента долазе четири Пољака и два

⁴³ Интересантно је, међутим, да се турска влада јавно хвали подацима да Турска заузима једно од првих места у Европи по коришћењу мобилних телефона и да Турци више користе интернет од грађана Европске уније (60 према 53 посто). Види: А. А. Гурьев, Ситуация в Турции: апрель 2010 г., <http://www.kurdistan.ru/index.php?m=read&a=5388&PHPSESSID=80e68d83ea543ab7c15ee186fd7c46c4>

Грка, а 15,2 посто Турака у Немачкој прима социјалну помоћ, док, на пример, Грци је примају 2, 5 мање.

Посебно је истраживано питање Немаца-муслимана који су спремни да учествују у цихаду. Тако се дошло до одређених законитости:

Прво, ислам у Немачкој је престао да буде религија миграната. Сваке године око 100 Немаца и Немаца пређе на ислам, а потом постају ватрени заговорници нове конфесије. Затим, неки свом немачком имену и презимену додају арапско, на пример, Ајуб Аксел Келер, Мариам Бригита Вајс, а други мењају немачко у арапско име. На пример, Ибрахим Ришоф, Фатима Грим.

Друго, разлози који Немце подстичу да пређу на ислам су различити. Жене углавном прелазе на ислам када ступају у брак са муслиманом. Колико има таквих жена за сада није познато. Међутим, мушкарци прелазе на ислам када се суоче са бројним и нагомиланим проблемима, а посебно када уследи дискредитација њихове личности, што их онемогућава да нађу место у друштву. Такође има и оних који примају ислам из жеље да промене свој монотони живот, као и оних којима су муслимански обреди веродостојнији од хришћанских (наводе концилом устављену догму о безгрешности папе, схватање Бога у три лица итд.).

Треће, према муслиманима после 11. септембра 2001. године формирао се један посебан негативан и ружан однос у западном јавном мњењу, што многим младима представља изазов, тзв. забрањено воће, па желе да га пробају.

Четврто, стварање новог имиџа. Турбан, брада посебно одело и ношење оружја је многим занимљиво. Јер, они сматрају, бити терориста значи бити опасан, бити онај од кога сви стрепе.

Пето, хероизација тероризма.

Шесто, чување традиције. Наиме, немачки муслимани (Deutsche Muslime) говоре да је од 788. године на двору Карла Великог у Ахену био муслимански амбасадор, док је одређени број муслимана започео свој живот у Немачкој још у XII веку. Такође сачуван је запис чувеног протестантског теолога, Лутера: «Чујем да у немачкој земљи постоје људи који са нестрпљењем очекују да Турци преузму власт, јер им је неподношљиво под императором и кнежевима».⁴⁴ Ово и сада користе исламисти када истичу исламску традицију Немачке.

Како даље?

Тренутно Немачка нема одговор како даље са радикалним исламистима, уосталом као што га нема ни већина држава. Међутим, једно је сигурно, међу немуслиманима Европске уније све је више оних који су за предузимање свих законских мера у сузбијању исламиста. Чак се појављују и групе са радикалним антимуслиманским ставовима који сведоче да у Европској унији верско питање није решено и да оно у условима светске економске кризе и незапослености може изазвати и веће политичке потресе. Наиме, истраживања

⁴⁴ Евгений Бахревский, Турция от европейского курса Ата-тюрка идет к новой Османской державе, <http://www.kurdistan.ru/index.php?m=read&a=5384>; Упор. Зоран Милошевић, Турска – регионална суперсила, *Печат*, бр. 98, Београд, 2010.; Зоран Милошевић, Разлози обнављања османске политике: од кемализма до модерног неоосманизма, *Печат*, бр. 99, Београд, 2010. Зоран Милошевић, Почему обновляется Османская политика? http://www.rusk.ru/analitika/2010/03/03/pochemu_obnovlyetsy_osmans_kau_politika/

на Блиском Истоку показују да тамошњи муслимани нису сви екстремни, да имају позитиван став према Русима, добар према Европљанима, а веома лош према Американцима. Никоме од тих муслимана не пада на памет да убија своје комшије хришћане са којима су вековима живели у добрим односима. Чак се може рећи да акције дихадиста немају широку популарност код становништва Блиског Истока. Они сами нису за насилно ширење ислама, иако овај став може да има основа у Курану.⁴⁵

Овоме се може придодати и глас неких научника из Русије да Запад не разуме ислам и да нема правилан став према њему. Из тог неразумевања следи предузимање агресивних корака, затим догматизам и на крају заблуда и неефикасност.⁴⁶ Било како било, јасно је да проблем исламистичког екстремизма очекује још дубљу анализу и префињенији приступ.

Са друге стране, са социолошког аспекта, ово значи да су могући велики потреси у немачком друштву. Наиме, функционисање друштва – то је константно самообнављање, стабилан процес стварања базичних елемената, структуре, функционалних веза, које одређују квалитативну дефиницију социјеталног система. Ради одређивања процеса самообнављања социјалног система користи се термин 'аутогонија' (грчки – самотворење, самостварање). Аутогонијски системи су такви системи који поседују способност да репродукују своје основне компоненете, обезбеђују њихову повезаност, уређеност, самим тиме подржавају сопствени идентитет. Но, када то не успева, а не успева се

⁴⁵ Сергей Путилов, Как победить исламский экстремизм? <http://schola-teologica.narod.ru/text09012503.html>

⁴⁶ И. В. Кудряшова, Политический ислам и Конфликтогенность современного мира, http://seminaria.bel.ru/pages mo/2003/mo9_st_5.htm

кад значајан број људи одбија да следи одређени идентитет и норме и пређе у деликатну фазу – рушења система. **Фаза нарушавања равнотеже** је појава дисхармоније, кратак спој у раду друштва-система: повећавање броја случајева неодговарајућег понашања прописаних улога, смањење ефикасности санкција, нарушавање нормативног поретка. Дисхармонија унутрашњих функционалних веза оптерећена је озбиљним последицама за систем, зато он мора да се активизира у циљу сузбијања дисфункционалних појава и самим тиме добије равнотежу.

Главни подстрекач у нарушавању спокоја система јесте човек, који је спреман да својим деловењем разруши форми-ране институционалне везе, да учини неефикасним нормативни поредак. Ето због чега је **основни проблем функционисања друштва-система потчињавање својој логици људских активности.**

Пре свега, за то је потребно да понашање људи одговара статусним одредбама, да они испуњавају улоге које је одредио систем.

Ради решавања тог задатка користе се **механизми социјализације** – управо у току социјализације индивидуе се уче да обављају улоге предвиђене друштвом, сазнају о значајним културним обрасцима понашања, изграђују вредносне оријентације, што обезбеђује константно обнављање формираних социјалних веза. И управо на овом подручју Немачка држава, (као усталом што то није умела ни Југославија, а ни сада Србија) не успева да успостави механизме социјализације муслимана у Немачкој.

Рушење друштва је губљење његове способности да се репродукује, губитак његове квалитативне одређености, идентитета.

Пораст девијација и аномије – услови за распад друштва

Основно обележје пораста «неспокоја» друштва-система је **пораст девијације**, тј. како се већ помињало, нарушавање формираних норми социјалног поретка, које поимају индивидуе. Тај процес, по правилу је део општијег процеса – **аномије**. Тај термин је предложио Е. Диркем за означавање дезорганизације социјалног живота, уз који нормативни институционални поредак у друштву престаје да извршава своју регулациону улогу: нико не зна тачно шта је могуће, а шта немогуће, шта је правично, шта је неправично; не могу се повући границе међу законитим и претераним захтевима и надама, и зато сви сматрају да имају право да претендују на све.⁴⁷

Први фактор, који потпомаже развоју аномије у друштву је због одређених узрока престанак оријентације великог дела становништва у својим деловањима на раније формиране покрете, одредбе статуса-улоге, које су до скоро биле опште-прихваћене норме понашања.

Други фактор који доприноси развоју аномије је **делегитимација**, тј. распадање полазних вредносних основа нормативног поретка, који обезбеђују интегративност, целовитост друштва на социјалном нивоу. Широке масе губе поверење у раније формиран систем вредности који је до недавно обезбеђивао легитимитет нормативног поретка. Критичко расположење многих људи према тим идеалима, представама, уверењима, који су им до скоро изгледали важни, животну неопходни, важно су обележје делегитимације.

⁴⁷ Авторски колектив, *Общая социология*, Учебное пособие, Инфра – М, Минск, 2000, стр. 517- 532.

Важна компонента процеса распадања власти социјеталног нивоа друштва-система је делегитимација политичке власти. Губитак поверења маса у државне органе, незадовољство руководством земље, оштро сужава могућности правног регулисања друштва. Власт почиње да се одржава искључиво принудом, насиљем, што не може дуго да траје.

Аномија је, дакле, неусаглашеност нормативно-функционалних захтева система и стварно понашање индивидуа, које води ка отуђењу индивидуа од друштва. Друштво нема могућности да усмери понашање индивидуа у институционалне оквире на које су раније навикли, а људи, лишени вредносно-нормативне оријентације, налазе се у стању или крајње узнемирености или дубоке депресије, делују у страху или ризикујући, вођени тренутним интересима и самим тим престају да реорганизују структурне елементе друштва-система.

Могуће је, дакле, изучавањем одређених друштава, предвидети даљи след тогађаја, али то предупредити, представља велики изазов и посао, скоро немогућу мисију која тражи велике трудбенике и визионаре. Нажалост, таквих је у Европи веома мало. А делатност исламиста је заиста достигла ниво опасности по традиционална друштва у Европи.

КАД ИМАМИ СУДЕ

Парадокс, апсурд, невероватно. У ове три речи може се свести неверица аналитичара и новинара светских медија поводом сазнања да је „један од најсавршенијих правних система у свету“ – амерички – подвргнут невероватном притиску од стране исламског правног система – шеријата! Наступ шеријата се догађа на локалном и нивоу савезних држава, а у појединим државама ситуација је таква да се спровођење шеријата више не кон-тролише од америчких власти.

Ово сазнање до просечних Американаца почело да стиже после недавних догађаја у граду Тампа, трећем по величини у Флориди, чији је суд донео необичну пресуду у једном предмету у којем су обе странке у спору били муслимани. Спор је испрва разматрао

локални мула по законима шеријата, без обзира на то што једна странка то није прихватила. Та странка, иначе незадовољна пресудом религиозног суда, обратила се државном суду, који је одбацио жалбу, уз образложење да је по овом питању донесена ваљана пресуда од стране шеријатског суда. Иначе, Одлука државног суда донета је на основу новог закона Бил (бр. 1360), Сената државе Флориде који је ступио на снагу 9. марта 2012. године, а чија суштина је да се спречи примена страних закона на територији државе. Зато су донели споменути закон који треба да забрани примену страних правних решења по питањима гарантованих основних људских права и слобода од стране Устава САД. Суд Тампа је, стваралачки примењујући закон Бил бр. 1360, установио да тамо где основна права и слободе грађана САД нису угрожена може да се примењује неамеричко право.

Наведено решење је изазвало силне протесте многих друштвених организација попут Савета за америчко-исламске односе (Council on American-Islamic Relations и Лиге против дифамације (Anti-Defamation League), па је, после тога, све доспело у медије и јавну, веома емотивну расправу. Представници наведених организација наводе да закон Бил бр. 1360 угрожава слободу свих становника Флориде, а и сам циљ доношења овог закона је извитоперен, јер је требао да ограничи јурисдикцију религиозних судова и да не дозволи њихово мешање у надлежности федералног и уставног права. Међутим, Сенат Флориде је признао да на територији САД имају компетенцију и религиозни судови, што ће имати несагледиве последице у друштву.

Јасно је да законодавци државе Флориде, као ни судије у граду Тампа, нису ни минуту размишљали о последицама својих одлука, пошто шеријатско право није сагласно америчком уставном праву, јер је у пр-

вом наглашена неједнакост мушкараца и жена, али и деце. Извор права у шеријату је Алах, а у америчком уставном праву – слободна воља грађана. Анексом закона Бил уведен је „добровољни избор суда од грађана, као и добровољно потчињавање одлукама истог“. Од 18 милиона становника Флориде, тек један одсто исповеда ислам (око 180000 људи), тако да мотиви овог „правног и политичког циркуса“ нису у САД никоме јасни. Јер, шеријат је веома суров у случајевима прељубе (бичевање), крађе (одсецање руке), а због хуле на Бога и убиства, казне су разапињање и вешање. Шеријат је суров и код развода родитеља по питању деце, а постоје и таква „егзотична“ решења као дозвољавање убиства „ради заштите части“ (од стране преварених мужева). У таквој ситуацији „добровољно“ потчињавање жене таквом суду је заиста ругање правди.

Сусрет Американаца немуслимана са исламом на територији САД није изазвао међусобно разумевање. Напротив. Медији шире вести и ставове муслимана који код читалаца изазивају језу. Тако су себи представили и нове америчке савезнике на Блиском истоку „Муслиманску браћу“, који све више делују и на територији САД, а интеесантан је њихов поглед на правни систем. Они наводе да је Алах највиши извор права, а не „слободна воља грађана“: „Куран је наш Устав, пророк – наш вођа, џихад – наш пут, смрт у име Алаха – наш је највећи циљ“. Поступак сенатора државе Флорида, који је омогућио, нарушавање америчког Устава и подривање правног поретка, доводи се у везу управо са овим савезништвом, али и деловањем окултиста. Неки сматрају да је америчка савезна влада овим платила услуге „Браће“ на Блиском истоку.

Да овде има нечега сведочи одзив државе Олкохама, где су одмах нађени истомишљеници по питању легализације шеријатских судова. Овде треба подсе-

тити и на то да је у овој држави, због инцидента изазваних од стране муслимана, већ разматрана примена шеријатског права 2010. године на референдуму (иако у овој држави живи само један одсто муслимана – око 35000) и 70 одсто учесника овог изјашњавања било је против религиозних судова. Међутим, савезни државни суд је прогласио резултате референдума антиустановним и они нису уважени. Од тада и ова држава подржава шеријатско право и судове. Године 2009. У држави ЊУ Џерси суђено је брачном пару пореклом из Марока, пошто је муж више пута силовао своју жену. Муж се бранио да то није противно шеријату и судија уважио овај аргумент.

Ови догађаји изазвали су масован талас антишеријатског и антиисламског расположења на нивоу савезних држава, па је уследио талас доношења закона којима се државним судовима забрањује да се руководе страним правом, посебно шеријатским. Тако је поступила Луизијана, Аризона, Оклахома, Тенеси, Јужна Каролина, Јута, Аљаска, Вајоминг, Арканзас, Џорџија, Индијана, Мисисипи, Небраска, Тексас и Јужна Дакота. Мање више сви су се позивали на Устав САД и донели су законе у којима стоји: „забрањује се судовима да разматрају предмете или усвајају жалбе на основу шеријата“, али је федерални судија Вики Мајлс Ла Гранж у њима видеда нарушавање Устава САД и донеле одлуку да се државама „забрањује да доносе законе који се тичу религије“.

Наравно, ни муслимани нису седели скрштених руку. Почетком марта 2012. године исламска заједница у САД организовала је велику «просветитељску кампању» усмерену на указивање да шеријат није проблем и да он мора бити уважен у оквиру «Заштите религиозних слобода». Но, и ово је поделило Американце. Амерички правник Дејвид Јерушалми објашњава због чега у САД мора бити забрањен шеријат, износећи

најважнији аргумент: «цихад се води на основу шеријата и зато мора бити забрањен». Са овим је сагласан и Дејвид Ерушалми, вашингтонски адвокат, који је учествовао у израду предлога закона против шеријата и сматра да је овај правни систем опасан за Америку, јер садржи доткрину цихада – светог рата у име ислама. «Познато је», каже Ерушалми, «да се сваки цихадиста руководи законима шеријата».

САД ће живети по законима шеријата – како то и приличи муслиманској држави, истиче др Зухди Јасер, оснивач организација за борбу проти радикалних муслимана, које назива религиозним фанатизима. Јасер је снимео филм „Трећи цихад“ у којем је приказао заједничке црте исламских покрета у Европи, Ирану, Русији и САД и био је подвргнут невероватном остракизму.⁴⁸ Закључак филма је да ће САД 2050. године бити муслиманска држава која ће живети по законима шеријата. Због овог филма Јасер је изопштен из Исламске заједнице САД, а у арапској штампи се појавило

⁴⁸ Да подсетимо да је остракизам била политичка мера у античкој Атини која је првобитно била уперена против људи који су желели да врате тиранију у Атини, али се убрзо претворила у средство политичког разрачунавања међу неистомишљеницима. Вешти политичари су помоћу остракизма успевали да се реше својих најопаснијих противника. Тако је, на пример, Темистокле остракизмом из Атине протерао Аристиду, вођу умерене струје која се супротстављала напредовању демократије (483. године п. н. е). Када је требало прибећи остракизму, сазивана је еклесија. Окупљени грађани су на комадићима црепа, који се на грчком звао *остракон*, исписивали име човека који је, по њиховом мишљењу, требало да буде протеран. Пошто би остракони били пребројани, Атињанин чије се име највише пута појавило морао је да напусти град у року од десет дана. Остракизовани су у изгнанству остали десет година, али нису губили имовину и грађанска права.

низ његових карикатура које га приказују као пса (нај-већа увреда у муслиманском свету).

Ова мучна расправа између немуслимана и муслимана о шеријату додатно је добила на сложености и узаврелости поводом тврдњи једне девојке да јој прети смрт због преласка на хришћанство. Ради се о томе да је 17-годишња девојка, Фатима Рифки Бари пожелела да живи по класичном америчком обрасцу, због чега је променила и веру. Наиме, ова девојка је рођена и одрасла у муслиманској породици у Охају, а напустила је породичну кућу тврдећи дој прети смрт, јер је пре неколико месеци прешла у хришћанство. Муслиманска заједница у Охају живи по законима шеријата, а према њему дете које је престало бити муслиман(ка) мора умрети. У овом случају се примењује «заштита части». Млада Бари је јавности изнела податак да муслиманска заједница у Охају строго кажњава девојке које се друже са Американцима и неће да носе вео (хиџаб). Овај случај не би имао такву тежину да се 25. јануара 2012. у САД, тачније држави Аризони није већ догодило убиство инспирисано религијом. Наиме, један муслиман је убио своју ћерку (Нур), коју је васпитавао у духу исламске традиције, али она је изабрала да живи по класичном америчком обрасцу живота. Отац је образложио да ју је убио јер није хтела да живи по законима шеријата, а она је у обавези да „заштити част породице“. Наиме, када је Нур напунила 17 године отац је хтео да је уда за младића из Ирака, којег је он изабрао. Нур је то одбила и он ју је убио.

Казне по шеријату

По Курану је дозвољено да муж бије жену и то је једна од најдубљих провалија између исламских и западних закона. Исламски правни систем у центар

заједнице и породице поставља оца који је «владар» и «диктатор» породице, тј. суверен у свом породичном краљевству с правом да употреби насиље над својом женом и децом. Овакав систем није у складу са западним концепцијом права човека. Оно што је потресно, указују западни експерти, да ни један утицајнији верски исламски делатник не подржава идеју да се престане тући жена (што је прописано у Курану 4,3-2, уколико њено понашање подрива основу исламског морала). У ширем тумачењу начина владања у исламској породици дозвољава се убиство непослушне жене и родбине са женске стране, што се и догађа чак и САД и Европској унији. **То се назива „убиство због чести“.** „Фонд становништво Уједињеног краљевства“ **процењује да се по овом основу међу муслиманима у свету, током једне календарске године, догоди око 5000 убистава.**

Ако се, на пример, погледају Кривични закони исламских држава, јасно се види да они у себи садрже уграђено шеријатско право. Тако члан 340 јорданског кривичног закона гласи: „Ко је сазнао да је његова жена или сродница извршила прељубу и по том је убије, рани или на неки други начин повреди, таква особа се ослобађа од било какве одговорности“. Сирија за оваква убиства, на пример, предвиђа само двогодишње казне затвором. У Пакистану није дозвољено убиство по овом основу, али се закон у пракси не спроводи и суд није оптужио ни једног мушкарца који је извршио убиство жене по овом основу. У марту 2007. године новинске агенције су пренеле следећи случај из Саудијске Арабије: Једна држављанка Саудијске Арабије проглашена кривом јер ју је силовало пет мушкараца. Неименована девојка је **осуђена због тога што је пристала да се састане с мушкарцем који јој није био род**, а биће бичевана на главном градском тргу у Ријаду.

Суд је закључио да њен брат, који ју је после силовања **претукао због тога што је окаљала част породице**, не сноси никакву одговорност јер је **поступио у складу са општеприхваћеном традицијом**. На бичевање је осуђен и младић с којим се девојка састала. Она је на суду рекла да ју је младић дуго прогањао и на крају је уценио рекавши да ће разгласити да је имао сексуалне односе с њом ако не пристане да се састану. Због тога је одлучила да се нађе с њим, али их је непосредно пошто су код једне продавнице изашли из његовог аутомобила отела банда наоружана ножевима. Одведени су на једну фарму, где је девојка силована неколико сати.

Иако је њена прича потврђена јер је полиција у међувремену ухапсила све чланове банде, суд је одлучио да је девојка крива за силовање и казнио је бичевањем.

У образложењу пресуде наведено је да је **девојка због провоцирања мушкараца заслужила затворску казну**, али је суд закључио да је за њу **олакшавајућа околност то што је силована десетак пута и што је доживела шок и нервни слом**.

Мушкарци који су је силовали осуђени су на казне затвора од 10 месеци до пет година.

На северозападу Италије у провинцији Порденоне догодило се убиство (2009), које је потресло све становнике ове регије, али и полицајце који су истраживали ово недело. Наиме, 45-годишњи Ел Катауи Дафани, пореклом из Марока је заклао своју 18-годишњу ћерку Сану. Сана је имала момка, 31-годишњег Италијана-римокатолика са којим се забљављала око пет месеци. Када је отац сазнао за ову везу почео је да прати ћерку и пошто их је нашао заједно узео је нож и заклао је пред младићем, који је покушао да је заштити и том приликом је био рањен, али се докопао ауто-

мобила и позвао полицију. Дафани је ћерку убио због «заштите части породице», односно, као је суд утврдио из «религиозних мотива». После овог убиства италијански експерти за ислам су изјавили да «интеграција муслимана у италијанско друштво није могућа, а ова трагедија је илустрација овог закључка».

ИСЛАМИСТА АНЦЕМ ЧУДАРИ

Анцем Чудари (Anjem Choudary) је радикални исламски проповедник из Велике Британије, чија делатност, како су проценили у надлежним безбедоносним службама Британије, «представља већу опасност за националну безбедност државе и образац живота, него сви напади Ал Каиде заједно». Чудари тероризам не сматра лошим делом, јер како је изјављивао, не једном, у различитим интервјуима, па и ББС-у, «невини људи су само муслимани». «Људи који нису примили ислам су пред Алахом преступници и не могу бити невини». Чудари говори да Британија чека Исламску револуцију, мада постоји могућност да ће Британија прећи на ислам добровољно и постепено...

Чоудари је постао познат по организацији «Ислам4УК» («Islam4UK»), која се у британским структурама власти и медијима описује као «радикална исламистичка група, која делује у Великој Британији». Њена делатност је била забрањена позивом на Закон против тероризма (енгл. *Terrorism Act 2000*) 14. јануара 2010. године. Организација «Islam4UK» је створена, како пише на њиховом сајту, «од искрених муслимана која проповеда платформу за ширење више исламске идеологије у оквиру Велике Британије, као божје алтернативе законима које су створили људи». Циљ су припадници организације Islam4UK су описали овако: «Живећи у Британији, ми намеравамо да убедимо овашње становништво у преимућство ислама и да разобличимо погрешну праксу стварања закона од стране људи, чиме ћемо изменити друштво у корист Ислама... са циљем да уведемо шеријат у Британији».

Чудари се родио у југоисточном Лондону 1967. године и представник је тзв. друге генерације муслимана-имиграната, чији су родитељи дошли из Пакистана у Велики Британију у потрази за бољим животом 50-их (отац) и 60-их (мајка) година прошлог века. Деци Чударијевих се није допао живот у Уједињеној краљевини, што су они и изражавали на многобројним протестима и масовним нередима 80-их и 90-их година прошлог века, а на територији гета у коме су живели. Међутим, ниједно дете Чударијевих, као и многобројни муслимански незадовољници, нису се одрекли држављанства Британије, нити су се враћали и отаџбину родитеља. Пошто нису нашли место у друштву, определили су се за слушање исламистичких предавања, те под њиховим утицајем су пожелели да Енглеску уреде по свом виђењу.

Чудари се придружио исламистичком подземљу, после неуспелог покушаја да нађе своје место у британском друштву. Године 1980. уписао је Медицински факултет на Универзитету у Саутхемптону,

али после првих неуспеха у полагању испита пребацио се на право. После дипломирања није могао да нађе посао и бавио се предавањем енглеског језика. У том тренутку је изабран за председника удружења муслимана-правника, али је касније искључен гласовима правника који су имали праксу и посао у овој области. У то време Чудари се посвећује популаризацији исламизма на британским острвима. Године 1996. Чудари је, заједно са Омаром Бакри Мохамдеом, који је раније развио делатност британског одељења «Хизб ут-Тахрир», створио у Великој Британији исламистичку организацију „Ал Мухацирун“ (која је, иначе, била основана у Меки, 1983. године, али су је власти Саудијске Арабије забранили 1986.). Најважнија акција „Ал Мухацируна“ до расформирања у октобру 2004. године била је конференција „The Magnificent 19“, на којој су славили све учеснике терористичких акција, а посебно оне који су извели напад 11. септембра у САД. Потом су створили организацију „Ал Гураба“ (Тухџина), коју су британске власти због подршке терористима забраниле 2006. године.

Крајем 90-их година прошлог века, Чудари је заједно са Абу Хамзом и Омаром Бакри Мухамедом организовао обуку бораца-добровољаца и њихово слање у Чеченију да се боре на страни сепаратиста, односно против руске војске и државе. Ово је довело до тога да ауторитет Чударија међу британским исламистима значајно порасте. Пошто је Абу Хамза био у затвору, а Омару Карију улазак у Британију забрањен, Чудари је, преузимајући дужност имама, морао да пусти браду, односно да почне носити одећу у складу са исламистичком традицијом. Следећих неколико година он је са завидном упорношћу обнављао рад једног те истог покрета, под различитим именима, којег су британске власти забрањивале, чим би препознале о чему се ради. Тако је „Ал Мухацирун“ постао „Ал

Гураба, затим „Ислам4УК“, па „Муслимани против крсташа“ (Muslims Against Crusades)...

Анџем Чоудари (Anjem Choudary)

Власти Велике Британије нису могле да тако брзо препознавају о чему се ради и Чудари је успео да радикалну исламистичку идеологију значајно прошири међу британским муслиманима, али и у целој Европској унији, као и да подигне много буке око своје делатности, што је скретало пажњу муслимана на његов рад и ширило његов утицај и популарност. На пример, када су британске власти почеле да прате делатност „Ислам 4УК“ остали су запањени сазнањем да у разним деловима Британије функционишу неофицијелни шеријатски судови, тј. да постоји паралелни судски систем у односу на државни.⁴⁹ Организација „Му-

⁴⁹ У Британији се августа 2011. године догодио прави (религиозни) скандал, када су се у Лондону и у десет других градова појавили плакати који су означавали да од тог места почиње „зона шеријатског закона“. Имам Анџем Чудари је преузео одговорност за ово дело. Градски савет Источног Лондона је, потом, преузео мере да се ови плакати униште.

слимани против крсташа“ је створена 2010. године, а забрањена је 11. новембра 2011., али је за кратко време успела да много уради. Најважнији успех организације „Муслимани против крсташа“ је увођење у неколико делова Британије, а највише у градовима Бредфорд, Дефсбур, Јокшир и у лондонској четврти Товер Хамлетс „зона под контролом шеријата“ (Shariah Controlled Zone), тј. зона где нису примењивани никакви други државни закони, а и само појам „британско друштво“ у њима није кориштен и предат је забораву. Ове зоне су проглашене британским халифатима, где се живи искључиво према шеријатском праву. О томе су при уласку у „зоне под контролом шеријата“ намерници били обавештавани плакатима и ту су били забрањени алкохол, коцка, музика, концерти, наркотици, пушење, порнографија итд. У том тренутку је Чудари врло оптимистички гледао на свој пројекат. „Ми стварамо административну зону шеријатског закона у муслиманским деловима великог Лондона. Ми сејемо семе за ницање исламског емирата. Ми стварамо зону у којој ће муслимани сарађивати и бавити се бизнисом искључиво међусобно, без било какве везе са британским друштвом“.

Ипак, позиви на увођење шеријата у Европи од стране Чударија, само су били маска да прикрију његове још екстремније идеје и погледе. На пример, Чудари говори следбеницима да су у обавези, када им се укаже прилика, да убију што више „неверника“, а посебно оне који увреду ислам. Аутоматски су у ту групу сврстани сви они који се боре за слободу говора и медија, или искажу на неки начин несимпатије, односно антипатију према исламу. Тако су се на списку Чударија за убијање нашли чланови британске краљевске породице, (бивши) премијер Тони Блер, књижевник Салман Рушди, али и папа Бенедикт XVI због цитата о исламу у једном свом чланку, што се по аутоматизму

преноси на све римокатолике, али и све хришћане, без обзира на то којој цркви припадали.

Ако би се размишљало на начин Чударија, шта би тек требало да ураде хришћани после његове проповеди одржане 2011. године поводом Васкршњих празника, када је говорио да је Исус Христос био муслиман, те да је данас жив тежио би да у целом свету уведе шеријат. Пре тога, активисти забрањене организације „Ислам4УК“ су у свим градовима Велике Британије организовали кампању „Васкрс доноси зло“, лепивши плакате и држањем предавања, на којима су истицали да празновање Васкрса доприноси расту трудноће код малолетница, абортуса, ширењу полних болести, ширења наркотика итд. Исламисти су такође оптужили Васкрс да шири паганизам, насиље у породици, вандализам и алкохолизам.

Но, Чудари и његови следбеници настављају да делују у целој Европској унији, ширећи мрежу својих ћелија, слично Ал Каиди. Главни циљ је стварање у свим државама Европе паралелних структура власти и очување исте тако што ће се стварати исламска гета и региони, односно где ће бити могуће да се преузму постојеће државне институције. Другим речима, они теже стварању државе у држави и отвореном сепаратизму. Један од главних инструмената у овој тактици је стварање паралелних шеријатских судова (тајних или полуилегалних), што у крајњем, треба да доведе до смене правних система.

У Белгији успешно делује организација „Шеријат4Белгија“ („Sharia4Belgium“), створена по упутствима Чударија, која ствара нелегалне шеријатске судове и зоне контроле у белгијским градовима (контролишу како се муслиманке облаче, спречавају да се друже са немуслиманима...). Активисти „Шеријат4Белгија“ отворено говоре о томе да им је циљ исламизација Белгије, укидање демократије и претварање ове

државе у халифат. Чудари је у интервјуу белгијском таблоиду «De Standaard» рекао да је циљ муслимана смена постојећих режима у Европи, а у Белгији увођење шеријата ће се догодити на један од четири могућа начина: или ће већина становника примити ислам, што ће довести до примене шеријата. Други начин је да неке исламске државе окупирају Белгију и уведу шеријат. Треће, могуће је и да се догоди устанак усмерен против дискриминације муслимана, па ће се после тога увести шеријат и, четврти начин је да ће муслимани сменити режим и држава ће се ујединити под исламским вођством.

Чудари је са својим следбеницима планирао да и у САД, где од 2011. године делује група „Шеријат4-Америка“ („Shariah4America“), изведе одређене акције у циљу пропагирања идеје о увођењу шеријата, али је у последњем тренутку одустао, јер је упозорен од сарадника да Вашингтон, за разлику од Велике Британије, жестоко реагује на све што је повезано са исламским екстремизмом. Зато је своју делатност преусмерио на Данску, Француску, Индију...

Да Чудари није само екстремни исламски идеолог показује и неколико видео записа урађених од стране британске тајне службе, а објављених фебруара 2012. године, на којима је у друштву са 21-годишњим Мухамедом Чудуријем (Mohammed Chowdhury), једном од четворице учесника ухапшен због покушаја извођења терористичког акта на Лондонску финансијску берзу. Поред тога, група је изводила и акције против избора, делећи летке у којима је позивала муслимане да не учествују на њима („то муслимани нису у обавези да буду део демократије“). Забрана Чударијевих организација у Британији је до сада оправдавана непосредним учешћем и оправдавањем терористичких дела, али до сада нико није реаговао на његово зала-

гаће да се укине демократија и уведе шеријатски политички систем.

И поред свих ових података, у Великој Британији не намеравају да ухапсе Чударија, већ му само забрањују организације које он оснује. Разлог оваквог понашања Лондона, претпоставља се, је у томе што користи овакве људе као агенте свог утицаја у другим државама, као што је то било у Чеченији, те не желе да се лише њихових услуга. Но, Чудари је већ више пута показао да он ради само у свом интересу, односно интересу тзв. светског ислама. Дозвољавајући Чудариеву делатност, влада Велике Британије потврђује да постоји дугорочни програм претварања Европе у халифат, који би живео на основу шеријата. Друго, у случају Чударија ради се и о идеолошком тероризму, јер заговарање шеријата и позивање на кажњавање његових противника, подршка никабу и сличним појавама криве представе о шеријату, јер све то нису атрибути који би се са сигурношћу могли везати уз ислам, јер много тога као обавезе нема у Курану. Што се тиче његове идеологије, важно је навести и његов став да „Ислам није религија мира, већ религија потчињавања“.⁵⁰

⁵⁰ Анцам Чудари последњих година постао је познат по позивима муслиманима у Британији да се физички обрачунају са «крсташима и ционистима» у Сомалији, а позвао је на убиство папе Бенедикта, подржао је тероризам као метод борбе за исламска права, а после терористичког акта у Лондону 7. јула 2005. године (тада је убијено 56, а рањено 700 људи) изјавио је да су муслимани у Британији угњетени и обесправљени и позвао да се сами заштите по сваку цену. Такође, Њеном Величанству краљици Елизабети II упутио је јавни позив да пређе на ислам (то исто је урадио и најистакнутијим члановима британског парламента) „како би обезбедили место у рају, спасли себе и своју децу“.

КО СУ „МУСЛИМАНСКА БРАЋА“?

У тзв. арапском пролећу једну од главних улога у побуни против режима имали су и имају и данас у борби за власт Муслиманска браћа, политичка организација исламиста која се често до актуелних догађања од стране Запада сврставала у екстремне организације. Тачније, идеолошка платформа „Муслиманске браће“ представља, по многима, једну од првих у XX веку варијанти исламског фундаментализма. Овакав ангажман „Муслиманска браћа“ је изазвао на Западу велику медијску пажњу, па су се овим политичко-социјалним покретом бавили и амерички телевизијски канал CNN, Wall Street Journal, као и многи други. Сви

ови медијски чланци и репортаже могу се свести на њихов опис као вукова и /или/ јагањаца. Просто, јединственог става нема. Међутим, ради се о покрету који је у себи објединио управо оба ова става: јагањци су мисионари, а вукови припадници војног крила. Но, пођимо редом.

У научним круговима „Муслиманска браћа“ се описују као политичко-религиозна панисламска асоцијација, која је основана 11. априла 1929. године од учитеља (по струци) Хасана ал Бана из Египта (град Исмаил). У идеолошком смислу представљала је конзервативни слој мале ситне буржоазије. Године 1935. „Муслиманска браћа“ своје седиште преносе у Каиро, а потом, 1937. године, оснивају се огранци у Сирији и Либану, затим у Ираку, Јордану, Судану и Палестини. Данас огранци „Браће“ постоје у скоро свим муслиманским државама. „Муслиманска браћа“ су позивала на уједињење свих муслимана ради борбе са Западом и обнове халифата у коме би се живело по нормама које прописује Куран (шеријатско право). У оквиру тежње да се домогну државне власти користили су и пароле које су их представљале као борце за социјалну правду и национално ослобођење. Основна парола „Муслиманске браће“ је: „Бог – идеал, Пророк – вођа, цихад – средство за реализацију циљева, смрт у име Бога – наш је завет“. Амблем покрета је Куран са две укрштене сабље.

Прву организацију „Браће“ поставио је до 1939. године ал Бана, који је „Муслиманске браће“ тако организовао да су постали организација са великим бројем чланова и симпатизера. Основа организације је следила организацију комунистичке партије у Европи – тј. ћелије (три човека). Такође су имали и организоване војне јединице (батаљоне), обавештајну и тајну службу, омладинске одреде (борбени скаути), као и тајне терористичке групе.

Амблем „Муслиманске браће“

Сада, у другом периоду свог постојања, тзв. саудијском периоду, организација „Муслиманске браће“ је нешто другачија. Ћелија је и даље основа организације, али се она назива „породица“ (отуда су сви чланови породице браћа) и организује се по територијалном принципу. Обично се састоји од пет до десет „браће“. Један од њих избором постаје „старији брат“ и он води ћелију. По правилу, чланови једне „породице“ улазе, даље, или у мисионарску (пацифистичку) или борбену (војну) организацију „Браће муслимана“. Неколико „породица“ се уједињује у „велику породицу“ на челу са „оцем“. „Савет очева“ руководи организацијом „братства“ и он бира свог вођу – „шејха“ или „емира“. Велики савет чине различите организације из „Муслиманске браће“ и представља више руководство братства. Он се састаје обично два пута годишње и бира „врховног брата“ и двојицу „велике браће“, његове помоћнике, и координатора за управљање мисионарским и војним делом организације. При „Врховном братству“ постоји и „Консултативни савет“,

биран из редова представника организација које улазе у покрет (до 50 људи). У свом раду „Браћа“ користе различите муслиманске фондове и предузећа, које су већином они основали.

Привлачење нових чланова је једна од основних делатности „Муслиманске браће“. Кандидат за ступање у покрет мора да се идеолошки образује и тек после тога може бити примљен у ред „Браће“. У том смислу „Браћа“ имају четири степена чланства.

Први степен су „помоћници“. Овај степен је доступан сваком муслиману, који учествује у раду једне од ћелија. На овом степену кандидат за ступање у покрет се зове „брат – помоћник“. Други степен је „присаједињени“. У њега улазе сви муслимани који прихватају све каноне ислама, који су спремни да се потчине савету проповедника и наређењима наставника и, што је посебно важно, да имају жељу да наставе изучавање идеологије братства. Такав муслиман се назива „братом који припада организацији“. Из овог степена је највише оних који попуњавају војну структуру покрета. Најдаровитија браћа из другог степена се упућују на даљу припрему у исламске школске центре. Трећи степен је „дејствујући члан“. То су они муслимани који дубински проучавају ислам и идеологију „Муслиманске браће“ и који личним примером сведоче принципе братства. Сви муслимани из овог степена су проповедници, и они заузимају различите дужности у организацији (јавне и тајне). Четврти степен су „браћа која се боре за заједничко добро“. Њима припадају и они који се називају „посвећени“ и миџахедини. У „посвећене“ примају проповеднике, после чега добијају звање шејха. Муџахедини постају они који су се истакли у борбеним дејствима. Поред тога постоје и звања „сеид“ – духовни наставник и идеолог „браће“. Њихове посланице (фатве) обично позивају да се обаве нека терористичка дела.

Припрема бораца је основа војног крила организације. Крај припреме је када кандидат мора да положи „испит“, тако што ће извести терористички напад у неком граду. Војно крило се састоји од студената (50 посто), радника (15 посто), лекара, службеника и учитеља (15 посто), трговаца (5 посто) професионалних војника, сељака и незапослених (15 посто).

Постепено је унутар „Браће“ сазревало екстремно крило чији је идеолог био Сајјид Кутб (Sayyid Qutb). Он се родио 1906, а под загонетним околностима умро у затвору 1966. године. Кутб је дозвољавао употребу тероризма за остварење циљева. Од 1940. до 1950. године „Муслиманска браћа“ су извршили серију убистава политичара у Египту који им нису били по вољи, а 1954. године покушали су да убију и председника Насера, после чега су „Браћа“ по трећи пут забрањена, а многи њени водећи чланови ухапшени и осуђени на вишегодишње казне затвора или протерани. Уточистиште су нашли и неким другим арапским и исламским земљама.

После, дакле, неуспеха да силом освоје власт у Египту, „Муслиманска браћа“ су забрањени 8. Децембра 1948, а 12. фебруара 1949. године је убијен и оснивач, Хасан ал Бана. Период од 1948. до 1954. године био је испуњен унутрашњом борбом за власт. Наследник Бане, Хасан ал Худајби није имао ауторитет оснивача Бане и није могао да реализује постављене циљеве у Египту, па су „Муслиманска браћа“ распуштени, односно забрањени 29. октобра 1954. године. Од тада ова организација делује у дубокој илегалности. У „Великој совјетској енциклопедији“ у одредници коју је потписао Б. Г. Сејранџан, може се наћи констатација да од тог времена (1954. године) Запад користи „Муслиманску браћу“ у борби против непослушних режима на Блиском истоку. У већем делу свог постојања „Браћа муслимани“ су били опозиција владајућим ре-

жимима, а подизали су и оружану побуну, као што је то већ било у Сирији у периоду владавине Хафиза Асада (оца садашњег председника Сирије). У неким блискоисточним државама „браћа“ делују и даље у илегалу (Јордан и Кувајт, на пример).

„Муслиманска браћа“ су активно учествовали и у оружаном борби „арпских Авганистанаца“ против совјетске војске у Авганистану (1980 – 1989), а сарађивали су са Осамом бин Ладеном који је организовао „Биро за услуге“ који је скупљао добровољце из арапских држава за учешће у цихаду против совјетске војске.

Почетком 1970-е године „Муслиманска браћа“ доживљавају своју ренесансу и стичу легалност у Египту, а у Саудијској Арабији стварају своју централу за цео Блиски исток. У делатности доста користе новац стечен продајом нафте, па су тако финансирали богату издавачко-пропагандну делатност која је обухватала и издавање новина, отварање сајтова и слично. Медији наводе да их САД контролишу преко Саудијске службе безбедности. Од тада „Муслиманска браћа“ постају „умерена исламистичка организација“ која је борбене методе у освајању власти заменила „васпитањем и пропагандом исламских вредности“, наводи сајт business.lbn.ru

Оно што је сада веома интересантно и важно за „Муслиманску браћу“ везује се управо за Саудијску Арабију. Наиме, извесно време „Браћа“ нису имали одређено идеолошко учење, ако се изузме учење Курана о „светом рату“. Тек када су основали центар у Саудијској Арабији све организације „Муслиманске браће“ усвојиле су као своју идеологију вехабизам – чедо државе Саудијске Арабије.

„Муслиманска браћа“ легално делују у западним државама, користећи се њиховим либералним за-

конодавством. Тако „Браћа“ постоје у Немачкој, Великој Британији, Швајцарској, Француској, а забележено је њихово присуство и у Босни и Херцеговини.

У контексту „васпитања и пропаганде исламских вредности“, „Муслиманска браћа“ су највише спомињани после „револуције“ у Египту и одласка са власти Хоснија Мубарака, али и сада у Сирији. Наиме, западни медији су почели да пишу да су у овим државама јаки управо „Муслиманска браћа“ и да они желе стварање државе која би била заснована на шеријатском праву. Тако азербејџанска агенција Trend News Agency из Пера Руфуза Хафизоглуа сугерише управо овакав закључак – да „Муслиманска браћа“ желе да у Египту уведу турски (Ердоганов) образац ислама (који иначе подржава Запад). На свом сајту су објавили да ће из илегале прећи на јавно деловање и најавили стварање политичке партије под новим именом. После тога вођа „Браће“, Мухамед Бади, је изјавио да ће име нове партије бити (слично Ердогановој партији) - Партија слободе и правде, те да је „њен циљ да се бори за интересе народа“. Таква партија се појавила потом у арапском пролећу у Египту и са сличним именом у Тунису. „Браћи“ на руку иде и то што у Египту и није било добро организоване партије, као и да свргавање Мубарака у ствари отвара могућност промена и довођења на власт исламиста послушних САД.

Иако је по важећем (Мубараковом) Уставу државна религија ислам, а у основи законодавства је био шеријат – то се није примењивало у пракси. У новој ситуацији Египћани очекују побољшање социјалне ситуације а не увођење шеријата, па ће „Браћа“, ако дођу на власт, имати заиста велики проблем. Тренутно они желе да у Египту реформама пренесу турски исламски политички образац. Но, овај образац није могуће у потпуности копирати, јер је стварност Египта другачија од Турске, као и политичка и парламентарна

традиција. Но, Американци очекују да преко „Браће муслимана“ турски исламски политички образац рашире по целом Блиском истоку.

Интересантно је да „Браћа муслимани“ нису никада били на списку терористичких организација Државног департмана САД, али јесте спомињана као екстремна, пре свега јер је њен огранак у Палестини прерастао у на Западу озлоглашени „Хамас“.

На руском сајту www.utro.ru можемо пронаћи чланак „Братство краја: ЦИА и 'Браћа муслимани'“, аутора Јефина Анбиливина, који својом аналитичношћу и крајњом поруком најбоље приказује актуелни статус покрета о коме говоримо. Наиме, Анбиливин тврди да је ЦИА успела, у сарадњи са службама Саудијске Арабије, Турске, Израела и других блискоисточних држава да „замени дискету“, тј да старе савезнике који нису схватили шта треба да се догоди на Блиском истоку замене новим савезницима „Браћом муслиманима“. Ово, на жалост, није шала – пише Анбиливин. То је добро објаснио Ласло Тот, аналитичар америчке владе за *Fox News*. Многе државе (стари савезници) су имали циљеве и задатке који су ишли ка демократији. Међутим, ни Европа, ни Израел нису били заинтересовани за демократске владе у овом региону. Фактички они су били против. И ми смо извели закључак: нама су потребни нови другови и партнери на Блиском истоку. И нашли смо их. Тако размишљају Американци.

Сарадња САД (влада и специјализоване обавештајне и војне службе) и „Браће“, нових америчких другова, пре промена на Блиском истоку радиле су годину дана, како би их припремили за побуну. Ласло Тот, говорећи о Браћи, каже: „Некада је то била екстремистичка групација, али су се они давно одрекли насиља и они имају широке везе и чак их има на америчким универзитетима. Обезбедити њихово поверење

било је тешко, али су и они имали нама нешто да предложе и ми смо сада другови. „Браћа муслимани“ деле са Америком бригу у области људских права и демократског владања“.

Но, каква је демократија сведочи да су „Браћа муслимани“ у Египту, после свргавања Мубарака увели „полицију скромности“, аналогну оној која постоји у Саудијској Арабији и која иде улицама и упозорава оне грађане који се облаче по својој вољи да то није у складу са нормама ислама. Посебно су застрашени хришћани у Египту, односно Копти, од тога да хришћанка не може после осам сати увече изаћи сама, јер ће бити отета, преведена насилно у ислам и удата за муслимана.

ДЕСТАБИЛИЗУЈУЋА УЛОГА КАТАРА НА БЛИСКОМ ИСТОКУ И ЕВРОПИ

Од недавно државица Катар почела је да игра главну улогу на политичкој мапи Блиског истока. Све је, заправо, почело доласком на власт емира Хамада Бен Халифа Ал Тана, 27. јуна 1995. године превратом (пучем), који нико на Западу није осудио, при чему је, што је посебно занимљиво, збацио са власти властитог оца. Од тада нови владар Катара је почео да ствара медијски имиџ да је његова држава најпрогресивнија на Блиском истоку, те да активно учествује у решавању важних регионалних конфликата, као и то да развија партнерске односе са свим државама света. Ипак, највише „успеха“ Тана је постигао почетком „пролећа“ у региону. Наиме, „арапско пролеће“ које је захватиле

чак и велике државе попут Египта и Туниса, а потом и цео регион, захваљујући пре свега САД, Немачкој, Турској, Израелу, Француској и Британији, Катар је постао једна од најважнијих држава Лиге арапских држава (ЛАД). Ова нова коалиција држава на челу са САД, заправо, је дестабилизovala цео Блиски исток и Север Африке.

Међутим, аналитичари указују на то да се ова улога Катара дуго припремала. На пример, 1992. Године Катар је закључио Договор о одбрани са САД, са Великом Британијом 1993. и Француском 1994. Оружане снаге Катара броје око 12,500 људи. У Катару постоје две велике војне базе САД и, потребно је нагласити да је ова малена држава пружила велику помоћ Вашингтону за време агресије на Ирак. Катар, такође, тесно сарађује и са Израелом са којим има дипломатске односе.

Према подацима Уједињених нација, Катар је 2011. године имао 1,9 милиона становника, а интересантно је да у овој држави има само 500000 жена. Такође, важан је податак да Катар има само 250 000 локалних становника – остало су досељеници – дакле, идеалан је за интернационалне подривачке и војне делатности.

Према Либанској новини „L’Orient-Le Jour“, Катар је најновијим „револуцијама“ у арапском свету, заправо, постао његов центар и „локомотива арапске политике“. То је било могуће, јер се од почетка „арапског пролећа“ у малени Катар слио велики шпекулантски новац и доста „политичког капитала“, који је успео да умањи значај таквих држава као што су Египат, Сирија и Либија, што је довело до тога да заједно са Саудијском Арабијом постане главни спасилац Египта од банкротства. Тако се догодила смешна ситуација да велике државе Блиског истока, до недавно лидери у региону, постану зависне од малог Катара.

Други важан фактор који доводи до повећања важности Катара у региону, јесте исламизација региона. У државама Блиског истока које су обухваћене „арапским пролећем“ на власт долазе представници исламиста, који су, по правилу, скоро увек, и под (не)посредном америчком контролом, што се у значајном делу обавља управо преко Катара, који има велики финансијски и идеолошки утицај на споменуте групације. У Египту су на парламентарним изборима победила „Муслиманска браћа“ и салафити. У Тунису је победила партија салафита „Ан Нахда“. У Сирији против режима ратују „Муслиманска браћа“. У Палестини се, такође, тамошњи исламисти финансирају из Катара. Поред тога, Катар и Саудијска Арабија финансирају вехабије на Кавказу које изводе терористичке акције. У том контексту слободно се може рећи да Катар постиже одличне резултате у дестабилизацији држава на Блиском истоку, али и да представља претњу безбедности и Ирану, Русији и Пакистану.

Катар, који нема војску коју треба поштовати (овде се ослања на САД), ипак је најдеструктивнији у сфери политике, јер се намеће као „медијатор“ и „заштитник“ интереса свих Арапа. Наиме, сада је, захваљујући разним изворима, постала јасна улога Катара у Тунису и Египту. Тамошњи исламисти су добили новац од катарске владе и различитих фондова ове државице и њиме подигли сиромашне слојеве да буду маса у „арапском пролећу“. На регионалном нивоу то значи да ће се догодити исламизација Туниса и свег Магриба (Марока и посебно Алжира, где се 10. маја одржавају избори и предвиђа победа исламиста финансираних од стране Катара). То значи да ће се створити нова зона нестабилности и великог утицаја Алкаиде и других терористичких групација које делују по целом свету.

Катар се још више ангажовао у подизању „револуције“ Египту, јер је добио од Вашингтона задатак „да ослаби најважнијег играча На Блиском истоку“, који је емиру Хамади Бен Халифу Ал Тани посебно био драг, јер је, према наводима П. П. Љвова из руског Института за Блиски исток, лично мрзео Хосни Мубарака. Трећи разлог што је Катар прихватио деструктивну улогу у Египту, јесте и тај што у главном граду ове малене блискоисточне државе, Дохи, живи Ал Кардаи, председник Светског савеза муслиманских богослова. Ал Кардаи је представник египатског огранка „Муслиманске браће“ и као богослов је веома утицајан у исламском свету. Међутим, он је био и кључна фигура борбе против Мубарака, јер је, користећи свој положај, објављивао фатве против египатског председника и, што је још важније, био је главни идеолог телевизијске станице „Ал џазире“. Другим речима, био је кључни човек у информативном рату против Мубарака.

Улога Катара у агресији Запада на Либију и збацивању Гадафија дуго је скривана од јавности. Енглески „The Guardian“ (4. октобар 2011.) био је прва новина у свету која је објавила да у је Катар агресију на Либију подржавао не само финансијски, већ и „физички“ пославши своје специјалце који су помагали шачици „либијских устаника“. Поред тога, Катар је достављао оружје, муницију и минско-експлозивна средства „либијским устаницима“. Треба подсетити да је емир Хамад, заједно са Саркозијем и Камероном пред светском заједницом био главни иницијатор напада и рата против Либије. По завршетку свргавања Гадафија „либијски устаници“, на челу са М. Џалилом, су вратили у Катар под образложењем „да им је то друга домовина“.

Катар се данас меша и у збивања у Сирији. Наиме, Катар је главни заговорник стварања „хумани-

тарних коридора“ у Сирији и насилног уласка војног континента „миротвораца“ у ову земљу. Катар финансира „сиријске“ устанике тзв. Слободну сиријску армију, доставља јој оружје, муницију, а ТВ станица Ал џазира ствара негативно јавно мњење о председнику Сирије, Асаду и његовом режиму, али и о Русији, која је стала на страну стварних догађања и саопштава свету другачије информације од Катара.

Катар и Европа

Катару су САД и водеће земље Западне Европе дозволиле да буде „лидер“ арапског света, ма колико то смешно звучало. Међутим, Катар има амбиције и у Европској унији, али ту не наилази на велику подршку својих евро-атлантистичких савезника. Катар је, на пример, купио париски фудбалски клуб „Paris Saint-Germain“ и ангажовао италијанског тренера Карла Анцелотија да води клуб. Такође, уложио је око 50 милиона евра и инфраструктурне пројекте у Паризу (углавном у делу где живе муслимани из арапског света), што је изазвало велики отпор код Француза. Катар је присутан и у Пољској од 2007. године, а главни човек је трговац оружјем Абдула Рахман ел Асира, који је незаконито доставио оружје пољског произвођача «Vimac» Грузији за напад на Јужну Абхазију и рат са Русијом. Према пољским новинама, он је познат не само као трговац оружјем, већ и наркотицима и као „перач новца“. Катар је присутан, на исти начин, и у Португалији и Шпанији. Катар финансира и пројекат „Европски ислам“ (у њега је активно укључен, узгред речено, сарајевски реис – велики муфтија Исламске заједнице БиХ – Мустафа Церић), као и све што је везано за то (пропаганда, ангажовање лобиста, углавном европских политичара да стварају представу о различитости и прихватљивости „европског ислама“, затим

одржавање сајтова). Европски аналитичари су овде први пут истакли занимљиву оцену да се у случају катарских инвестиција ради и о „идеологизованим инвестицијама“ и „финансијском цихаду“, јер искључиво улажу тамо где има муслимана-сунита и запошљавају (углавном) припаднике ове религије. Занимљиво је да је главни саветник Катара по питању инвестиција у Европи имам и муфтија Јусуф ал Карадави, лидер „Муслиманске браће“ и финансијер Алкаиде, али његови савети се односе не на општу економску оправданост инвестиција, већ искључиво идеолошку оправданост! Раније је за то користио америчку банку „Ал Таква“, коју је министарство финансија САД затворило, јер је преко ње ишло финансирање Ал Каиде. Но, Ал Карадави је познат у свету, а посебно у Европи, по речима хвале за Хитлера, које је изговорио на предавању у организацији „Union of Good“ (обједињује 57 муслиманских хуманитарних фондова, коју је министарство правде САД укључило у списак организација које финансирају тероризам). Ал Карадави је у једном интервјуу енглеском ББС-ију, 2006. године, између осталог, рекао и следеће: „Потребно је користити новац, који је, наравно, стечен у складу са шеријатом, за цихад, јер нас Алах учи да се ми против наших непријатеља морамо борити не само оружјем, већ и новцем“. Из овога су власти европских држава (не и Брисел као центар Уније) извеле закључак да су „катарски инвеститори претња по безбедност“, мада од како је почела криза у Европској унији има све више гласова да су све инвестиције добродошле, па и ове из Катара. Све то говори да је Унија у кризи коју можда неће ни преживети, јер, да подсетимо, у Индији реч „Катар“ означава „мач бога смрти“!

II

ЗАПАДНИ НАПАД НА БЛИСКИ ИСТОК

КЉУЧАЊЕ ИСЛАМСКОГ СВЕТА

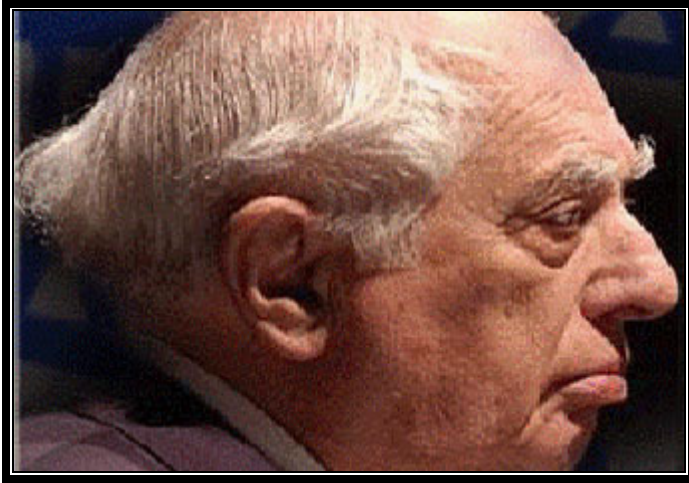
Исламски свет је последњих дана узаврео. Наиме, тамошњи медији, посебно египатски пишу о плану Вашингтона да преуреди исламски свет, што је довело до подизања политичке температуре, антиамериканизма и антизападњаштва уопште. Исламски медији тврде да је «по наређењу Пентагона историчар Бернард Луис⁵¹ први почео да формулише план рушења

⁵¹ Аналитичари из исламског света као главну личност, одговорну за ову поделу исламског света означавају Бернарда Луиса, кога називају „оцем ционизма“ и самим ђаволом. Међутим он је поред свега ипак заиста значајна личност. Он је увео у научну и политичку терминологију синтагме „исламски фундаментализам“ и „сукоб цивилизација“. Упозоравао је средином шездесетих година XX века о неизбежности сукоба Запада и ислама. Написао је мноштво значајних књига, од којих су најпознатије „What Went Wrong?: The Clash Between Islam and

данашњих исламских држава, државу по државу: Ирак, Сирију, Либан, Египат, Судан, Иран, Турску, Авганистан, Пакистан, Саудијску Арабију и државе Северне Африке. Свака држава се дели на мање целине уважавајући критеријуме националности, религије, припадност филозофским школама и сектама. Према том плану, а уз надзор Луиса, припремљен је картографски предлог нових држава и њихових граница». Злочин је кажу сарадници сајта "Хвиља" осмишљен пре 30 година, а остварује се на наше очи.

Египатски провладин лист «Al-Ahram» објавио је у чему се састоји улога невладиних организација, које су финансирале САД, у овом „подухвату“ дефрагментације савремених исламских држава. Лист је ово покренуо, јер су сарадници египатских служби безбедности пронашли карте како Американци планирају да поделе Египат. После тога «Al-Ahram» је објавио чланак познатог новинара Мухамеда Дунија о америчком истраживачу Блиског истока, професору Пристонског универзитета Бернарду Луису. Наиме, Луис је 30 година раније разрадио план поделе Египта на четири дела, а исте планове је припремио и за друге арапске и исламске државе. Овде је важно подсетити на то да су за исту ствар Луиса оптужила и садашњи амерички савезници у овом региону „Браћа муслимани“ пре две године. Тада је лидер „Браће“, Мухамед Бади у проповеди, која је касније постављена и на њихов сајт, оптужио Луиса да је урадио мапе поделе исламског света.

Modernity in the Middle East“ („Шта је кренуло погрешно: сукоб између ислама и модерности на Блиском Истоку?“) и „Faith and Power: Religion and Politics in the Middle East“ („Вера и моћ: Религија и политика на Блиском истоку“).

Бернард Луис

Према сазнањима Дунија „у последње време неки медији покушавају да оживе идеју поделе Египта. То је америчко-ционистички план за поделу Египта на четири државе: Синај плус источна делта, који би се налазио у зони утицаја Израела; друга држава била би хришћанска са главним градом у Александрији и простирала би се до јужног Асиута; трећа држава била Ал Нуба, а четврта „држава варвара“, односно држава муслимана, имала би седиште у Каиру. Бади истиче да је аутор ове идеје Јеврејин, британски оријенталиста Бернард Луис, који је формулисао прецизан план фрагментације исламског света од Пакистана до Марока. Овај план је објављен у часопису америчког министарства одбране.

Помоћ Бадију дао је и египатски генерал у пензији Самеха Сеиф ел Газал, који је изјавио: „Године 1980, почетком Иранско-ирачког рата, Збигњев Бжежински није могао да смисли разлог који би довео до другог рата у Заливу. Рат му је био потребан да би реа-

лизовао план Сајкса-Пико из 1916. године (тајно усаглашен између Британије, Француске и царске Русије о подели отоманских територија на Истоку. САД нису биле укључене и нису о томе ништа знале. Није, дакле, јасно зашто је Бжежински после 64 године распирио рат да би се он испунио). По наређењу Пентагона, ционистички историчар-завереник почео је да прави познати план рушења легитимног исламског блока, државу по државу... Под контролом Луиса припремљене су карте свих арапских и исламских држава које подлежу фрагментацији“. Циљ ове поделе Египта, како пише Дуни, јесте у томе да се формира „Велики Израел“ од Нила до Еуфрата. Да би се ово остварило, сматра Дуни, Јевреји манипулишу религиозним идејама "тврдих" хришћана, којима натурају идеју да ће се други Христов долазак догодити „када се формира јеврејска држава на рушевинама арапског света“.

Ваља имату на уму да Египћани имају за своје тврдње добре изворе у самим САД. Тако лист „Al-Maydan“ приказује публикацију америчке владе „Armed Forces Journal“ у којем је објављен чланак „Крваве границе. Како ће најбоље изгледати Блиски исток“. Аутор чланка је пуковник Ралф Питерс, који је у раду користио мапе Луиса, а објављен је у јуну 2006. Године. У интернет издању избачен је најзанимљивији део чланка – карта устројства Блиског истока.

Лист „Al-Maydan“ наводи да је „План Луиса о подели муслиманског света урађен почетком осамдесетих година XX века и одобрен је на тајној седници америчког Конгреса 1983. године. Овај план је постао основа америчке спољне политике у наредним деценијама.“ Чланак у Armed Forces Journal констатује да су границе између држава привремене и да могу бити промењене. Државе које се морају одрећи дела територије су Турска, Ирак, Саудијска Арабија, Пакистан, Сирија и Уједињени арапски емирати, а државе које ће

добити територије су: Јемен, Јордан и Авганистан. Главни добитник биће Курди, који ће добити своју државу Курдистан (у који ће ући ирачки Курдистан, тј. Мосул и Киркук, али и територије узете од Ирана, Сирије, Јерменије, Азербејџана и Турске). Авганистан ће изгубити део територије (Херат), јер ће бити придата Западној Персији, а за узврат ће добити део територије која сада улази у састав Пакистана.

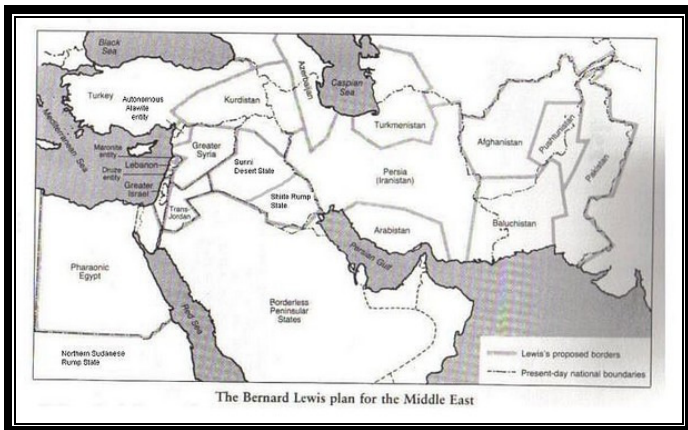
Саудијска Арабија би се поделила на две државе. Прва држава би остала исламска и била слична Ватикану (ту би се налазиле све исламске светиње), а остатак територије би се предао Јемену и Јордану. Иран мора да уступи делове територије новој држави Курдистану и Азербејџану (о чему смо већ писали у „Печату“, бр. 204), а у чији би састав ушла иранска провинција Западни Азербејџан, али и провинције Авганистана које се граниче данас са Ираном. Данашњи Јордан ће у потпуности нестати и од ове територије и територија које буду одузете Саудијској Арабији, створиће се нова држава у коју ће ући и палестинске територије, тако да ће се створити палестинска држава. Тако ће се решити палестинско питање. У чланку се говорило и о стварању хришћанске државе у Јужном Судану, што је недавно и реализовано, па све ово анализи даје поузданост.

Судбина Северне Африке ће зависити од урушавања Либије, Алжира и Марока. Уместо ових држава створиће се државе Бербера, заједно са малом државом Нубија, одвојеном од Египта, као и државица Полисарија. Територија савременог Туниса. Либије, Марока и Алжира ће се драматично смањити.

План предвиђа потпуни нестанак следећих држава: Кувајта, Султаната Оман и Уједињених арапских емирата. Уместо њих створиће се шиитска државица Ахса и државица сунита Хиџаз. Ирак ће бити подељен на три државе: Курда, шиита (мала држава око Басре)

и сунита (мала држава око Багдада). Сирија ће бити подељена на више држава тако што ће шиити добити државу ма обали мора), док ће сунити имати две државе Алепо и Дамаск. Формираће се и Друзска држава (где ће ући и Голанска висораван и делови Јордана и Либана). Либан ће бити подељен на осам кантона.

Ове карте, поред израелских медија, објавили су, како смо већ нагласили, и многи утицајни медији и сајтови у исламским државама, али сајтови скоро свих арапских армија, што прича додаје додатну драматичност. Чини се да ће исламски свет опет прокључати, али са другачијим вектором незадовољства. Овај пут бес је усмерен на целокупни Запад и за сада се не зна у ком ће правцу бити каналисан.

МАПА ПОДЕЛЕ БЛИСКОИСТОЧНИХ ДРЖАВА

СЛАМАЊЕ (БЛИСКОИСТОЧНИХ) РЕЖИМА КОЈИ НЕЋЕ ДА КУПУЈУ НЕМАЧКУ РОБУ

Јавност уопште није обавештена да је најјача држава у Европској унији – 8. фебруара 2012. године и званично усвојила нову стратегију спољне политике под називом „Подршка глобализацији, развој партнерства и подела одговорности“. Ова стратегија је заснована на интеграцији са најважнијим економским партнерима на бази јединствених политичких циљева, то јест на сламању оних режима који неће да купују немачку робу. То је, другим речима, вешта манипулација политичким циљевима како би се реализовали економски интереси Немачке. Овим је званична немачка политика из претходних године добила нову енергију и легитимитет, али и драматично склизнула ка агресивним методама остварења својих интереса у окружењу и свету.

Немци су се невољно нашли у ситуацији главног донатора у Европској унији, јер је део држава ове глобализоване структуре, изложен урушавању своје привреде и државе. Немци су, гле чуда, у овој новој ситуацији усвојили савете свог знаменитог земљака Карла Маркса и уз стваралачко развијање његових идеја дошли до закључка да постоје објективна противуречја између глобализованих тржишта и раста политике изолационизма, као одговора на глобализацијске претње, те нужности промене стратегије и политике. Ако се тражи кључна реч нове Немачке спољне политике она је – **освајање нових тржишта**. Та нова тржишта се налазе у новим растућим економијама познатим као БРИКС – Бразил, Русија, Индија, Кина и Јужна Африка, а у немачкој доктрини она се описују као „државе са којима Берлин недовољно или уопште не сарађује“ због политике Европске уније, Г8 и НАТО-а. Зато се у новој немачкој доктрини посебно наглашава потреба сарадње са Русијом и Турском, како би се превазишла криза евра и нашала нова тржишта за немачку робу. Овде, кажу немачки експерти, треба покренути процес институционализације сарадње, како би се ове државе задржале у својој орбити. У том смислу надлежне немачке институције (Министарство спољних послова и Министарство економије) обавезује се да као приоритетно развије сарадњу са државама „растућих економија“.

Сарадња са партнерима из Азије и Африке за Немачку представља посебан интерес због богатства овог региона, енергентима и другим природним ресурсима. На тај начин, спољна-политичка доктрина Немачке постаје „слушкиња“ немачке извозно оријентисане економије. Нова Немачка спољно-политичка доктрина, поред земаља БРИКС-а, посебно рачуна на сарадњу са следећим државама: Вијетнамом, Мексиком, Малезијом, Индонезијом, Колумбијом, Нигеријом и Анголом. Политичко образложење ове немачке преор-

ијентације је да се јављају „нови центри моћи“ у различитим регионима света, које се описију као „развијајуће државе“.

Структура немачке економије приморава Немачку да тражи нова тржишта. Немачка се специјализовала у области производње машина и аутомобилске индустрије. Криза у Европској унији је јасан сигнал да њено тржиште не може више да у задовољавајућој мери откупљује немачку робу. Прошле, 2011. године Немци су извезли робе у вредности од 1,06 трилиона евра (раст извоза је био 11,4 одсто), али, истовремено, извоз роба у Португалију, Шпанију и Грчку је опао, а и још неке државе Уније су на путу ка кризи, што немачкој привреди задаје велику главобољу. Много боље стање је у државама ван зоне евра, а које улазе у Унију. Такође, Немачка је у Русију повећала извоз за 30, Кину за 21 и Индију за 17,5 одсто. У целини посматрано, немачки извоз у Азију је за последње три године порастао на 43 одсто, а у Јужну Америку на 21 одсто.

Немци процењују да ће у дужем временском периоду тржиште Уније бити неспособно да прими робу из Немачке и зато даје задатке својој дипломатији да са новим економским партнерима створи нове међународне организације, како би обезбедила заштиту својих економских интереса. Ту се, наравно, предвиђа и подршка појединцима, невладиним организацијама, и политичким партијама и делу елите који заузимају позитиван однос према немачким интересима, затим се предвиђа и интензивнија научна сарадња, стварање упоришта у тамошњим институцијама и медијима, али и подршка операцијама немачких безбедоносних служби и војске.

Овде се Немачка суочава са занимљивим проблемима. Насупрот балканских елита, елите у Кини, Бразилу и Мексику одлично процењују свој значај и не

наседају на немачке дипломатске, културне и медијске манипулације и понуде мита и „поклона“. На пример, када би покушали да ове државе уцене „људским правима“ ове би ономогућавале појаву „заштитника људских права“, а и позиви на улагања „у спас евро зоне“ да би се сачувало тржиште за робе из ових земаља се дочекују хладно. Другим речима, нове елите развијајућих економија су сазреле, а очигледно су и добро научиле лекције из међународне политике и привреде и одлично заступају интересе својих држава и привреде.

Но, Немци не би били то што јесу и они не попуштају – методично и упорно раде у остварењу задатака које им је држава поставила. Док не „сломе“ нове елите БРИКС-а, Немачка се шири у сасвим неочекиваном правцу. Тако је Ангела Меркел потписала низ значајних уговора о сарадњи са Монголијом, Казахстаном, Нигеријом, Кенијом и Анголом, а створила је и нову међународну структуру Г4 (Немачка, Индија, Бразил и Јапан), а реч је о државама које претендују на стално чланство у Савету безбедности Уједињених нација, што Меркеловој омогућава да, користећи економију, усаглашава и остварење немачких политичких циљева – што је и суштина нове спољно-политичке доктрине Немачке.

Немачка се активно укључила и у америчке планове стварања Новог светског поретка ангажујући се на Блиском истоку и на Северу Африке. Крајем фебруара 2012. године, следећи нову спољно-политичку доктрину, влада Федеративне републике Немачке је створила „Штаб за трансформацију Северне Африке“ у који су, између осталих, ушли министар економије и највећи експерти из Немачке за овај регион – укупно осам људи. Тим је разрадио програм рада са државама са Севера Африке – посебно Египта и Туниса како би се партнерство прилагодило новим политичким окол-

ностима. „Штаб за трансформацију Северне Африке“ сведочи да је Немачка постала неоколонијална сила и да регионе за које је заинтересована покушава да потчини себи. Наиме, арапске државе, према оценама немачких експерата, „нису довољно економски и политички сарађивале са Немачком“. Године 2011. све арапске државе од Немаца су купиле робе за само 6,6 милијарди евра, а у претходним годинама и мање. Немачки извоз је опадао у Египту, Либији, Алжиру, Тунису, Сирији, Бахреину и Ираку. Само се издвајала Саудијска Арабија која је највећи увозник немачке робе у региону. После „арапског пролећа“ Немачка очекује да овај регион почне да „значајније купује немачку робу“.

Из немачких медија постаје јасно да је (и) Немачка пружила подршку египатским и тунижанским „фејсбук револуционарима“ и свим учесницима „арапског пролећа“ како би обезбедила своје интересе. Немачка жели да „револуционари“ доведу на власт, тј. у институције ових држава људе који ће „уважавати немачке интересе“ и у том смислу издвојила је 250 милиона евра, а тај новац је у Египту пласиран углавном преко Фонда Конрада Аденауера, што су египатске службе безбедности откриле и сада траје отворен сукоб Немачке и Египта око овог питања. Но, суштина је да се Фонд Конрада Аденауера показао као отворена експозитура немачких специјалних служби, а не као нека организација са општељудским просветитељским и хуманим циљевима. Споменута фондација је, између осталог, имала задатак да у египатску владу убаца кадрове који ће заступати немачке, а не египатске интересе. Немачка је, такође, издвојила огроман новац за формирање нових политичких партија, омладинских организација и невладиног сектора на Блиском истоку, као и покретање нових медија (новина, радио-станица, телевизијских станица и сајтова на интернету), али и за давање мита, „поклона“ и других нечасних операција (обука и школовање нових кадрова: овим путем је

немачку обуку и идеолошку индоктринацију прошло преко 5000 Египћана). Немачки медији наводе да се ради и о додатној суми од посебних 500 милиона евра, те када би се сабрала и друга давања то све превазилази милијарду евра. Овај новац немачки медији спомињу да би се жалили како он није дао ефекат, јер људи којима је дат нису одржали обећање и урадили оно што је од њих тражено већ су, мање или више, све пријавили безбедоносним службама.

Поред Египта и Тунис је на мети Немачке, која је „доделила својим сарадницима у овој земљи најмање 500 милиона евра за развој демократије, политичко-економску трансформацију, те науку и образовање“ са циљем да ова држава постане образац за трансформацију држава у региону. У том смислу „Штаб за трансформацију Северне Африке“ координирао је активности и у Тунису, а посебно у извођењу курсева немачког језика, обуке активиста, развој невладиног сектора, образовања новинара и заштитника људских права.

КОМПРОМИТАЦИЈА ФОНДА КОНРАДА АДЕНАУЕРА У ЕГИПТУ

Берлин и Каиро додатно заоштравају свој политичке односе како се приближавају председнички избори у Египту, који треба да се одрже 23. и 24. маја ове године. Наиме, египатске службе безбедности су 29. децембра 2011. године ушли у канцеларије Фонда Конрада Аденауера (који је координирао рад пронемачких организација и појединаца), при чему су дошли до компромитујућих документа о улози Немачке у „фејсбук револуцији у Египту“. После три месеца неизвесности ухапшени руководиоци египатског огранка Фонда Конрада Аденауера, Андреас Јакобс и Кристиан

Бааде 1. марта 2012. су напустили Египат авионом који је обезбедила немачка влада. Ослобођени су после полагања кауције од 250 000 евра. Египатска служба безбедности које су ушле у канцеларије Фонда и преузела компјутере и документацију установиле су да се ова организација бавила шпијунажом, нерегистрованим делатностима, незаконитим финансирањима египатских политичких партија, невладиних организација, заштитника људских права, медија и појединаца, али и рада на подели Египта на четири нове државе.

III

СРБИЈА, ЗАПАД И ИСЛАМ

ЕВРОПСКА УНИЈА И АНТИИСЛАМИЗАМ: ПОУКЕ ЗА СРБЕ, СРБИЈУ И РЕПУБЛИКУ СРПСКУ

Мултикултурализам је образац функционисања политичке заједнице настао по принципу етнокултурне неутралности.¹ Унутар овог модела признају се постојања различитих култура као међусобно одвојених ентитета, међу којима влада трпељив однос. Принцип мултикултурализма до недавно је био уграђен и у темеље политике Европске уније, али од недавно све више водећих држава које чине ову глобалистичку творевину одустаје од овакве политике.

У последње време низ европских политичара признаје да је мултикултуралност, тј. интеграција до-

¹ Види: Бранимир Стојковић, *Европски културни идентитет*, Службени гласник, Београд, 2008.

сељеника у државе Западне Европе доживела пропаст. То говоре Ангела Меркел, Дејвид Камерон, Никола Саркози, водеће личности ЕУ, а пре њих тако се говорило у Аустрији и Холандији. Вацлав Клаус, чешки председник, је упозорио на то да призивање имиграната може трагично да уздрма националне државе и додао да су имиграције за човечанство природан феномен, али да му смета обожавање имиграције и теза да су Западу потребне нове визије, свежа крв и друге идеологије. «То је модерно левичарско зло, опасна помодна идеологија. На срећу, у њој се појављују пуко-тине. Док Европа и западни свет не кажу да је идеологија мултикултурализма била трагична грешка, нећемо се померити никуда даље», завршавајући свој лангмент над мултикултурализмом овим оштрим речима..²

Највећи отпор у Унији њени грађани имају према исламу.³ Можда је то најилустративније рекао посланик Народне партије у швајцарском Парламенту Оскар Фрајзингер, оценивши да су ислам (и Европска унија) највеће опасности, како за његову земљу, тако и Европу». «Шеријат је неспојив са правном државом и нисам ја тај који то каже, то каже Европски суд за људска права у пресуди из 2002. године, црно на бело..⁴

² Klaus: Multikulturalnost moderno зло, http://www.b92.net/info/komentari.php?nav_id=157284

³ Муслимани су у Европску унију долазили на различите начине – већи део као радна снага, а део као азиланти после бура и „револуција“ у њиховим државама које су често изазвале управо те државе које после примају те избеглице у своје "крило". Опширније: Јелена Тодоровић, Политика азила у Европској унији, *Политичка ревија*, бр. 1, Београд, 2010, стр. 357 – 374.

⁴ Frajzinger: Islam i EU najveće опасности за Европу, <http://www.nezavisne.com/novosti/ex-yu/Frajzinger-Islam-i-EU-najvece-opasnosti-za-Evropu-94197.html>

Ислам у Немачкој и Аустрији

После, дакле, велике (позитвне) заокупљености исламом у Европи, свакако заснованом на његовој (теоријској) идеализацији и хуманистичкој сношљивост, данас можемо рећи да је анти-исламизам у Европи скоро заједничко обележје свести староседелаца земаља које улазе у Европску унију.

Према статистичким подацима у Европи је све више муслимана (2010. било их је више од 44 милиона), а према демографима 2020. године, биће их 52 милиона и тренутно чине 8,6 одсто становника овог континента. Муслимани више не живе само у крајевима где су се појавили током средњег века, већ и у све већем броју у државама Европске уније. Највећи раст муслиманске популације има Велика Британија (осам одсто у структури становника), где је њихов број за последњих 20 година повећан два пута, што је довело до изградње више од 1600 џамија, уз тенденцију даљег увећавања њиховог броја. Истовремено, 10,3 одсто становника Француске су муслимани, 10,2 Белгије, више од 10 одсто Шведске, а више од шест одсто Немачке, где чак 2500 имама опслужује вернике.⁵

Али све чешће домаћини мисле о њима лоше. Истраживање Института Forsa показује да 70 одсто Немаца мисли да су муслимани неинтелигентни и да је то генетски условљено. Према резултатима истраживања Института Аленсбаха, само 18 одсто испитаника у Немачкој сматра да муслимани поштују основне вредности немачког друштва, док је 67 одсто уверено да те вредности муслимани одбацују. Истовремено, 55 одсто сматра да су муслимани оптерећење за немачко

⁵ Владимир Нестеров, Антимусуљмански сдвиг в европ-
ейском сознании, [http://www.rusfact.ru/news/
anti-muslimanskij_sdvig_v_evropejskom_soznanii/2011-02-15-1185](http://www.rusfact.ru/news/anti-muslimanskij_sdvig_v_evropejskom_soznanii/2011-02-15-1185)

друштво. Према истим резултатима истраживања (немачког Института Forsa), 44 одсто посланика Хришћанско-демократског савеза (ХДС), око 40 одсто посланика партије Слободне демократске партије (СлДП) и 27 одсто зелених, сматрају да ислам представља опасност за европске вредности.

Истовремено, немачки министар за породицу и омладину, Кристина Шредер, сматра да у немачком друштву постоји расизам, али – према Немцима! Наиме, према подацима које су саопштили истраживачки центри и институти, у Немачкој је све више напада на децу Немаца (у школским двориштима, метроу, игралиштима) од стране деце муслимана.⁶

Почетком јануара 2011. објављено је још једно истраживање, овај пут Француског института за проучавање јавног мњења, које је на узорку од 1600 становника Француске и исто толико Немачке, потврдило постојање нетрпељивости према муслиманима у ове две земље. Наиме, две трећине испитаника је уверено да се муслимани не интегришу у ова друштва, а 40 одсто сматра да је ислам опасност за државу.

Зато не чуди да све више држава у Европи заузима антиисламски став. Француска и Белгија су донеле законе о забрани ношења бурке, тј. покривања лица. Швајцарска је забранила изградњу минарета, а политички програми са анти-имигрантским садржајима све су популарнији у Шведској, Холандији и другим земљама где је значајније увећан број муслимана.

⁶ Ово питање разматрали смо у једном претходном раду. Види: Зоран Милошевић, Ширење идеја блискоистичних исламиста у школама Немачке, *Политичка ревија*, бр. 3, 2010, стр. 233 – 248.

Белгијска искуства са исламом

Белгија је прва држава Европске уније која је забранила да се на јавним местима носи никаб (арапски – покривало, марама која покрива главу жене са уским прорезом за очи, по правилу од црне тканине), као и било каква друга одећа која покрива лице, а која би онемогућавала идентификацију. Ова мера је представљена као световна и демократска, али је постало јасно да у пракси она значи покушај свођења на минимум појаве „болесног фанатизма“⁷ (познато је да Куран не говори о забрани муслиманкама да шетају са откривеним лицем). Иначе, у Белгији се примећивало да су власти забринуте могућношћу исламизације државе, која се свела само на једну дилему: хоће ли Белгија бити демократска држава или халифат?⁸ Овоме су

⁷ Ислам, као и остале две једнобожачке вере, допушта низ могућности у тумачењу Курана, односно воље Алаха, што доводи до «болесног фанатизма» и могућности политичке злоупотребе ове религије. Тако сматра и Драгослав Кочовић, који пише: «Међутим, теоријско тумачење може да буде толико широко и свеобухватно, да слободну вољу, слободан избор и понашање човека сврста у велики арсенал разноликих садржаја које ниди свемоћни, а то је, у крајњој линији опет резултат Божје моћи јер све може и све зна. Емпиријска недоказаност самога Бога перманентно оставља отворен простор за бескрајне теоријске спекулације, отварајући (могућност слободне воље и избора) и затварајући (немогућност слободне воље и избора), теоријски круг.» Драгослав Кочовић, *Религијска учења*, социјалне вредности религијских учења, Факултет политичких наука, Београд, 2010, стр. 226.

⁸ У Белгији је од стране муслиманске заједнице вођена обимна и веома агресивна пропаганда о потреби одрицања, у овој земљи, од демократских и хришћанских вредности и прелазак на исламску културу и шеријат. Социолошка истраживања су, међутим, показала да та пропаганда

допринели сами муслимани, јер су у иначе у трпељивом окружењу успели да подстакну неспокојство староседелаца и других немуслиманских заједница у овој држави. Нespoкојству су допринела и уверења да су муслиманке у Белгији све више покривале лице, вести о честим и суровим убиствима у оквиру муслиманске заједнице, али и убиства староседелаца од стране муслимана, формирање банди по чисто религиозном и националном карактеру⁹ (наводно се боре за заштиту ислама), затим се јавило малтретирање на јавним местима оних муслимана и муслиманки који не следе шеријат, или се упуштају у флерт или дружења са немуслиманима.

У анализама се, тим поводом, почео користити термин „евроарабија“ да би се исказао високи степен исламизације становништва Белгије и Западне Европе у целини, а поједини аутори су почели да разумеју Белгију као престоницу „евроарабије“.¹⁰ Наиме, аутор овог појма, социолог Феличе Дасет, сматра да ће доћи

није давала резултата, јер становништво није много обраћало пажњу на ово мисионарење, већ се почело јављати сасвим супротно јавно мњење – о потреби обрачуна са муслиманима. Наравно да би то била катастрофа за ову државу, а довело би до урушавања целокупног социјално-културног и религиозног окружења.

⁹ Амерички социолог, Михаел Дорфман, је показао да у Америци постоје »два света«. У првом се криминал смањује, а у другом, свету етничких заједница, које живе у својеврсним гетима, постоје преступи који су својствени само тим заједницама. Опширније: Михаел Дорфман, Как борются с этнической преступностью в США, <http://www.sensusnovus.ru/analytics/2012/02/22/12829.html>

¹⁰ Појам се први пут употребио у монографији „Ирис и полумесец“, социолога Феличеа Дасета, а објављена је у јесен 2011. године од стране римокатоличког универзитета Лувен, водећег француског универзитета у Белгији.

до потпуне исламизације, ако се ситуација буде развијала по постојећем сценарију. А сценариј је урађен још средином прошлог (XX) века – привлачење јефтине радне снаге, пре свега из исламских држава, те њихова интеграција кроз допунске програме спајања новодошлих радника, углавном мушкараца, са њиховим породицама. Данас, као последица ове стратегије, око четвртине становништва Белгије су муслимани који су дошли из Турске (26 одсто) и Марока (65 одсто). Брисел је постао највећи муслимански град у Европи, где живи 300 000 верујућих муслимана који активно исповедају ислам. То значи да у Бриселу Исламска заједница контролише више људи од Римокатоличке цркве, политичких партија и професионалних удружења заједно. На почетку 2012. године у Бриселу је активно радило 200 муслиманских организација и 77 џамија.

Муслимани у Белгији имају веома висок проценат родности, па је ова заједница веома млада. У Бриселу, на пример, 35 одсто муслимана су млађи од 18 година, док је код староседелача удео младих тек 18 одсто. Тако се дошло до ситуације да у неким местима до 40 одсто деце у основним школама чине деца муслимана. Међу муслиманском заједницом су, поред тога, веома присутни активисти екстремистичких организација попут Муслиманске браће, вехабија, салафита – ту је најрадикалнија група „Sharia4Belgium“ (Шеријат за Белгију) и других. То доводи до различитих погледа на ислам и његовог супротстављања традиционалној култури Белгије, али и сукобљавања унутар самог ислама по традиционалној подели ове религије на суните и шиите.¹¹ Тренутно, највећа борба у

¹¹ Дана 12. марта 2012. године нападнута је главна џамија шиита у Бриселу „Рида“, од тројице сунита, који су разбили прозор, полили џамију бензином и запалили. Том приликом је погинуо имам џамије, који је покушао да

Белгији се води у домену правосуђа, а тиче се права ко ће судити муслиманима: грађански судови Белгије или судови Исламске верске заједнице Белгије на основу шеријата.¹²

Активност оспоравања права држави да суди муслиманима повезана је са активношћу Анџема Чударија, исламисте из Велике Британије, који је дефинисао идеју окупљања муслимана како би задобили већину у појединим градовима Британије (12 их је на списку), затим стварање исламских емирата, који би имали аутономију у складу са шеријатом. Чоудари је организовао групу „Islam 4UK“, која је постала узор за стварање групе „Sharia4Belgium“ (Шеријат за Белгију). Иако је британска влада групу „Islam 4UK“ ставила ван закона, у пракси се значајан део муслимана покорава шеријатским судовима које је организовала поменута исламистичка организација.¹³ Тако је и у остатку Западне Европе, а то значи да муслимани демонстрирају отворени презир према европској култури, законодавству, вредностима и традицијама, наравно и држави као социјалној институцији, што сведочи да постоји јасан план претварања Европе у халифат, како неки сматрају.¹⁴ При томе, јасно је да се овде не ради само о жељи да се сачувана сопствена традицији или о некој групици исламиста, него о слеђењу овог циља од

угаси пожар. Белгијске власти су навеле да иза антишиитске пропаганде и поступака стоји Бахреин.

¹² Ф. О. Плещунов, Ислам в Бельгии: демократия или халифат?, <http://www.iimes.ru/rus/stat/2012/23-03-12b.htm>

¹³ Види: Драган Новаковић, Исламска есхатологија, *Политичка ревија*, бр. 4, Београд, 2011, стр. 279 – 306.

¹⁴ Види: Зоран Милошевић, Религија и национални идентитет – од прозелитизма до модерних социјалних технологија, *Српска политичка мисао*, бр. 4, Београд, 2011, стр. 355 – 375.

скоро свих муслимана у Европи, што је отворени изазов властима свих држава где живе муслимани у Европи.

Антиисламизам, Немачка и фашизам

Оно што је занимљиво, јесте да у Европској унији нема јединственог става о исламу, тј. о ставу да ли је ова религија, односно њени екстремни представници опасност за Унију и западну културу? Наиме, има геополитичара који тврде да је понашање муслимана у Унији у интересу остатка света, јер слама атлантизам САД и Англо-саксонаца, односно руско евроазијство. Тако италијански геополитичар, Карло Тарачано, сматра да је за свет највећа опасност америчко-британски атлантизам, те да најважнију улогу у борби против њега имају антиамерички режими Ирана, Русије и различите фундаменталистичке исламске групације у Европи. Он Европу види као «упориште руско-исламског антимонодијалистичког блока», које би, потом, довело до истинског европског препорода.¹⁵ Зато је по њему постојање исламских фундаменталистичких група и покрета у Унији позитивно.

Но, сваки нови инцидент у Унији, а посебно у Немачкој, у јавности се представља као нови фашизам и нацизам. То, наравно, није без разлога, јер жртве ове идеологије су биле бројне и мере се милионима људских живота. Најновији подаци који се односе на Немачку сведоче о томе да су се (опет) створили повољни услови за развој деструктивних идеологија. Такође, није неуочљиво и постојање неофашизма и неонацизма у свим државама које чине Европску унију (по-

¹⁵ Александар Дугин, *Основи геополитике*, књига 1: Геополитичка будућност Русије, Екопрес, Зрењанин, 2004, стр. 134.

себно Румунији, Мађарској, Бугарској, Француској), као и "кандидату" Украјини. На то смо, надамо се, јасно указали у више наших радова, изневши хипотезу да се ради о (зло)употреби фашизма и неонацизма у циљу сламању руске, евроазијске идеје.¹⁶ Што се тиче саме Немачке, крајем 2011. године је разобличена групација «Национал-социјалистичко подземље» (NSU), која је имала елементе нацистичке идеологије. Жртве ове групације су били Турци и Грци. То је навело социологе да истраже идеолошке погледе Немаца, који су том приликом дошли до закључка «да се неонацистичке идеје убрзано шире међу Немцима».¹⁷ Према резултатима истраживања на нивоу целе Немачке, а које је спровео Слободни универзитет из Берлина, 49 одсто испитаника има негативан став према имигрантима и сматра да се њихов пријем мора хитно прекинути због економске кризе и увећане незапослености. Јасно је, дакле, да нетрпељивост према странцима има и економске узроке. Само остаје нејасно која је методологија коришћена у дефинисању «неонацистичких идеја», јер нетрпељивост према Турцима и Грцима нема расне предзнаке, што је кључни аргумент у процени где да се одређени ставови сврставају у идеолошкој матрици.¹⁸ Другим речима, отвара се питање

¹⁶ Зоран Милошевић, Фашизм сегодня, *Мир и политика*, № 11, Москва, 2011, стр. 51 – 64. Зоран Милошевић/ Владимир Димитријевић, *Европска унија, Русија и нови фашизам*, где су ту Срби?, ЗМ и Клуб српских родољуба, Београд, 2011.

¹⁷ Ирина Катанина, "Коричневая" чума укореняется в Европе, <http://www.warandpeace.ru/ru/reports/view/66498/>

¹⁸ „Расизам почива на претпостављеној, а недоказаној *природној неједнакости* људских раса и у том погледу је једна од најреакционарнијих, *антидемократских* идеологија у историји човечанства...“ „Узроке расизма ваља тражити, с једне стране, у дубоким *предрасудама*, пре

да ли је нетрпељивост према имигрантима свих нација и религија фашизам или страх за радна места домаћег становништва?

Данашњи Немци су посебно нетрпељиви према исламу и 38 одсто становника ове државе сматра да ислам апсолутно није део западне културе и да представља опасност за њу. У том смислу се јавља и толеранција према појединцима, групама, а и партијама које јавно говоре и делају против странаца и ислама (до 30 одсто Немаца «не види, не чује и не жели да зна» да такав њихов став није у реду).¹⁹ Чак 40 одсто становника Немачке мисли да у периоду економске кризе сви странци треба да се врате у матичну државу из које су дошли и на тај начин оставе радна места Немцима и Немицама.²⁰ Такође, преко 70 одсто испитаника мисли да Немачка превише троши на помоћ државама Европске уније, посебно Грчкој. Закључак дела социолога, посебно иностраних, јесте да је фашистичка идеологија добила додатне следбенике и присталице, јер до 2008. године ову идеологију следило је

свега у *верском фанатизму*, а у новије време и као последицу колонијалних освајања 'егзотичних' области света, и у империјалистичким ратовима. Расистичке теорије су служиле за идеолошко оправдавање освајачке политике, као начина за уношење 'цивилизације' у 'варварство', без обзира на то што је ово 'цивилизовање' било праћено најнечовечијим и збиља варварским поступцима колонизатора“. „Постоје две изразите расистичке теорије: једна о инфериорности 'обојених' раса, а друга о 'инфериорности' Јевреја.“ Види: Ljubomir Tadić, *Nauka o politici*, Rad, Beograd, 1988, str. 188.

¹⁹ Ирина Катанина, "Коричневая" чума укореняется в Европе, <http://www.warandpeace.ru/ru/reports/view/66498/>

²⁰ Види: Ана Јовашевић, Обележја спољне културне политике Немачке, *Политичка ревија*, бр. 3, Београд, 2010, стр. 249 – 268.

око пет одсто становника Немачке, а сада трећина. Интересантно је да се трпелјивост према овој радикалној идеологији јавља и код посланика свих политичких партија у Бундестагу, као и код представника у покрајинским парламентима.²¹ Но, како смо навели у фусноти број 18, то није (чисти) неонацизам или неофашизам, јер се не говори о инфериорности других раса, а ни Јевреја. У свим истраживањима јавног мњења Немачке јасно се показује да није у питању расизам, већ негативан однос према све већем броју странаца који не прихватају интегрисање у немачко друштво, и с друге стране неприхватање културе странаца, посебно муслимана од стране Немаца. То, морамо признати, ипак није неонацизам, а ни неофашизам.

Истраживачи указују и на то да немачка влада није равнодушна када је у питању појава неонацизма и, чини се, искрено ради на борби против његове обнове. Сада већ бивши немачки председник К. Вулф поводом 70-те годишњице повезане са Ванзејском конференцијом (на овом састанку 1942. донета је одлука да се изврши геноцид над Јеврејима у Европи) је јасно истакао да се радило о „организованом и планираном убијању од стране државе“.²² Крајем јануара 2012. у Бундестагу је одржана седница посвећена холокаусту и сећању на ослобађање од стране Совјета логора Освенцем/Овсенциојама. Тада је група експерата, организована 2009. године, представила своју студију о ширењу ксенофобије и антисемитизма у данашњем немачком друштву. У студији су наведени бројни примери. На пример, после Евровизије (музичко такмичење) одржане 2011. године, када немачка певачица Лена Мајер-Ландрут није добила ни један једини бод од гледалаца из Израела, социјалне мреже у Немачкој

²¹ Ирина Катанина, "Коричневая" чума укореняется в Европе, <http://www.warandpeace.ru/ru/reports/view/66498/>

²² Исто.

су одједном биле преплављене антисемитистичким изјавама. Слично се догађа и на спортским такмичењима, где учествују Израелци.

Споменута студија и наведени догађаји довели су до једног необичног решења. Наиме, немачка влада се одлучила да организује „банку података о неонацистима“, за шта је одобрила и послала на усвајање у Парламент одговарајући закон. Органи реда, према овом предлогу закона, могу да региструју све неонацисте склоне насиљу (чак и вербалном), као и њихове друштвене везе, како у стварном животу, тако и на социјалним мрежама. Против овог закона је министар правде Немачке З. Лојтхојсер-Шнаренбергер, јер мисли да се тиме нарушава демократска основа државе. Због тога је све обустављено и закон је на доради.

Као последица сазнања о узлету неонацизма у јавности се јављају различити предлози, па и они да се забрани десничарска екстремистичка Национал-демократска партије Немачке (НДПН). Ова партија има свега 6000 регистрованих чланова, али број присталица није могуће утврдити, а да их има јесте очевидно, јер партија има посланике у три немачка покрајинска парламента. Просечна старост чланова ове партије је 35 година и она отворено пропагира десничарску идеологију. Међутим, забранити ову политичку партију, за сада, јесте у Немачкој немогуће, јер не постоје законске основе, што је утврђено 2003. године одлуком Уставног суда Немачке.

Такође, према социолошким истраживањима могуће је да ове, 2012. године, Слободарска партија на челу са Хајнцом Кристијаном Штрајеом победи на изборима у Аустрији, јер је подржава 35 одсто бирача. Овај податак је важан, јер неки истраживачи ову пар-

тију доводе у везу на нацизмом.²³ Међутим, главну разлог популарности ове партије у Аустрији није расизам, већ њен став према муслиманима као религиозној групи.²⁴ Наиме, до 1960. године значајнијег броја муслимана у Аустрији није било. Но, последњих 50 година њихов број од 0,1 одсто порастао је на шест процената (око 500 000), а у Бечу, на пример, сваки трећи ђак у основним школама је дете из породице Турака. Аустријанце посебно иритира то што је делинквентно и криминално понашање досељеника изразито веће, него код домаћег становништва.

Може се рећи да и друге партије, углавном десничарског тока, у Аустрији стичу популарност код становништва на таласу његовог антиисламског расположења, односно обећања да ће досељенике из Турске и других исламских држава вратити у матичне државе, да ће забранити изградњу џамија, ношење хиџаба и спречити пријем Турске у Европску унију. Но, то, понављамо, није неонацизам и неофашизам.

Ипак, међу немачким политичким партијама има екстремизма, са „укусом“ провокације²⁵ и нацизма. На

²³ Вадим Трухачев, Плоды мултикултурализма (продолжаем тему), <http://weandworld.ru/europe/499-plody-multikulturalizma-prodolzhaem-temu.html>

²⁴ Исто.

²⁵ Данас знамо да се фашизам (делање у име државе) и нацизам (делање у име расе) везују за окултизам и перенијалну филозофију (идеологију). Ова идеологија сматра да све религије воде заједничко порекло из перенијалне (првобитне или примордијалне) религије која је временом узела разне форме, укључујући зороастрејску, фараонску, платоничарску и хришћанску. Перенијализам је касније био дискредитован, почетком седамнаестог века, и после тога је преживео једино на рубовима интелектуалног живота Запада. Таквог га затиче Рене Генон и после периода упознавања и практиковања окултизма опре-

тај начин делује Слободарске партије која је крајем 2010. године за време локалних избора у Бечу, током предизборне кампање, под паролом „Заштитимо нашу бечку крв“ емитовала видео-игру у којој су играчи требали да гађају минарете и џамије, а које су Османлије подигли од лаких материјала за потребе својих војника, током опсаде Беча 1683. године. Слободарска партија је за бечки парламент освојила друго место са 27 одсто подршке бирача.

Ваљано објашњење о томе шта се догађа у Европској унији, према нашем мишљењу, дао је познати Американац С. Хантингтон, који је пласирао тезу о новом облику ратног сукобљавања, коју је назвао сукоб култура и цивилизација, што су савремени научници прихватили и отпочели да објављују бројне расправе и анализе о могућем сукобу, посебно се бавећи анализом култура које би, наводно, могле да доведу до таквог

дељује се за ову мисао и развија је у свом раду. У том смислу је и један од одговорних за појаву европског фашизма – као облика побуне против европског материјализма и Римокатоличке цркве (због «паразитске вегетације»), што се касније претворило у нацизам. Многи светски интелектуалци, који су били следбеници перенијалне филозофије, или су то још, изражавали су своје неслагање са садашњим стањем светске и локалне заједнице тако што су су користили фашистичку симболику, па чак и називе у организацији политичких партија. Међу њима су били и светски познати румунски интелектуалац и професор уиверзитета, социолог религије Мирча Илијаде, затим руски интелектуалци, геополитичар А. Дугин и књижевник Лимонов, као и многи други широм ове наше планете. Опширније: Марк Свен, *Против модерног света*, традиционализам тајна интелектуална историја двадесетог века, Допуњено српско издање, Укронија, Београд, 2006, стр. 36.; Види: Б. Н. Бессонов, Фашизм – бесчеловечная идеология, преступная политика, *Мир и политика*, № 11, Москва, 2011, стр. 20.

сукоба. И, управо то имамо да је врло присутно данас у Унији.

Хантингтон је дефинисао западну цивилизацију, коју чине Западна Европа, САД и Канада, као јединствену, али не универзалну цивилизацију, која ће водити ратне сукобе против култура и цивилизација остатка света. По истоме, подсетимо се, границе западне цивилизације се завршавају тамо гдје се завршава римокатоличанство.

Који су то могући ратни сукоби између култура и цивилизација? Споменимо неке:

1. сукоб јудаизма и ислама: Израела са Палестином, Либаном, Египтом, Ираном, или остатком арапског света;

2. сукоб англо-саксонске културе и ислама: САД са Ираном, Либијом, Сомалијом и остатком арапског свијета;

3. сукоб ислама и православља: Турске са Јерменијом, Грчком и Бугарском, Азербејџана и Јерменије, Судана и Јужног Судана, у Грузији, унутарруски сукоби у Чеченији, Инкушетији и Дагестану, и др;

4. сукоб ислама и других религија: Пакистана и Индије;

5. сукоб православља и католичанства: Етиопије и Еритреје;

6. сукоб хан-кinesке културе и осталих: Ујгурска област, Тибет, Тајван, али и Кине са НАТО и САД на Корејском полуострву;

7. сукоб унутар одређених култура: шиитско-курдски, шиитско-сунитски, курдско-сунитски, вехабијско-исламски у Ираку, Ирану, Кувајту, Турској, Авганистану, Пакистану и Саудијској Арабији, али и унутар православља у Грузији и др.²⁶

²⁶ Види: Семјуел Хантингтон, *Сукоб цивилизација*, ЦИД, Подгорица, 2000.

Поуке

Јасно је да простор Европске уније постаје поприште значајне и велике идеолошке борбе, а сама Унија зона нестабилности, те да се присталице и следбеници различитих идеологија и религија користе за глобалне циљеве одређених центара моћи. Квалификације отпора Запада исламизацији као неонацизам, очигледно су идеолошке и политичке природе, које представљају тактику сламања атлантизма у Европи.

Друго, очигледно је да атлантизам²⁷ као политичка платформа није погодан за изражавање интереса и аутентичних европских вредности, иако доминира политичком сценом Уније. У том смислу се и говори о томе да су највећа опасност за (националне) идентитете староседелца у Европи ислам и Европска унија. То, између осталог, показује да у Европској унији постоји одређена слабост и непостојање могућности за манифестовање аутентичних интереса држава које су ушле у интеграције, те да су оне своју судбину предала у руке центру моћи, који, благо речено, нема лепо мишљење о традиционалној култури Западне Европе. То, вероватно, најбоље илуструје и податак да је одбијен захтев хришћана Уније да се у преамбули Устава унесе став о хришћанским коренима Европе, као и избаци-

²⁷ Под овим сложеним геополитичким појмом подразумева се западни сектор људске цивилизације са либерално-демократском идеологијом, што значи и опредељење за „трговачко уређење“ и „тржишне вредности“. Атлантизам је, очигледно, у супротности за вредностима које је вековима изграђивала Римокатоличка црква и која и данас наступа против либерално-демократске идеологије. То, наравно, додатно усложњава ситуацију у Западној Европи. Види: Зоран Милошевић, *Друштвена доктрина Римокатоличке цркве*, Институт за политичке студије, Београд, 2001, стр. 82 – 99 (начело против либерализма и куга либерализма).

вање распећа из државних установа. У сваком случају, становништву Уније предстоји борба за идентитет, а какав ће он бити умногоме ће зависити од исхода садашње борбе са исламом.

СРБИЈА, АЗЕРБЕЈЦАН И ОПКОЉАВАЊЕ ИРАНА

Према подацима руског сајта «Борба светских центара», «win.ru», активности америчких савезника у Закавказју (Азербејдану и Грузији, пре свих) постаје све интензивнија. Наиме, према процени овог угледног руског сајта, САД све више желе да «иранско питање» реше оружјем, тј. ратом. Зато опкољавају Иран. У Персијском заливу су амерички носачи авиона, атомска подморница и миноловац-миноносач. Доводе се нови војни континенти на острво Масира (где је војна база САД), а које се налази недалеко од мореуза Хормуз. У Израелу се управо ових дана спроводе велике војне вежбе уз учешће армије САД и Израела, где је те-

жиште на тестирању противракетне одбране самог Израела. У вежбама учествује око 10 000 војника и официра САД. Британци такође гомилају војне снаге у својој бази Диего-Гарсија у Индијском океану, у коју су, између осталог, довели већу количину бомби за уништавање бункера. До овог увећања, тамо су имали 387 бомби за уништавање бункера, колико их сада има не зна се. Истовремено, према писању израелске штампе, Велика Британија и Француска послали су своје специјалне јединице у Саудијску Арабију и Уједињена арапске Емирате. Елитне јединице арапских монархија премештене су у регионе у који су најбогатији нафтом, како би заштитиле изворишта уколико Иран удари на њих. Паралелно са овим западним активностима, у самом Ирану, како пише сајт «win.ru», интезивно се регрутује «пета колона». «Запад против Ирана, односно користи од давно испробан метод 'пете колоне'. Ово се остварује преко подршке унутрашњој опозицији, коју не представља само грађански усмерени 'зелени покрет', већ и «екстремистичке групације». Ту је, између осталих, организације «народни муџахедини Ирана» (веома бројна групација), која је створена 1965. године, а која је важна за Запад јер има оружаном крило «Национално-ослободилачку армију Ирана», која прима помоћ од Запада (интересантно је да је Европска унија ову организацију 2009. брисала из списка терористичких организација). На сајту организације, који објављује текстове на фарси језику и енглеском, води се пропаганда против иранске владе и хвали Запад. Ту је и «Џандала» или «Народни покрет», чији су припадници углавном млади људи, која је створена 2003. године. Организација се бави убиствима значајних личности у Ирану, терористичким акцијама и трговином наркотицима. Вођа «Џандале», Абду-малик Риги, је ухапшен од снага безбедности Ирана, 2010. године, и пред ТВ камерама је признао да је радио за Американце, тј. за ЦИА. САД, Израел, Турска,

Саудијска Арабија, али и Европска унија, такође, подржавају и «Курдску комунистичку партију Ирана», «Организацију фedaина иранског народа», «Национални савет Ирана», те бројне медије (радио-станице, сајтове, неке групе на социјалним мрежама итд.).

Но, оно што је изненађење, јесте то да су Американци нашли додатне савезнике на Кавказу – Грузију и Азербејџан. Наиме, овде се отвара још један фронт против Ирана. У Грузији су САД изградиле 150 болница, а само у децембру 2011. године отворено је 30 нових болница и медицинских центара. За овај пројекат Американци су, према речима представника партије «Народно сабрање», Елизбара Цавелидзеа, потрошили петнаест милиона долара, при чем се још улаже у ове пројекте. Поред тога, убрзано се модернизују аеродроми (на пример аеродроми Лазика и Марнеули који су 2008. потпуно уништени сада су потпуно су обновљени и проширени), такође се милитаризује лука Кулев, која је постала база америчких подморница, док се, истовремено, одстрањују цивилни бродови и уопште умањује присуство цивила. Бивши командант копнене војске Грузије, Гиорги Тавгвиридзе, каже «Ми немамо ту слободу да будемо неутрални. У Ирану царује религиозни фанатизам и ако започне рат ми ћемо постати циљ Ирана». На другој страни, Грузија, каже Тавгвиридзе, мора да поврати отцепљене територије Јужну Осетију и Абхазију.

Грузији се придружио и Азербејџан. Између осталих активности, 1. фебруара 2012. године посланици азербејџанског парламента «проучавали су грузијска искуства и његову стратегију развоја». Међутим, главна реч се водила о томе како искористити Азербејџанце који живе у Ирану у рату против ове државе. Ту се и дошло до решења (или је то била само zgodна прилика да се ово обелодани?) о потреби спровођења рефередума о преименовању Азербејџана у Северну

републику Азербејџан. Међутим, то удара на међународни Туркманчајски и Хилистански договор из XIX века којима се успоставила граница између Русије и Ирана. Како видимо ово је отворена најава територијалних претензија према Ирану од стране Азербејџана, под изговором «уједињавања подељеног азербејџанског народа».

Азербејџанска република ће вероватно, како пише амерички сајт «EurasiaNet» променити име, јер је у парламенту почетком фебруара предата иницијатива да се организује референдум како би ново име државе било „Република Северни Азербејџан“. Ова иницијатива је, заправо, гурање „прста у око Ирану“ и свакако ће погоршати односе са овом државом. Иницијативу подржава опозиција и део владајуће партије „Нови Азербејџан“. Име државе „Република Северни Азербејџан“ значи да је азербејџански народ подељен између две независне државе – Азербејџанске републике и Ирана (провинције на северу ове државе), које многи у Азербејџану називају Јужним Азербејџаном. И у Азербејџану и у Ирану живе муслимани шиити, али су Азербејџанци по етногенези турски народ, који у потпуности следи политику актуелног премијера Турске Ердогана и Вашингтона по три основе: неоосманизма, пантуркизма и атлантизма. То значи да постоји велика могућност да ће „муслиман ударити на муслимана“, односно да се Азербејџан за своје учешће у нападу САД на Иран намирује територијом дела ове државе. Суштина је како пише Андреј Аришев за руски „Фонд стратешке културе“, да је актуелни председник Азербејџана са Американцима договорио да његова држава послужи „као одскочна даска за напад на Иран“. Американци ову услугу плаћају делом територије Ирана, тачније његовим северним делом, односно у азербејџанској интерпретацији „Јужним Азербејџаном“. Очигледно је, дакле, да се државна идеологија и пропаганда прилагођавају политичким тежњама две државе.

Војна сарадња оружаних снага Азербејдана са САД и Турском постала је више него очигледна. Војни буџет Азербејдана износи 17 посто државног, а многи аналитичари мисле да је он и већи, односно да власти прикривају стварно улагање у наоружавање. Турска о свом трошку врши обуку официра и подофицира Азербејдана, посебно оних «за специјална дејства». «Благодарећи помоћи турских инструктора, по западној методологији обучавања, на хиљаде азербејданских официра је дообучено, а неки су изложени и ратном искуству у саставу турских специјалних јединица током борби против Курда на југоистоку Турске». Такође, Турска помаже наоружавање Азербејдана, али и новцем, а према подацима из медија, Анкара је од 2006. године до данас помогала Баку са око 200 милиона долара сваке године.

Војна сарадња Азербејдана и САД је постала, такође, више него интезивна. Новцем САД модернизовано је чак седам аеродрома у Азербејдану. САД су формирале и две војне базе на територији Азербејдана (у Хизи и Астару). Поред тога, од 8. фебруара до 1. марта 2012. у Сан Антонију у САД одржава се специјални курс за азербејданске пешадијске командире чета, а 9. и 10. фебруара је заседала заједничка (азербејданско-америчка) Радна група по питању безбедности, док се 14. фебруара у Бакуу нашла група војних експерата САД са, за сада, нејасним задатком. Зна се само да је војна сарадња између Азербејдана и Грузије, под патронатом САД и да је један од прокламованих циљева, «поред заштите од Ирана», и «ослобађање Јужног Кавказа од утицаја Русије». Све ово се пројектује и у раду Азербејданских медија, који интезивно врше морално-политичке припреме становништва «о потреби ослобађања окупираних азербејданских територија». Додајмо и то да Азербејдан има девет милиона становника, чија је просечна старост је испод 30 година (ради се, дакле, о веома младом народу), а власти

у Бакуу истичу да је више Азербејџанаца у Ирану него у Азербејџану (процењује се на више од 20 милиона).

Поред тога актуелни режим у Азербејџану склон је да уђе и у НАТО. Азербејџански сајт «Зеркало.az» анализира ову жељу и закључује да ће се судбина Кавказа решити у Азербејџану. Азербејџански политиколог В. Гулузаде истиче да се азербејџанско-ирански односи убрзано погоршавају и може се рећи «да никада нису били гори». Гулузаде сматра да је у овом тренутку Азербејџан јачи од Ирана, јер поред нове армије (која се последњих година убрзано наоружавала и обучавала по стандардима НАТО, под изговором потреба ослобађања Нагорно Карабаха од Јермена), а томе доприноси и несумњива подршка Запада, тако да Баку може изазвати велике нереде у Ирану, ако подигне на устанак своје сународнике. Гулузаде сматра да не треба заборавити да је Иран увек био «верни савезник Азербејџанског непријатеља – Јерменије», што значи да твој непријатељ теби никада неће бити пријатељ. Овде је за Баку отежавајућа околност што му је Русија важан партнер, а она не жели да види Азербејџан у НАТО-у нити антииранској коалицији. Ипак, Азербејџан је преломио 2007. године, усвојивши «Концепцију националне безбедности» у којој је јасно истакао да је Бакуу стратешки циљ улазак у НАТО-алијансу и интеграција и северно-атлантски простор. Другим речима, улазак у НАТО и слеђење политике Вашингтона у региону је логична политика зацртана у државним стратегијама, што је још очигледније наглашено у допунама споменуте Концепције из 2008, урађене после Грузијско-Руског рата када је, између осталог, супротно очекивањима Бакуа, Русија учврстила своју премоћ на Кавказу, па је режим Азербејџана као одговор на то донео одлуку (и исто решење уградио и државну стратегију): «да се на тлу Азербејџана могу налазити стране војне базе и војници». Пошто је Русија јака и контролише важну државу у региону – Јер-

менију, то се судбина Кавказа решава и Азербејдану – истиче посланик и члан парламентарног Комитета за одбрану и безбедност, Захид Оруца. То значи, како истиче политиколог, Мубариза Ахмедоглу да би се ствари преокренуле у корист Азербејдана ова држава мора ући у НАТО.

Да се Азербејдан определио за улазак и НАТО истиче и Шахин Абасов (сајт «EurasiaNet»), пошто се односи Бакуа са овом војном организацијом развијају веома брзим темпом. Политиколог Ељхан Шахиноглу (руководилац Центра политичких истраживања у Бакуу), сматра да у циљу безбедности Азербејдана треба ући у савез са свим држава које улазе у НАТО, посебно Турском и самим НАТО-ом. Азербејдан не треба да буде неутралан. Азербејдан је такође помогао САД у Авганистану, где се постојано налазио и контингент војника из ове државе, тако да је на делу показао «приврженост атлантистичким циљевима» и «не намерава и не разматра питања повлачења својих војника из ове државе». Слично мисли и Ељхан Полухов, званични представник Министарства спољних послова, који каже: «Ми смо започели процес интеграције у Евроатлантски простор и наставићемо тим путем.»

САД и Азербејдан, како истиче амерички амбасадор у Бакуу, Метју Брајза (Matthew Bryza), за азербејданску агенцију Trend News Agency имају три заједничка стратешка интереса која их воде у интеграције. То су интереси «у области безбедности, енергетике и унутрашњих реформи. Зато ми морамо имати стабилно и дубинско партнерство.» Што се тиче безбедности ми ћемо помоћи Азербејдану, истиче амбасадор Метју Брајза, да заштити своју енергетску инфраструктуру, као и у обуци војника, што значи и извођење заједничких војних вежби, које ће се изводити у државама чланицама НАТО-а, укључујући и територију Немачке. Сарадња у оквиру енергетске безбедности

значи «стварање алтернатива руском гасу и гасоводима» и на том пољу је сарадња завидна, јер се већ раде гасоводи Баку-Тбилси-Џејхан и Баку-Тбилси-Ерзурум, који су важни за смањење зависности важног америчког партнера Европске уније од руских енергената. Управо, како истиче Кети Лели (Kathy Lally) за амерички *The Washington Post*, «енергенти и стратешки положај Азербејџана, који се простире од Кавкаских висова до низина Каспијске обале, важни су за САД. Сваки дан милиони барела нафте теку кроз нафтовод дуг 1100 миља из главног града Азербејџана, Бакуа, преко грузијског главног града Тбилисија у турску луку Џејхан, што омогућава диверсификацију доставе нафте и умањује зависност Запада од тржишта нафте са Блиског истока.»

Азербејџан не само што се политички определио за атлантизам, већ се и американизује. Председник Алијев је, иначе свечано дочекан у Београду, против воље грађана декретом укинуо ћирилицу и увео турску латиницу. То потврђују и речи бившег министра просвете Азербејџана, Дирудина Џалилова, који изјављује да је држава за време његовог министровања прешла на латиницу и поред протеста јавности и стручњака. «Прве године смо штампали уџбенике на латиници, а у другој новине. Потом смо мењали уличне рекламе. Сва процедура је трајала само пет година». Латнизација Азербејџана је изведена уз помоћ Велике Британије и Турске. Бивши председник А. Елчибеј је желео не само да азербејџански језик латинизује турском латиницом, већ и да га назове турским. Међутим, због отпора јавности то није урадио. После 2001. године по наговору САД, Велике Британије и Турске, председник Азербејџана Алијев забрањује коришћење ћирилице. Све је урађено под оправдањем да латиницу користе напредни народи, а ћирилицу народи који следе «безвредну византијску цивилизацију». Омладина се подстиче да слуша рок музику (пропагира се

као «музика слободних људи»), да пију кока-кола и једу пицу, као и да уче енглески језик. Р. Оруцев у тексту «Куда иде Азербејџан?» за сајт «Зеркало.az» наводи податке колико су САД уложили и ширење енглеског језика у Азербејџану. Наиме, амбасадор САД у Азербејџану је поводом прославе 50 година постојања «Корпуса мира Америке» рекао да његови добровољци раде у 28 рејона Азербејџана на ширењу, односно предавању енглеског језика. У Азербејџан су дошли 2003. године и сада их има око 400.

Где је ту Србија?

Један од највероватнијих главних праваца напада САД, НАТО-а и вазала на Иран биће из Азербејџана, јер поред низа предности који овај правац има он штеди Персијски залив и Арапске монархије од рата које снабдевају Запад нафтом (зато је Сирија важна). Опкољавање Ирана показало се да има недостатака, посебно из правца Азербејџана, а то су пре свега проблеми у снабдевању храном и прехранбеним производима бројних војски (наравно и цивилног становништва ратом захваћених региона који не би могли да се баве пољопривредом), које би нападале Иран, али и допремања нових војних контигената за замену уморним војницима. Најповољнији правац снабдевања и допремања војника је Италија (лука Бари) – Црна Гора (лука Бар) – Србија – Румунија и преко Црног мора у Грузију и Азербјџан. Зато је, како истичу руски аналитичари, обновљен програм «трансатлантске сарадње» у коме је Србији додељена улога снабдевача храном, санитарским материјалом, лековима, муницијом и минско-експлозивним средствима и другим војним материјалима и наоружањем, али и пута слања војних појачања. За тако нешто потребни су путеви. Због тога су, за српску јавност потпуно «неочекивано», српски званичници почели да угошћују званичнике Азербејџана и успостављају «братске» односе, а «братски» односи

захтевају учестале сусрете и изливе љубави, управо како званичници две земље то и чине. Откривен је споменик и у Београду првом азербејџанском председнику Гајдару Алијеву, (који, ако ћемо право, и није био баш неки демократа), мада нема никаквих заслуга за унапређење српско-азербејџанских односа да би добио тако велико признање.

Сарадњу Србије и Азербејџана, како истичу наши медији, што је посебно интересантно, започели су два председника, одмах по одобрењу САД – Борис Тадић и Илхам Алијев. Председник Азербејџана Илхам Алијев боравио је у посети Србији у јуну прошле године и том приликом потписано је 12 споразума о сарадњи две земље у различитим областима. Двојица председника разговарали су о сарадњи у бројним областима, а према Тадићевим речима једна од тема је била иницијатива да се Србија укључи у пројекат алтернативног гасовода - АГРИ. У тај пројекат тренутно су укључени Азербејџан, Грузија и Румунија, а у перспективи би требало да се прикључе и Србија и Мађарска. На овај гасовод, Руси гледају као на конкурентну Јужном току, тј. као на «прст у око» руској енергетској политици. Председници су разговарали и о сарадњи у области инфраструктуре, посебно изградњи путева и железница, здравства и одбрамбене индустрије. Овде је занимљив податак да наша војска гради фабрику експлозива и муниције у Азербејџану у вредности 14 милиона евра, а постоје, према незваничним изворима, и други уговори који се крију од јавности.

После ових председничких разговора уследили су бројни сусрети и разговори на нижем нивоу. На пример, министар спољних послова Србије Вук Јеремић и министар за економски развој Азербејџана Шахин Мустафајев потписали су у главном граду Азербејџана, Бакуу, Споразум о зајму те земље за изградњу деонице Коридора 11, од Љига до Прељине у вред-

ности од 300 милиона евра. Споразум о кредиту је оквирно договорен на заседању Мешовитог комитета за економску сарадњу Србије и Азербејџана у Београду, у новембру прошле године. Коридор 11 треба да повеже Ру-мунију, Србију, Црну Гору и Италију (Темишвар - Београд - Бар - Бари). Тренутно се изводе радови од Уба до Лајковца, који се финансирају из буџета. Суштина изградње овог Коридора није (само) за потребе путника, већ, како смо напред написали, пре свега због потреба НАТО-а и самог Азербејџана, који се жури у ратну авантуру да би постао «Велики Азербејџан. Између осталог зато, рекло би се. и финансира изградњу деонице од Љига до Прељине.

Министар пољопривреде, Душан Петровић, иначе екстремни русофоб, обрео се крајем децембра у Азербејџану. Тим поводом је изјавио: „Србија и Азербејџан имају значајне могућности за унапређење сарадње у пољопривреди и прехрамбеној индустрији, а очекује се да ће већ почетком 2012. године бити забележени први резултати у извозу“, изјавио је министар Петровић након сусрета са министрима Абасовим и Мустафајевем. Министар Петровић је нагласио да се током састанака највише разговарало о могућностима које српска пољопривреда и прехрамбена индустрија имају, очекујући „да ћемо следеће године имати прве резултате који би требали да буду исказани у отварању нових извозних могућности“. Ово је изненађење, јер Русија и Белорусија већ годинама покушавају да успоставе овакву сарадњу са Србијом и није им пошло за руком. Сада одједном то може са много даљим Азербејџаном. Јасно је, дакле, да се Србија политички и војно сврстала уз САД и НАТО и да влада тајно подржава напад на Иран, о чему сведоче потписнани уговори и сама сарадња.

И српски премијер Цветковић је у новембру 2011. говорио «о јачању сарадње са Азербајџаном».

«Србија има добре и пријатељске односе са Азербејџаном, изјавио је председник Владе Србије Мирко Цветковић у разговору са министром за економски развој Азербејџана Шахином Мустафајевом.»

Путеви, експлозивни, муниција, лекови, храна и енергија. Све оно што треба САД и НАТО-у (самим тим и Азербејџану) за напад на Иран. Очигледно, Србија је постала, захваљујући Тадићу и његовој партији, отворен амерички вазал, који послушно извршава сва америчка наређења, па и сарадњу са Турцима (било да су они у Републици Турској, или Републици Азербејџану. Разумљиво је јасно да Азербејџан има своју рачуницу и да жели да се уједини и постане Велики. Србија би евентуалним учешћем у овом рату изгубила много и не би добила ништа. Изгубила би, штавише, важног пријатеља, који такође, није признао Косово и Метохију као независну земљу, па тиме и оно мало поверење које има код Русије, на чију су територију Американци такође бацили око. На страну што Србија никада није подржавала агресију нити учествовала у нападу на коју државу. Уласком у конфликт са иранским интересима, она би срушила и једна племениту традицију, не бити на страни агресора.

„ЈУЖНИ ТОК“ И РЕШАВАЊЕ КОНФЛИКТА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

Односи три конституивна народа у Босни и Херцеговини и после стра рата остали су конфликтни. Политичари се перманентно свађају, а посебно су агресивни неки муслимански политичари и неки припадници Исламске верске заједнице, који Републику Српску називају «геноцидном творевином», захтевајући њено уништење и успостављање своје хегемоније.⁵² Но, ту није крај, јер политички представници муслимана из БиХ захтевају (и подржавају) дезинтеграцију и саме Србије. Пошто је сукоб, пре свега, (гео)политичке природе и лек мора бити такав.

⁵² Опширеније видети: Зоран Милошевић, *Бошњачко поништавање Срба*, завод за уџбенике и наставна средства, Српско Сарајево, 2004.

Када се Босна и Херцеговина посматра из геополитичке перспективе, онда је јасно, како то наводи Александар Дугин, да Срби имају изричито проруски и евроазијски карактер. «Србија се преко верског и етничког чиниоца директно прикључује Русији и представља њен геополитички продужетак на југу Европе. Судбина Срба и судбина Руса је на геополитичком нивоу једна иста судбина. Зато је Србима, да би се вратили извориштима своје европске мисије, неопходно да се окрену Истоку, Евроазији, да схвате смисао и циљеве руске геополитике».⁵³ На другој страни у Босни и Херцеговини постоји и значајна популација муслимана. У геополитичком начину размишљања муслимани у БиХ представљају углавном происламски, «отомански», геополитички фактор у Европи. Важно је истаћи да Турска, чији се утицај међу босанскохерцеговачким и балканским муслиманима највише осећа, у Европи свакако представља израз крајње западних, атлантистичких стремљења. Док Запад, који се трудио да европски Исток (Русију) искористи против Средње Европе, ипак није успео да коначно сузбије самостално геополитичко самоиспољавање тог континенталног региона и често се суочавао са експанзијом Русије – Евроазије (било преко руско-немачког савеза, било непосредно преко стварања Варшавског блока), дотле је световна псеудоисламска Турска постала поуздано оруђе у рукама атлантистичких политичара.⁵⁴ Зато антисрпски наступ босанскохерцеговачких муслимана може да означи неупоредиво глобалнији континета-

⁵³ Александар Дугин, *Основи геополитике*, књ. 1: геополитичка будућност Русије, Екопрес, Зрењанин, 2004, стр. 394.

⁵⁴ Исто, стр. 395- 396.; Упор.: Зоран Милошевић, *Турска и неоосманizam*, завод за уџбенике и наставна средства, Источно Сарајево, 2010. Дарко Танасковић, *Неоосманizam*, повратак Турске на Балкан, Службени гласник / Службени гласник Републике Српске, Београд, 2010.

лни сукоб Северне Евроазије (Русије и њеног геополитичког ареала) са Југом. Притом је важно истаћи да такав сукоб противуречи интересима самога Југа, пошто он у том случају постаје исто онакво оруђе у рукама атлантистичког Запада какво је био Евроазијски Исток (оличен у Србима) против Средње Европе (оличене у Аустро-Угарској и њеним експонетима, Хрватима).

Једини логичан излаз за босанскохерцеговачке и балканске муслимане је, сматра Дугин, окретање ка Ирану и преузимање његове политике пошто сада само та земља спроводи геополитику опредељену за независност, самосталност и континентални склад, делујући у складу са сопственом логиком, независно од интереса атлантиста у том региону. Окренувши се Ирану, балкански муслимани ће стећи одговарајућу геополитичку перспективу, пошто је радикално антизападни, континентални и традиционалистички Иран потенцијални савезник свим европским блоковима источног опредељења – од Русије – Евроазије до Средње Европе.⁵⁵ Штавише, опредељење европских источних Великих простора за Иран могло би из основа да промени стање ствари у читавом исламском свету и да тамо нагло ослаби амерички утицај, што не само да би ишло на руку Европљанима, него би ослободило исламске народе од економског и војног диктата англосаксонских атлантиста.⁵⁶

Геополитичко присуство босанскохерцеговачких муслимана у Европи, следећи логику Дугина, би могло постати складно, логично и бесконфликтно само уз такво опредељење. Може се рећи да се тај проблем

⁵⁵ Види: Светске силе иду на Иран, интервју са Аболгхасемом Делфијем, амбасадором Ирана у Београду, *Печат*, бр. 203, Београд, 2012, стр. 38 – 41.

⁵⁶ Александар Дугин, *Основи геополитике*, књ. 1, стр. 396.

дели на три степена. Први степен: преусмеравање муслимана са Турске на Иран. Други степен: јачање геополитичког савеза Средње Европе са Ираном и исламским светом у целини. И трећи степен: геополитичка евроазијска алијанса Истока и Средње (Централне) Европе.⁵⁷

Борба за Централну Европу

У том контексту све кризе које постоје између Вашингтона и Москве, руска дипломатија решава тако што континуирано преузима дипломатску и економску иницијативу, како би «преузела» Европску унију од САД, тачније државе Централне Европе. Одбијање САД да помогну посусталу привреду и евро, Русија је искористила да се појави као спасилац. То (неке, до скоро проамеричке) политичаре Централне Европе нервира, јер се испоставља да је Вашингтон немоћан да удовољи њиховим захтевима, да их заштити и лично, као и њихове државе, посебно после проглашавања нове одбрамбене стратегије Руске федерације, када су њихове територије постале нуклеарне мете због антиракетног штита. Сада се успоставља ситуација да многи централно-европски политичари постављају себи питање: нису ли издани од Вашингтона и треба ли мењати страну? Међу првима су реаговали Пољаци, до скоро најрусофобнији део Европске уније, и током друге недеље децембра објавили да су спремни на разговор са Русијом око противракетне одбране. Нови савезник Русије у Централној Европи, који се бори против инсталације америчке противракетне одбране је Чешка, ранији верни вашингтонски партнер, потписала је са Москвом пакет економских уговора, о којима други могу само да сањају. Пакет је тежак више

⁵⁷ Исто.

милијарди евра. Мала Чешка је прва у Централној Европи схватила где је данас здрав новац и највише профитирала, док ће, они који закасне, очигледно добити само мрвице. Другим речима, Москва, и преко економије, стиче све бољу позицију која јој омогућава да уђе у директну конфронтацију са Вашингтоном око противракетне одбране, али и по другим важним питањима. Ипак, за сада Москва је та која не жели да се сукобљава са Вашингтоном, јер жели да САД задржи у клештима сопствених многобројних обавеза. Вашингтону остаје још само да изазове обојену револуцију у Русији, што је и покушао 4. децембра 2011. године, као и после поновног избора Путина за државни врх. Но, после поче-тних медијских успеха, сада се ово оцењује као нови амерички промашај. Суштина је да САД у Русији могу да рачунају у најбољем случају на подршку само до четири посто становништва, што је мало за сламање Путина. С обзиром на то да је званична Москва промовисала стварање Евроазијског савеза⁵⁸ (октобра 2011. године), као одговор на агресивни атлантизан, то се размишљања и анализе Дугина показују као пророчке. Но, Дугин је ту само следбеник Дани-

⁵⁸ Идеја о стварању нове заједнице држава, две деценије после распада СССР-а и на истом простору, изазвала је подзрење међу западним земљама. Чудно је, наимае, да се приближавање ЕУ бившим републикама СССР-а сматра добрим потезом, а Русије – неприхватљивим. Иако би по свим параметрима, а пре свега због компатибилности привреда наслеђене из некадашње заједничке државе, требало да буде супротно. Очигледно је да ту нешто није у реду. Можда поменуто неприхватање проистиче и из Путинове изјаве да је у основи идеје ЕАУ – „стварање правих услова за промену геополитичке и геоекономске ситуације на целом континенту, што би, дефинитивно, произвело позитиван глобални ефекат”. Види: Слободан Самарџија, Страх од Евроазије, објављено: 27.10.2011, <http://www.politika.rs/rubrike/Svet/Strah-od-Evroazije.sr.html>

левског. «Ових дана у медијима се поново појавила прича о Евроазијској унији, коју би требало да чине Русија, Казахстан, Украјина, Бјелорусија и Србија. Но, ова идеја није од јуче, што би се рекло, њени корени сежу знатно дубље у прошлост, гдје налазимо и њен интелектуални ембрион. Наиме, актуелност ове тематике је истовремено и актуелност читаве плејаде руских интелектуалаца који су одавно заговарали ову идеју. Један од најзначајнијих међу њима зацело јесте Николај Јаковљевич Данилевски, руски мислилац из XIX стољећа», констатује исправно Томић.⁵⁹ Стварање Евроазијске уније, према експертима Москве, треба да се одвија по динамици како је дато на мапи: уједињавање Русије, Белорусије и Казахстана (2012); Украјине и Јерменије (2013); Киргистана, Тацикистана, Узбекистана, Молдавије, Монголије и Туркменистана (2014); Сирије и Азербејџана (2016); и потенцијално, стварање четвртог центра Евроазијске уније у Београду – 2020.

Гас као средство геополитике

Евроазијски савез, дакле, није „ни мит ни неосновани романтизам“⁶⁰ већ реалност која има своје материјално отелотворење – гас! Гас је, дакле, постао средство геополитике, јер је он реална потреба савремене индустрије и цивилизације.

Анализе руског „Центра стратешких оцена и прогнозе“ показују да су САД крајње забринуте ра-

⁵⁹ Станислав М. Томић, Евроазијска унија као алтернатива културној и политичкој хегемонији запада, <http://www.nspm.rs/kuda-ide-srbija/evroazijska-unija-ka-otpor-kulturnoj-i-politickoj-hegemoniji-zapada.html>

⁶⁰ Види: Зоран Милошевић, Европско понижење Украјине, *Печат*, бр. 198, 2011, стр. 57.

звојем догађаја у сфери војне политике и геополитике, јер криза у Европској унији у скорије време може да се одрази на могућности Брисела да извршава преузете обавезе у НАТО-у, што ће довести до кризе Алијансе. Но, то није најстрашније за Вашингтон. Још већа претња за доминацију САД у свету представља Русија, при чему, што је посебно важно, не у војној сфери већ у области економије. Управо такав закључак намеће Институт стратешких истраживања Војног колеџа армије САД у тек недавно објављеним резултатима истраживања „Природни гас као инструмент државне политике Русије“.⁶¹

Према мишљењу аутора овог важног истраживања, Русија се споро, али сигурно уздиже и без обзира на скупи нуклеарни потенцијал почиње да има све важнију улогу у угрожавању глобалне доминације САД. “Русија XXI века више није Русија с краја XX века“. На крају XX века после серије разорних „демократских“ преображаја државе Русија је у америчким стратешким документима записана као «failed state» - «пропала држава» и сматрано је да у наредним деце-

⁶¹ Види: Зоран Милошевић, *Повратак белих господара*, Неоколонијализам или интеграције?, ЗМ и Клуб српских родољуба, 2012, стр. 183.

нијама неће представљати за САД и НАТО потенцијалну претњу. Међутим, у протеклој деценији догодиле су се суштинске промене и садашњу важност Русије треба оцењивати сасвим другачије, сматрају аналитичари Пентагона.

Пре свега, изменио се геостратешки контекст. Последњих година постало је јасно да се «нафтна ера» ближи крају. Управо ова чињеница и њено констатовање је аксиом даљег планирања Пентагона, јер она намеће обавезу поновног разматрања претходних прогноза о збивањима у свету у наредним деценијама. **Садашњи светски поредак је устројен тако што су «крв цивилизације» - нафту, контролисале САД својом војном и економском моћи.** Све етапе у добијању нафте (експлоатација, њена прерада и крајња продаја), као и формирање тржишта за овај енергент, све је било под контролом америчких компанија. Америчка берза дефинише каква ће бити цена нафте сутра, **јер америчка војна машина тренутно контролише више од 60 одсто нафтоносних рејона планете Земље.** Од момента «победе» нафте над угљем у годинама Првог светског рата, сва потоња геополитика XX века концентрисала се око нафтоносних предела Земље. На пример, Хитлер је као неопходан услов за успешан рат против СССР-а сматрао задржавање контроле над румунским нафтним територијама, слично су размишљали и у Москви, тј. да нема успешне одбране од нацистичке Немачке, без задржавања под својом контролом нафтних поља СССР-а. Друго, криза у односу САД са арапским светом 70-их година XX века довело је ову државу до велике економске кризе. Крах СССР-а, што се у медијима веома мало спомиње, изазван је жестоким политичким притиском Вашингтона и арапских шеика да се снизи светска цена нафте крајем 80-их година XX века. Уопштено говорећи, савремена индустријска цивилизација је «свет нафте». Цео светски поредак после Другог светског рата се одржавао

тако што су САД себи обезбеђивале директни приступ већини нафтних поља. У овој борби, САД су биле победник, јер им је успело да формирају систем контроле тржишта нафте – од правних питања њене експлоатације до инфраструктуре и самог тржишта, што је увек омогућавало уклањање непокорних у овој сфери. Ипак, ситуација почетком XXI века се изменила, јер је постало познато да су резерве нафте на измаку, а да се алтарнативни извор енергије попут биогорива и ветра још не могу да масовно користе у индустрији.⁶²

У новој ситуацији прво место у енергетској хијерархији заузео је природни гас. Овај природни енергент је најбоља замена за нафту, а има и низ предности над нафтом, што доводи до повећање тражње овог енергента. Гас представља и еколошки чист енергент, његове светске резерве умногоме превазилазе залихе нафте, што дозвољава обезбеђење потреба садашње цивилизације на Земљи минимум наредних 250 година.

Но, према аналитичарима Пентагона, прелазак на коришћење гаса у индустрији, грејању и другим сферама, доводи и до неминовности преустројства светског проретка. Свет више неће бити «свет нафте» у коме су САД имале водећу улогу, већ ће то бити «свет гаса» у коме оне имају веома слабе позиције.

Специфичност тржишта гаса је у томе што се то тржиште много разликује од тржишта нафте, те спречава „господара тржишта нафте“ и његов војно-политички потенцијал да буде и господар гаса. Прво, гас је другачије распоређен, равномерније у односу на нафту. За контролу гасних извора потребно је много више снаге и средстава. Гас се на тржиште доставља

⁶² Сергей Гриняев, Газовая эра России,
<http://segodnia.ru/index.php?pgid=2&partid=45&newsid=15343>

углавном гасоводима и његова улога у економији државе која га користи је велика. То снажније везује државе кориснике гаса за државе извознике гаса, него што је то чинила нафта. Оно што је посебно важно јесте сама гасна инфраструктура, и правила тржишта гаса у последњој деценији формирају се без учешћа САД. Главну реч овде има Русија, а „Гаспром“ је онај који успоставља правила (стандарде) и „моду“ у питањима организације тржишта гаса.

САД тренутно сагледавају како могу да утичу на ову област и интензивирају, пре свега, истраживања повезана са добити и доставом гаса. Такође САД активно истражују експлоатацију «течног природног гаса» и гаса добијеног од шкриљаца. Међутим, према оцени стручњака Пентагона ни једна од ових технологија тренутно не може да се такмичи са технологијом експлоатације природног гаса. За експлоатацију «течног природног гаса» потребна је веома скупа инфраструктура, док је експлоатација шкриљаца веома опасна по човекову околину.

Све што је речено довело је аналитичаре из Института стратешких истраживања до закључка да је неизбежан раст утицаја Русије у наредним деценијама. Већ сада, систем пословања у области гаса доводи до нарушавања јединства на основама атлантизма, не само Европске уније већ и НАТО-а. Већина чланица НАТО-а је већ потрошач руског гаса, а са применом одлуке да се одустаје од коришћења нуклеарне енергије зависност ће се само повећавати. Уколико се нешто не предузме, наводе стручњаци Пентагона, већ 2019. године од руског гаса зависиће 91 одсто држава Централне и Источне Европе. Ово Русији даје могућност не само да одређује цене на тржишту гаса, већ и да овај енергент користи као веома ефикасни инструмент геополитичког утицаја. Пошто не постоји могућност деверсификације доставе гаса, то значи да ће већина

држава Европе бити таоци нове ситуације, што ће се одразити на постизање консензуса у питањима војне стратегије и коришћења НАТО-а. Русија нема војни потенцијал да сруши НАТО конвенционалним војним оружјем, али има економски. Од момента пуштања у рад «Северног тока» ситуација се за САД погоршала, јер алтернативни путеви доставе гаса, као и изградња гасовода «NABUCCO» постају нереални. Зато аналитичари америчког Института за стратешка истраживања упозоравају на то да Вашингтон нема много времена да измени ситуацију у своју корист.⁶³ Наравно, остаје нам да очекујемо важан одговор по стање у свету - какав би то могао бити одговор Америке.

Посебно болно питање за Вашингтон, јесте повратак у Кремљ Владимира Путина у марту 2012. године, јер га сматрају креатором и визионаром нове руске геополитике.⁶⁴ Зато Вашингтон «губи живце» и пре времена активира рад антируских покрета и организација, како у самој Русији, тако и у Централној Азији (где постоје велика налазишта гаса), како би се поништио договор између Русије и Туркменистана, Казахстана и других држава о експлоатацији гаса и његовом извозу преко руских гасовода на тржиште Европе.⁶⁵ **Кривично гоњење и неправедна осуда бивше украјинске премијерке, Јулије Тимошенко, такође је повезана са гасом. Наиме, наручиоци њеног хапшења и судског процесуирања су Вашингтон и Бри-**

⁶³ Путин: Изградња „Јужног тока” почиње крајем 2012., <http://www.politika.rs/rubrike/Svet/PutinIzgradnja-Juznog-toka-pocinje-krajem-2012.sr.html>

⁶⁴ Слободан Самарџија, Америка неће Путина, објављено: 12.09.2011, <http://www.politika.rs/rubrike/Svet/SAD-nece-Putina.sr.html>

⁶⁵ Види: Зоран Милошевић, Како Америка тежи изборној «победи» у Русији, *Печат*, бр. 196, Београд, 2011, стр. 42 – 54.

сел, како би показали свим политичарима у свету како ће проћи сви они који у области гаса сарађују са Русијом.

На геостратешком нивоу Вашингтон је «узнемирен» стварањем трогла Русија-Иран-Кина, јер ако се уједине два велика извозника гаса (Русија и Иран), који уз то имају другу војну силу, то значи да ће доминација САД у свету озбиљно бити доведена у питање.

Дакле, шта могу САД да ураде?

САД треба да наставе, мишљење је експерата из Пентагона, да инсистирају на томе да се закључивање уговора о куповини гаса између Европске уније и Русије одвија као двострани, тј. да монопол на преговоре има Брисел, а не да се поједине државе појављују саме као купци руског гаса. Другим речима, САД траже од Европске уније да се само Брисел појављује као преговарач за куповину руског гаса. Са друге стране, Русија ово жели да избегне, а на руку јој иде економска криза у Европској унији, јер поједине државе желе посебне споразуме како би гас добили по нетржишним, јефтинијим ценама, чиме би њихова економија добила снажан подстицај. Друго, САД инсистирају на томе да се уместо руског гаса у Европи користи «течни природни гас» и гас добијен од шкриљаца, иако то има негативне економске и еколошке елементе. Треће, САД додатно инсистирају на постављању противракетног система у Европи, јер тиме повезују више држава и дају им учешће у производњи тог система, али су то, према мишљењу руског «Центра стратeгических оцена и прогноза», само привремене мере, јер развијајућа економија тражи све више енергената, а САД не могу да на себе преузму економске проблеме држава Европске уније, па ни савезника из НАТО-а.

Америци остаје, дакле, да квари нормализацију односа Русије и Ирана, по цену агресије, за сада на ову другу. Уколико се тржиште гаса ове две државе уједини то ће значити смрт НАТО-а, јер већина чланица ове Алијансе користи руски гас. Не треба искључити и ситне дестабилизације у кавкаском региону, а ни покушај ратног хушкања против Русије. У врелим главама, можда има и других размишљања.⁶⁶

Што се тиче Русије, за њене водеће политичаре наступа сложено време, јер ће Вашингтон наставити да из дана у дан све снажније притиска да се одустане од нове, Путинове геополитике свргавања САД са светског трона. Америка би била стога вероватно спремна да чак и војним нападом на Иран и разбијањем Сирије, Ирана, Ирака и Турске у циљу формирања нове проамеричке државе Курдистана. Поред тога, САД, између осталих мера, предузимају и психолошке акције на појединце-потрошаче у Европи како би их убедили да потрошњом руског гаса чине ружно дело, као и подстицањем диверзантско-терористичке акције на гасоводима укључујући и нови „Северни ток“ и саботаже приликом градње „Јужног тока“, који је коначно добио турски "благослов".

Смена „ере нафте“ и формирање „ере гаса“ реомишљава и националну безбедност многих држава, па тако и Босне и Херцеговине, односно Републике Српске и Србије.⁶⁷ Као транзитна држава за „Јужни ток“

⁶⁶ Види: Брацо Ковачевић, Душко Вејновић, Неолиберални пројекат разарања држава и економија, зборник радова: *Национална држава и економија*, Слободомир П Универзитет, Бијељина, 2011, стр. 73 – 90.

⁶⁷ Овде постоји, на жалост, још један потенцијални раскол између представника српског народа. Наиме, док се Република Српска определила за Руску геополитику, докле се режим у Београду определио за атлантизам, што значи да се орпеделио против Русије и Ирана – "спасила-

Србија добија посебан значај, а да би Руси осигурали „Јужни ток“ од различитих напада морају и да промене ситуацију на Космету, тачније да га поврате под српску контролу, јер према плановима Пентагона Албанци су идеални за диверзантске акције на „Јужном току“. До тада база у Нишу има стратегијски значај, јер је управо она ту ради заштите „Јужног тока“ од напада из правца Космета. Другим речима, због важности Космета за заштиту „Јужног тока“, Србија добија шансу да исправи нанете јој неправде.⁶⁸

Са друге стране, у Републици Српској се стварају базе вехабија, који за сада не предузимају никакве акције, али према мишљењима руских експерата то не значи да неће. Заправо, вехабије ће бити главна ударна диверзантска група за вршење саботажа и диверзија на гасоводу „Јужни ток“ и изазивање сукоба у Босни и Херцеговини када добију сигнал из Вашингтона.

ца" у геополитичког контексту. Отуда је у праву председник Републике Српске који сматра да је Српска последњи бастион српства. Види: Dodik: Srpska je poslednji bastion srpstva, 30. decembar 2011. <http://www.novosti.rs/vesti/-naslovna/aktuelno.289.html:360074-Dodik-Srpska-je-poslednji-bastion-srpstva>

⁶⁸ Лоша вест за Обаму и Вашингтон, како пише италијански „Лимес“ је формирање гасног ОПЕК-а, од држава најбогатијих гасом: Русије, Ирана и Катара. То не само да урушава светску доминацију САД, већ и омогућава Русији да и ближе време присаједини себи Придњестровље, Југоисточну Украјину и Киргизију. Такође, гасни ОПЕК Русији омогућава стварање и „Руског савеза“ са Белорусијом, Централном Украјином, Јерменијом са Нагорно Карабахом. Истовремено гасни ОПЕК Русији омогућава стварање „клуба пријатеља“ на челу са Немачком, а ту су и Француска, Италија, Шпанија, Србија, Бугарска, Грчка и Кипар.

„Православни“ гасовод

Поводом руских енергентских иницијатива у Европи («Северни и Јужни ток»), светски медији су се «разгоропадили». Новине доносе мноштво анализа, радио-станице непрестано емитују вести и мишљења експерата и политичара, а телевизије, на челу са америчким "CNN-ом" доносе мноштво емисија о гасу и геополитици у различитом контексту и са различитим актерима. У том друштву се нашао и Новозеландски часопис «Скоор», који доноси текст Самира Џефрија, политичког аналитичара из Индије, «Гас и геополитика – перспективе Русије», у коме тврди да је нафта најважији енергент у свету, али да се све више прелази на природни гас, као присутнијем, јефтинијем, еколошки здравијем, и ефикаснијем енергенту.

Недавно пуштени у експлоатацију «Северни ток» и планирана изградња «Јужног тока» (са радом треба да почне 2015. године) обесмишљавају антируски гасовод «Набуко», који треба да почне да ради 2017. године, али који има и велики недостатак, јер не може да снабдева целу Европску унију, већ само ограничени број држава. На тај начин ови гасоводи претварају Русију у неоспорног лидера у испорукама енергената Унији, **што јој, поред осталог, омогућава неограничен утицај на континенту**, када све друге водеће економије доживљавају финансијску (дужничку) кризу – закључак је Самира Џефрија.

Пуштање гасовода „Северни ток“ у рад, евроатлантисти у Европи и САД су, како сведоче њихове изјаве, дочекали са негодовањем. У Вашингтону, пре свега, због геополитичких разлога, а у Пољској, Словачкој и Чешкој, (и) због економских – јер је истовремено престао да тече гас преко гасовода који су ишли преко њихове територије, а то значи и губитак

новца који су добијали због проласка гаса преко њихове територије (тима су кажњени због безрезервне подршке Вашингтону). Само Словачка губи на годишњем нивоу око 174 милиона евра. Остали нерадо саопштавају своје губитке. „Северни ток“, између осталог, је саопштио Европљанима веома јасно где је моћ и новац..

Евро-атлантисти су, такође, дочекали на „нож“ потписивање (у уторак 22. новембра) Уговора „Гаспрома“ и „Србијагаса“ о изградњу подземног складишта гаса „Банатски двор“, при чему је Београд добио повећану квоту у пословима градње „Јужног тока“, кога злурадо и погрдно називају „православни гасовод“ (уз обавезно омаловажавање ове религије и „бизантизма“, као нечег недостојног западне цивилизације). Такође, сусрет шефа „Гаспрома“, Алексеј Милера са председником Републике Српске, током којег је разматрана могућност учешћа овог дела Босне и Херцеговине у „Јужном току“ дочекан је од евроатлантиста на „нож“. Разлог је, између осталог, и то што је Москва обећала Србима гас по повлашћеној цени, као и то да ће део профита од гаса из гасовода „Јужни ток“ усмерити на финансирање образовних институција у власништву Републике Српске, што је, поред осталог, разгневило Сарајево. Атлантистички аналитичари су ово протумачили као „отимање Србије и Босне и Херцеговине“ од Вашингтона и Брисела. То је могуће, јер Москва успешно завађа политичаре Европске уније и зато успешно влада и остварује своје замисли, чиме, не само економски напредује, него себи отвара пут и за повратак у статус супер-силе.

Италијанска штампа је „запрепашћена“ новим потезима Москве. Наиме, ова новина тврди како је Русија тражила још једног утицајног „помоћника“ (први је Немачка) како би успешно владала Европом. „Оружје“ којим Русија покорава Европску унију је гас, а

изградња огромног подземног складишта гаса у Србији и изградња гасовода „Јужни ток“ дефинитивно ће утврдити руску доминацију у Европи. Но, владати овим делом света не може се сам. Потребни су „помоћници“. До сада се знало да је најважнији руски „помоћник“ у Европи – Немачка, да је кандидат била и Берлусконијева Италија, али је са његовом сменом све отишло у пропаст, па се Москва веома брзо определила за Француску.

У понедељак, 21. новембра 2011. године руски премијер, Владимир Путин, је замолио француског колегу, Франсоа Фијона да се активније укључи у убеђивање важнијих политичара Европске уније да прихвате „Јужни ток“, јер исти заобилази Русима непоуздане територије и државе (Пољску, Румунију, Бугарску, Молдавију и Украјину), а већина ових држава су у Унији. На први поглед овај предлог је апсурдан, јер је Европска комисија (влада), подржана Пољском, стала на страну конзорцијума АГРМ (Азербејџан, Грузија, Румунија и Мађарска), то јест гасовода „Набуко“, који треба да доводи гас у Унију мимо територије Русије. Ипак, како ствари стоје Французи намеравају да се одазову Путиновом позиву, чиме ће сахранити политику Европске комисије и Пољске по питању енергетске безбедности.

„Медени месец“ Москве и Париза

Од посла са руским гасом многе европске компаније су „омастиле бркове“. Италијански аналитичари тврди да је гасовод „Јужни ток“ обезбедио да у њему учествују и стекну профит (на основу пакета акција) и италијанска компанија ENI и немачка E.On e Wintershall и грчка DEPA, чиме је овај „**православни гасовод**“ стекао подршку важних играча у Европској

унији. Поред тога, веома утицајна француска компанија Suez-Gaz de France је акционар у „Северном току“ и заинтересована је да гас потекне и „Јужним током“. Даље, Путин је вољан да Паризу подршку плати и давањем посла француским компанијама у изградњи атомске електричне централе у Каљинграду, као и ослобађањем од пореза у експлоатацији гаса са Северног леденог океана, где интерес има «Total Technip».

„Очигледно, руско-француски односи никада у досадашњој историји нису били овако добри и на високом нивоу“ – каже француски премијер Фијон. Ова реченица италијанским новинарима је кључна и одражава француску подршку „православном гасоводу“, као европском пројекту. Но, што је посебно интересантно, а за Вашингтон болно, Париз се придружио Немцима, који су јавно позвали на укидање овог „Трећег енергетског пакета“, Закона који онемогућава да произвођачи гаса, чије државе нису у Унији, имају власништво и над транспортним системима (гасоводима, далеководима). Тиме су, заправо, подржали Москву, али и створили савез чијим захтевима се нико у Европској унији не може супротставити.

На крају, француски премијер је говорио и о „меденом месецу“ Париза и Москве, јер је економска сарадња изузетна.

Шта је, дакле, навело Париз да уђу у „медени месец“ са Москвом?⁶⁹

„Меденом месецу“ је допринела, између осталог, и продаја француских носача хеликоптера „Мистрал“, као и лансирање руског сателита из француске базе,

⁶⁹ Види: Игорь Николаевич Панарин, «Миссия России в евразийской интеграции. Идеология и практика», <http://www.km.ru/spetsproekty/2011/09/12/strategii-razvitiya-rossii/missiya-rossii-v-evrazijskoi-integratsii-ideologii>, 12.09.2011

што је Москва представила као даљи поход на „освајање“ космоса, али и чиме је придобила не само углед, већ и значајне политичке и економске поене у свету. Но, „меденом месецу“ према мишљењу Флорана Вилерсхаузена, објављеном у немачким новинама «WirtschaftsWoche Heute», највише доприноси сама руска економија која је „перспективна економска локомотива“. Руска економија није страдала од кризе евро-зоне. То је шеста економија света која тражи постојан образац раста и независности од колебања на светском тржишту. Руска економија ради као добро подмазан механизам: инфлација се стално умањује, плате увећавају, повећава се и тражња роба и услуга, стабилно високе цене нафте и гаса оснажују унутрашње тржиште и на крају ове године раст бруто националног производа је четири посто. Оно што руској економији недостаје, јесте дугорочно планирање и бржа модернизација економије, а то није могуће извести без партнера из Европске уније – тачније Немачке и Француске. Када у другим дело-вима света, посебно САД, више нема здравог (неинфлаторног) новца, али ни „перспективне економске локомотиве“, која би повукла остале привреде света, онда је логично да они који имају здраву економску логику нађу правог партнера за нови „медени месец“, како је то учинила Француска.

Путин – главни картограф?

Анализе кризе евра и уопште дужничке кризе Европске уније код западних аналитичара све више одишу песимизмом, па се шире до питања саме будућности Уније. Занимљиво је да су и амерички и европски аналитичари скоро у потпуности сагласни у коме правцу иде Унија. Амерички аналитичари сматрају да Европску унију очекује економски слом. Уз

помоћ оваквог Међународног монетарног фонда и Европске централне банке евро-зона може опстати још годину-две, ако би дозволили да се „мало“ доштампа евра. Но, ова авантура са штампањем додатних (инфлаторних) евра може довести и до губитака, наравно код успешних држава Европске уније какве су Немачка и Француска, а оне за сада нису спремне на овакву авантуру. Оно што је за овог Американца болно признати, јесте што ће слом евра и Уније довести до цртања нове геополитичке мапе Европе и то без учешћа Америке. **Сва европска историја нас учи да ће после краха евро-зоне бити цртана нова карта Европе и главно питање је ко ће бити картограф?**⁷⁰ А могло је све бити другачије да се похлепа западњака, као и на томе изграђени економски дарвинизам, могли контролисати и преусмерити. Али, очигледно, то није учињено!

Све у Унији изгледа као слом и драма која је настала на чувеном броду „Титаник“. Трагедија се развија полагано, а потом се убрзава. Другим речима, евро-зона мора да се „скрати“. За почетак треба да се одстрани Грчка, а потом Италија и Шпанија. Наравно и друге државе које пођу путем Грчке. То значи да ће евро-зона пропасти и да ће најмање страдати немачка економија. Сценарио могуће пропаст евро-зоне је врло црн: доћиће до великих социјалних потреса и све то може трајати деценијама. Сиромаштво ће бити страшно, а када људи немају другог излаза напашће сопствену владу, а потом ће се покренути грађански рат и ратови против суседа. То значи да ће победник бити Русија, која једва чека да успостави своју хегемонију – тужно констатује Цед Бебина.

⁷⁰ Види: Зоран Милошевић, Главни картограф ЕУ, *Печат*, бр. 192, Београд, 2011, стр. 50 – 51.

Позната америчка агенција за анализу друштвених збивања «Stratfor», такође доноси анализу кризе у Европској унији, а која недвосмислено указује на то да криза даје Русији нове и врло извесне могућности. Председник Русије, Д. Медведев, планирао је за новембар месец неколико посета Европи.⁷¹ Све се то догађа у моменту када Москва будно прати финансијску кризу Европске уније, делом зато што се та криза може негативно одразити и на руску економију, али најважнији разлог је то што Кремљ жели да искористи кризу да стекне политичке предности и механизме утицаја у Европи. План Москве је, каже «Stratfor», да Русија остане економски стабилна, да накупује европске активе док су јефтине, позове (неке) европске државе у евроазијску унију и пружи финансијску подршку спасавања евро-зоне.

Медведев је почетком новембра 2011. био у Француској на самиту Г-20 и имао је одвојен разговор са француским председником Н. Саркозијем. Затим је отишао у Немачку да пусти у рад гасовод «Северни ток», а потом ће отићи у Италију и Грчку.⁷²

Руска стратегија према оболелој Европској унији се на Западу назива „стратегија четири корака“. То, другим речима, значи да је Русија осмислила стратегију коју треба примењивати „корак по корак“. Русија се концентрише, захваљујући све скупљој нафти и гасу, да издржати ударе кризе изазване догађајима у Европској унији. Следећи корак предвиђа одустајање од неких модернизацијских и програма приватизације, који су скупи и захтевају улагање више десетина милијарди долара. Тиме се она концентрише, тј концентрише новац за улагања у куповину компанија и имо-

⁷¹ Russia Eyes Austria's Banking Empire, *Stratfor*, 20/06/2011

⁷² Florian Willershausen, Russische Banken riskieren mehr, *Handelsblatt*, 06/07/2011

вине у Унији, а затим и на извлачење политичких и економских користи од кризе у Европској унији. Потом ће се представити становништву Уније као оаза стабилности у океану европске слабости и нестабилности, јер иако Русија није економски превише снажна, она је утицајна, са добрим системом и великим девизним резервама. За најмоћније државе Европске уније, посебно Немце то је најлепша песма на коју се незадрживо одазивају. Немци воле звекет здравог новца. Због тога су Немци спремни да прихвате Русију као свог новог партнера за решавање проблема повезаних са кризом. Затим следи куповина облигација и других хартија од вредности, као и посусталих компанија, а потом следи куповина аеродрома и лука. За сада Москва се концентрисала на куповину банака и енергетских компанија, али је наговестила да их интересује још штошта. Важно је нагласити да се за куповину неких банака и компанија које се баве енергетиком већ воде преговори. Руси, каже «Stratfor» купују само оне компаније и банке које доносе највећу економску корист и које обезбеђују Русији највећи политички утицај у Европи.⁷³ То су банке у Аустрији, Мађарској, Пољској, Турској и Холандији. Ове банке Централне Европе важне су јер додељују 90 посто свих кредита у тим државама. Русија и руски капитал могу, дакле, да утичу на то коме ће се кредити доделити, а то изазива послушност код оних коме су ти новци потребни.⁷⁴

⁷³ The Russians Are Buying—and Buying, *Bloomberg Businessweek*, 17/09/2011; Sberbank-Chef: "Europa liegt uns näher als China", *Die Presse*, 12/09/2011; Sberbank Enters Ex-Satellites as Deals Loom, *Bloomberg*, 18/07/2011

⁷⁴ Jacek Pawlicki / Tomasz Bielecki, Unia przegrywa z Moskwą Wschód, *Gazeta Wyborcza*, 25/11/2011; Marcin Sobczyk / William Mauldin, Russian Bank Eyes Polish Market, *The Wall Street Journal*, 23/08/2011

Такође, Русија је тражила начин да ојача свој утицај у енергетском сектору Европе, још од 2008. године. Следеће, 2009. године Москви је Брисел, не без асистенције Вашингтона, чинило се нанео тежак ударац доношењем Закона о трећем енергетском пакету који је забрањивао компанијама које се баве енергетиком да контролишу производњу и средства (гасоводе, нафтоводе и далеководне) доставе енергије потрошачима. Међутим, Москва је игнорисала овај закон уз помоћ Немачке и успела је, у међувремену, да стекне контролу и над неким важним хидроцентралама. Но, сада Русија жели да купи по целој Европи нафтне терминале, велике нафтне и гасне компаније. Русија ће многе од тих компанија, заправо, спасти од затварања и тиме ублажити кризу. То, такође, може довести до тога да Брисел укине Закон о трећем енергетском пакету и тиме усмерити енергетску безбедност Европске уније у своју корист.

После тога Русија ће позвати европске компаније које траже нова тржишта код себе, чиме ће их везати за себе. То значи да је руски план да се позову европске компаније које се баве транспортом, телекомуникацијама, енергијом и војном производњом да дођу на руско тржиште.⁷⁵ Иако ово од Русије захтева трошак од више милијарди долара (које она има), све говори о томе да се план већ спроводи у дело. О томе сведочи Нокиа, која је притиснута конкуренцијом (Самсунг и Апл) била у незавидној ситуацији, скоро пред банкротом, па је понуђени појас за спасавање из Москве прихватила оберучке и већ кренула у преговоре да јој се уступи већи део руског телекомуникационог сектора, чиме би постала монополиста на овом тржишту. Бројним великим европским компанијама, такође, зависи опстанак од дозволе Москве да приступе руском

⁷⁵ Russia Eyes Austria's Banking Empire, *Stratfor*, 20/06/2011

тржишту. И Москва је вољна да их пусти на своје тржиште, али...

Извори "«Stratfor-a» у Москви говоре о томе да Русија има 580 милијарди долара девизних резерви, али и још око 600 милијарди које се налазе у различитим фондовима за црне дане. То значи да Русија може помоћи Европској унији а да при том не угрози своју економију. Руси, за разлику од Кинеза, на кризу у Европској унији гледају другим очима (не само профитним) – већ (и) геополитичким и теже да обезбеде утицај у важним политичким и економским институцијама, што, другим речима, значи да Русија рачуна и на добровољне губитке.

И тако, када се све сабере, судећи бар према писању медија у Унији и САД, али и ставова аналитичара и интелгенције, долази се до закључка да су Европљани већ схватили куда иде њихов брод и да ће се ускоро цртати нова мапа Европе и Ероазије. Такође, схватили су да се нови картограф зове Владимир Путин. Можда је опште расположење Запада најбоље изразио италијански новинар Чезареа Просерпиоа који за «L'Occidentale» закључује: «Пророчка визија Путина је победила». Пророчка визија подразумева идеју Русије као велике слободољубиве државе, која се бори за прво место у свету у производњи нафте и гаса и која има велики арсенал нуклеарног оружја. То значи бити богат и моћан, а то су историјска одличја велике и утицајне државе. Такве државе могу да заштите војним и дипломатским путем пријатеље, казне непријатеље и помогну економски кад наступи криза. Поред тога, политички дар Путина се огледа и у томе што није поверовао у неолибералну догму и поред огромних притисака, другим речима да ће збир интереса појединих људи заправо бити интерес целокупне људске заједнице. Тиме је створио продуктиван политички и економски систем у Русији, а да није насео похлепном и

деструктивном капитализму (који је само лоша идеологија). Тиме се квалификовао за главног картографа Европе и Азије. Још само да ово схвате и у Сарајеву и Београду.

Закључак

Решавање проблема односа различитих народа и религија у БиХ није могуће без прекомпоновања савезништва. Наиме, сукоб у БиХ је изазван током надзирања атлантиста на Балкан и уопште Исток Европе. После освајања ових простора заговорници атлантистичке идеје подржавају оне политичке субјекте који се сврставају у блок против Русије и Ирана, а то су у БиХ муслимани. Отуда сваки њихов говор мржње остаје некажњен. Да би се ситуација променила потребно је уважити нови геополитички контекст и сврставање уз Русију, а, самим тим, муслимана из БиХ и региона уз Иран. Јер, бити данас уз Русију и њене савезнике, значи ослонац и одредити се за напреднији, богатији и перспективнији део света који има визију развоја, а не конфликта и перманентних ратова.⁷⁶

⁷⁶ Виктор Мартынюк, «Россия является духовным светочем для всего мира», <http://www.km.ru/v-rossii/2011/07/28/rossiya-yavlyaetsya-dukhovnym-svetochem-dlya-vsego-mira>, 28.07.2011

ЛИТЕРАТУРА

- Alawi, A. Ali: *Kriza islamske civilizacije*, Dobra knjiga, Sarajevo, 2012.
- Авторски колектив: *Общая социология*, Учебное пособие, Инфра – М, Минск, 2000.
- Авдеев Ю. И., Особенности современного международного терроризма и некоторые правовые проблемы борьбы с ним // <http://www.waaf.ru/3x.htm>
- Балмасов, Сергей/ Трухачев, Вадим: Саркози вызывает исламскую бурю, <http://www.pravda.ru/world/europe/european/11-02-2011/1066464-sark-1/>
- Бахревский, Евгений: Турция от европейского курса Ататюрка идет к новой Османской державе, <http://www.kurdistan.ru/index.php?m=read&a=5384>
- Божовић, Раде: *Ислам и Арапи*, Београд, 2005.
- Božović, Rade/Simić Vojislav: *Rečnik islama*, Društvo srpsko-iranskog prijateljstva, Beograd./Društvo iransko-srpskocnogorskog prijateljstva, Teheran, Beograd, 2010.
- Берг, И. С.: «Джихад» в Германии: история и современность, Институт Ближнего Востока (Москва), <http://www.iimes.ru/rus/stat/2010/07-05-10-htm>
- Берг, И.С.: «Хизбалла» в Германии: история и современность, http://www.iimes.ru/rus/frame_stat.html
- Берг, И.С.: ХАМАС в Германии: история и современность, http://www.iimes.ru/rus/frame_stat.html
- Bonzon, Ariane: L'islam menace-t-il la république (française)?, *Slate.fr*, 11/04/2012
- Бессонов, Б. Н.: Фашзм – бесчеловечная идеология, преступная политика, *Мир и политика*, № 11, Москва, 2011.
- Burki, Shahid Javed: Demilitarizing Muslim Politics, *Project Syndicate*, 25/01/2012
- Valenzuela, Javier: ¿Islamistas de nuevo año?, *El País*, 03/12/2011
- Гафиновић, Радослав: Одбрана од тероризма, *Полити-чка ревија*, бр. 2-4, Београд, 2007.

- Генсек ООН Пан Ги Мун обеспокоен ростом антиисламских настроений в Европе,
<http://newsru.co.il/world/19oct2010/ban4562.html>
- Grupa autora, *Vjeronauka za prvi razred osnovne škole*, Vjeronaučni udžbenik, El-kalem, Rijaset Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 2000.
- Гушер А.И., Проблема терроризма на рубеже третьего тысячелетия новой эры человечества // http://www.e-journal.ru/p_euro-st3-3.html
- Гурьев, А. А.: Ситуация в Турции: апрель 2010 г.,
<http://www.kurdistan.ru/index.php?m=read&a=5388&PHPSESSID=80e68d83ea543ab7c15ee186fd7c46c4>
- Гриняев, Сергей: Газовая эра России,
<http://segodnia.ru/index.php?pgid=2&partid=45&newsid=15343>
- Дугин, Александар: *Основи геополитике*, књ. 1: геополитичка будућност Русије, Екопрес, Зрењанин, 2004.
- Dodik: Srpska je poslednji bastion srpstva, 30. decembar 2011.
<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.289.html:360074-Dodik-Srpska-je-poslednji-bastion-srpstva>
- Дорфман, Михаэль: Как борются с этнической преступностью в США, <http://www.sensusnovus.ru/analytics/2012/02/22/12829.html>
- Đogić, Osman: Islam in nasilje, u zborniku: *Religija in nasilje, eseji i razprave*, uredila Iztok Simoniti i Peter Kovačić Peršin, Fakulteta za družbene vede i Revija 2000, Ljubljana, 2008.
- Zizek, Slavoj: L'union européenne doit forger sa culture commune, *Le Monde*, 24/02/2011
- Zirnask, Villu: Отто Ястров: ислам и демократия несовместимы, *Eesti Paevaleht*, 04/02/2011
- Историја Србије по црквама или по кадији, *Политика*, 6. мај 2010.
- Јефтић, Миролуб: Исламско свештенство и распад Југославије, *Српска политичка мисао*, бр, 2, Београд, 2009.
- Јмини, Бен-Дроп: Машина смрти: какіе плани вынашивает воинствующий ислам, *Maariv*, 25/01/2012
- Јовашевић, Ана: Обележја спољне културне политике Немачке, *Политичка ревија*, бр. 3, Београд, 2010.
- Катанина, Ирина: "Коричневая" чума укореняется в Европе,
<http://www.warandpeace.ru/ru/reports/view/66498/>

- Klaus: Multikulturalnost moderno zlo,
http://www.b92.net/info/komentari.php?nav_id=157284
- Кочовић, Драгослав: *Религијска учења*, социјалне вредности религијских учења, Факултет политичких наука, Београд, 2010.
- Kincel, Klaus: *Verski fundamentalizam*, Clio, Beograd, 2002.
- Којадиновић, Ивана: Савремени тероризам, *Српска политичка мисао*, бр. 4, Београд, 2009.
- Ковачич Першин, Петер: Значај националне државе у савременом свету, у зборнику: *Национална држава и економија*, приредио: Зоран Милошевић, Слобомир П Универзитет, Бијељина – Слобомир, 2011.
- Ковачевић, Брацо / Вејновић, Душко: Неолиберални пројекат разарања држава и економија, *Национална држава и економија*, зборник радова, приредио: Зоран Милошевић, Слобомир П Универзитет, Бијељина, 2011.
- Кудряшова И.В.: Политический ислам и Конфликтогенность современного мира,
http://seminaria.bel.ru/pages/mo/2003/mo9_st_5.htm
- Мальсагова, Роза: Борьба с экстремизмом перерастает в борьбу с исламом, *Кавказский дневник*, 21/12/2010
- Marret, Jean-Luc: "Islamisme ou démocratie ? Le 'choix' manichéen", *Le Monde*, 07/11/2011
- Мартынюк, Виктор: «Россия является духовным светочем для всего мира», <http://www.km.ru/v-rossii/2011/07/28/rossiya-yavlyaetsya-dukhovnym-svetochem-dlya-vsego-mira>, 28.07.2011
- Mosterín, Jesús: Esplendor y miseria del islam, *El Pais*, 12/04/2012
- Милосављевић, Зоран: Влада САД: стратегија превенције тероризма, *Политичка ревија*, бр. 4, Београд, 2006.
- Милошевић, Зоран: *Друштвена доктрина Римокатоличке цркве*, Институт за политичке студије, Београд, 2001.
- Милошевић, Зоран: *Бошњачко поништавање Срба*, завод за уџбенике и наставна средства, Српско Сарајево, 2004.
- Милошевић, Зоран: *Увод у социологију*, Слобомир П Универзитет, Бијељина, 2009.
- Милошевић, Зоран: Разлози обнављања османске политике: од кемализма до модерног неоосманизма, *Печат*, бр. 99, Београд, 2010.

- Милошевић, Зоран: Ширење идеја блискоистичних исламиста у школама Немачке, *Политичка ревија*, бр. 3, 2010.
- Милошевић, Зоран: *Турска и неоосманизам*, Завод за уџбенике и наставна средства, Источно Сарајево, 2010.
- Милошевич, Зоран: Фашизм сегодня, *Мир и политика*, № 11, Москва, 2011.
- Милошевић, Зоран: Религија и национални идентитет – од прозелитизма до модерних социјалних технологија, *Српска политичка мисао*, бр. 4, Београд, 2011.
- Милошевић, Зоран/Димитријевић, Владимир: *Европска унија, Русија и нови фашизам*, где су ту Срби?, ЗМ и Клуб српских родољуба, Београд, 2011.
- Милошевић, Зоран: Европско понижење Украјине, *Печат*, бр. 198, 2011.
- Милошевић, Зоран: Неонацизам или сукоб цивилизација, *Печат*, бр. 210, Београд, 2012.
- Милошевић, Зоран: *Повратак белих господара*, Неоколонијализам или интеграције?, ЗМ и Клуб српских родољуба, Београд, 2012.
- Мусульмане в публичном пространстве Америки*, Идеја – Пресс, Москва, 2005.
- Новаковић, Драган: Исламска есхатологија, *Политичка ревија*, бр. 4, Београд, 2011.
- Ненадић, Данијела: Идентитет и вредности: улога и значај националног идентитета у контексту глобализације, *Политичка ревија*, бр. 1, Београд, 2007.
- Нестеров, Владимир: Антимусульманский сдвиг в европейском сознании,
http://www.rusfact.ru/news/antimusulmanskij_sdvig_v_evropejskom_m_soznanii/2011-02-15-1185
- Олегович Павловский, Глеб: *Независимая газета*, Москва, 10. 09. 2002.
- О Србима муслиманске вероисповести*, зборник радова, приредио Момчило Суботић, Институт за политичке студије, Београд, 2012.
- Панарин, Игорь Николаевич: «Миссия России в евразийской интеграции. Идеология и практика»,
<http://www.km.ru/spetsproekty/2011/09/12/strategii-razvitiya-rossii/missiya-rossii-v-evrazijskoi-integratsii-ideologii>, 12.09.2011

- Pawlicki, Jacek / Bielecki, Tomasz: Unia przegrywa z Moskwą
Wschód, *Gazeta Wyborcza*, 25/11/2011
- Путин: Изградња „Јужног тока” почиње крајем 2012.,
<http://www.politika.rs/rubrike/Svet/PutinIzgradnja-Juznog-toka-pocinje-krajem-2012.sr.html>
- Подцероб, А. Б.: О типологији модерних исламистских
концепција, http://www.iimes.ru/rus/frame_stat.html
- Плещунов, Ф.О.: Ислам у Шведској: криза интеграционе и
миграционе политике,
http://www.iimes.ru/rus/frame_stat.html
- Путилов, Сергеј: Како победити исламски екстремизам?
<http://schola-teologica.narod.ru/text09012503.html>
- Плещунов, Ф. О.: Ислам у Белгији: демократија или халифат?,
<http://www.iimes.ru/rus/stat/2012/23-03-12b.htm>
- Распрострањење идеја блискоисточних исламиста у образовним
установима Немачке, <http://www.iimes.ru/rus/stat/2010/04-05-10c.htm>
- Reimann, Anna: Wo der Islam sich ausbreitet, *Der Spiegel*, 27/01/2011
- Russia Eyes Austria's Banking Empire, *Stratfor*, 20/06/2011
- Santoro, Roberto: Quando l'Islam non farà più paura , *L'Occidentale*,
27/09/2010
- Santoro, Roberto: L'islamizzazione continua. Adesso tocca al calcio,
L'Occidentale, 12/04/2012
- Sarkozy estime à son tour que le multiculturalisme est un "échec", AFP,
11/02/2011
- Самарија, Слободан: Страх од Евроазије, објављено: 27.10.2011,
<http://www.politika.rs/rubrike/Svet/Strah-od-Evroazije.sr.html>
- Самарија, Слободан: Америка неће Путина, објављено:
12.09.2011, <http://www.politika.rs/rubrike/Svet/SAD-nece-Putina.sr.html>
- Сейсенбекова, Жулдыз: Феномен «нових мусульман»,
TengriNews, Казахстан, 21/11/2011
- Sedić, Fuad: *Velik grijesi*, El – Kelimeh, Novi Pazar, 2006.
- Сивашенкова, Дарја: Велика Британија: крст Христов ван закона,
http://www.pravda.ru/faith/dialog/12-03-2012/1111052-britain_cruh-1/

- Станковић, Владан: Основи фундаментализма, *Политичка ревија*, бр. 4, Београд, 2010.
- Стојковић, Бранимир: *Европски културни идентитет*, Службени гласник, Београд, 2008.
- Sberbank-Chef: "Europa liegt uns näher als China", *Die Presse*, 12/09/2011;
- Sberbank Enters Ex-Satellites as Deals Loom, *Bloomberg*, 18/07/2011
- Sobczyk, Marcin/Mauldin, William: Russian Bank Eyes Polish Market, *The Wall Street Journal*, 23/08/2011
- Свен, Марк: *Против модерног света*, традиционализам тајна интелектуална историја двадесетог века, Допуњено српско издање, Укранија, Београд, 2006.
- Трухачев, Вадим: Сильный удар по иммигрантам от Саркози, <http://www.pravda.ru/world/europe/european/07-03-2012/1110581-sarkozy-1/>
- Трухачев, Вадим: Кэмерон вышел на тропу войны с исламистами, <http://www.pravda.ru/world/europe/european/08-02-2011/1065918-england-1/>
- China, Sergio La: Una migliore informazione diretta è il primo passo per evitare lo scontro di civiltà , *L'Occidentale*, 26/01/2012
- Танасковић, Дарко: *Неоосманизам*, повратак Турске на Балкан, Службени гласник / Службени гласник Републике Српске, Београд, 2010.
- Tadić, Ljubomir: *Nauka o politici*, Rad, Beograd, 1988.
- Тодоровић, Јелена: Политика азила у Европској унији, *Политичка ревија*, бр. 1, Београд, 2010.
- Томић, Станислав М.: Евроазијска унија као алтернатива културној и политичкој хегемонији запада, <http://www.nspm.rs/kuda-ide-srbija/evroazijska-unija-kao-otpor-kulturnoj-i-politickoj-hegemoniji-zapada.html>
- Трухачев, Вадим: Плоды мультикультурализма (продолжаем тему), <http://weandworld.ru/europe/499-plody-multikulturalizma-prodolzhaem-temu.html>
- The Russians Are Buying—and Buying, *Bloomberg Businessweek*, 17/09/2011
- Florian Willershausen, Russische Banken riskieren mehr, *Handelsblatt*, 06/07/2011

Французы и немцы признают: интеграция мусульман потерпела фиаско, <http://newsru.co.il/world/06jan2011/fiasco456.html>

Frajzinger: Islam i EU najveće opasnosti za Evropu, <http://www.nezavisne.com/novosti/ex-yu/Frajzinger-Islam-i-EU-najvece-opasnosti-za-Evropu-94197.html>

Хантингтон, Семјуел: *Сукоб цивилизација*, ЦИД, Подгорица, 2000.

САДРЖАЈ

<i>Предговор</i>	5
------------------------	---

I

ЕВРОПСКА УНИЈА И ИСЛАМ

„БАУК ИСЛАМА“ КРУЖИ ЕВРОПОМ	17
ЕВРОПСКА УНИЈА И ИСЛАМ	24
ШИРЕЊЕ ИДЕЈА БЛИСКОИСТОЧНИХ ИСЛАМИСТА У ШКОЛАМА НЕМАЧКЕ	43
КАД ИМАМИ СУДЕ	62
ИСЛАМИСТА АНЦЕМ ЧУДАРИ	71
КО СУ „БРАЋА МУСЛИМАНИ“?	79
ДЕСТАБИЛИЗУЈУЋА УЛОГА КАТАРА НА БЛИСКОМ ИСТОКУ И ЕВРОПИ	88

II

ЗАПАДНИ НАПАД НА БЛИСКИ ИСТОК

КЉУЧАЊЕ ИСЛАМСКОГ СВЕТА	97
СЛАМАЊЕ (БЛИСКОИСТОЧНИХ) РЕЖИМА КОЈИ НЕЋЕ ДА КУПУЈУ НЕМАЧКУ РОБУ	103

III

СРБИЈА, ЗАПАД И ИСЛАМ

ЕВРОПСКА УНИЈА И АНТИИСЛАМИЗАМ – ПОУКЕ ЗА СРБЕ, СРБИЈУ И РЕПУБЛИКУ СРПСКУ	113
СРБИЈА, АЗЕРБЕЈДАН И ОПКОЉАВАЊЕ ИРАНА	131
„ЈУЖНИ ТОК“ И РЕШАВАЊЕ КОНФЛИКТА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ	143

ЛИТЕРАТУРА

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

323.1::28(4-672EU)
28(4)

МИЛОШЕВИЋ, Зоран, 1959-

Идентитет Европе : будућност муслимана у
Европској унији / Зоран Милошевић. - 1. изд.
- Београд : Институт за политичке студије,
2012 (Београд : Еселогe). - 176 стр. ; 21 cm

"Монографија је настала у оквиру научног
пројекта 'Демократски и национални капацитети
политичких институција Србије у процесу
међународних интеграција'[...]'-->
impressum. - Тираж 300. - Напомене и
библиографске референце уз текст. -
Библиографија: стр. 168-174.

ISBN 978-86-7419-249-8

a) Муслимани - Земље Европске уније b)
Ислам - Европа
COBISS.SR-ID 192201228